

30942

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 17-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఆషాఢమాస బహుళ శ్రవణము ౧.

No. 92
సంచిక ౯౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు నొప్పువారితో వేలకు వేలు యోగ్యతావశ్యములు పొందియున్నది. మంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మూన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారడోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere."

వెంట్రుకలు దుస్వసంతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడై పోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కమినియానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కష్టి రోగమునకు, శిశో మంజ్యమునకు, యిది విద్యోగము
వెంట్రుకలు పిట్టలు గాని, గుర్రము గాని యుండదు
దీని వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మోక్షమును గల్గి వట్టువలె నుండి యెర
యే నుండును.

ఈ రోగమునే దీనిని పరిక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు వెంట్రుకపడియెనుగో కనిపెట్టుడు

కమినియా తలహాసెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

ఇది యిది 1-కి 2-కి కూడాను. ౩. ౬. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోట్లలోను ఈ కింద తెలుగునైన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు గువానన ద్రవ్యము, లేక అల్లరు కావలసినప్పుడు

"టెటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1 కొన్ని యిది 18 ఫర డ్య 2.0.0
2 కొన్ని యిది 18 ఫర డ్య 0.12.0
3 కొన్ని యిది 1.8 ఫర డ్య 0.8.0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన విక్రియి
మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మకా రంపిరివద్దమున్న, నరకు అమ్మకా రంపిరివద్దమునా కొనుగోలును. లేదన్న,

పోలు యెడల:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,
155 నాన్యూమార్కెటు, బొంబాయి.

కావలెను

ప్రతి తెలుగుజాతిలోను తెలుకా జిల్లా ఏజెంటు
కమిషనులేక జీతము పద్ధతిని విరూపముచేయ బడుదురు.
కొద్ది పెట్టుబడితో విస్తారము లాభముకలదు. వివరము
లకు యాదిగత చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

పి కనకరాజు మేనేజరు,

ఆంధ్రభౌంధి:-మద్రాసు ఆయుర్వేదఫార్మసీ

లిమిటెడు, రాజమండ్రి.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd.,

Post Box No 151 Madras.

(953) వెల్లింగుటన్ సినిమా

12.7.24 శనివారమునుండి 18.7.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 8.15 ప్రతినెలము 2 అసలు రాత్రి 8.30
శని, ఆదివారములందు సుభ్యాన్నము 8.15 నుండి 9.00
డబుల్ సినియల్ అట్రాక్షన్ ది బరిగాన్
ట్రయల్ మూడవవారము ఎడ్విరోలో అభ్యుత
సాహసకార్యములు వాని పింగుడాగారు మొదలగు
నవి గలవు. లేదను పుష్యు గూడ చూడవలెను.

బడికపోవు పిల్లల తండ్రుల

కొక వరప్రసాదము

మా "ఎరుక" పంకలను లైట్ హామనుండి

క్రింద వడచేసిన పనులే పంకలు.

ఈ దిగువ వివరములకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

Messrs T. H. Khanna

22, Linga Chetty Street, Madras.

పు ను లూ రు (పెదనందిపాడుపర్వతం)

ఒక యనవోయవాది గృహమును
సోదా చూచుట

వచ్చిచింతలైన "వహత్యాంధభజనగీతము" లను చిన్ని పాఠము నిష్కటికి మూడుమాసములక్రిందట నే ప్రభుత్వము వారు నిషేధించినట్లు తెలుసుకొని ప్రకటించియున్నాను. కాని యీమాసము 10 వ తేదీన ఫిర్యాబిమిషన్ ఇవ్వబడునట్లుగాలైన నుండవారి నరసయ్యగారు మా గౌరవస్నేహితుల సహా పుణ్యలూరులోగల దుగ్గచాంబున కాపాటెంబుల స్వాధీనపరచుకొనుటకు సోదాకు వచ్చిరి. నే నాగ్రామము వదలి యిప్పటికి పుణ్యలూరుమాసములై. యాభోడిసాలెంబున వెసించుచున్నప్పటికిని ఇక్కడకు సోదా శ్రీముఖంబుతో రాగలెంతమో? వారు వచ్చినది మాత్రం దిగారు గృహంబునలేరు. మొదటాచుచే మా నాయనగారిని పిలువనంపగా వారు చనువెంచి యాపుస్తకము తెచ్చియు గృహంబున లేచియు చూచుకొనుండని పుస్తకము తెట్టెలు తీసికొనివచ్చి వారిముందు స్రుమ్యరింప, కతుకునిరి. మాస్నేహితు లొకరు గ్రామాంతరమేగుచు చోరభయమున గొన్ని తెట్టెలు మాగృహంబున లేటి వెళ్లినారు. వాటిలో నొక దానిబండు పీకచూచి కండ్లపెట్టెతాళము దబ్బకమారి సాధనములతో తీయుటకు కాకపోగా గ్రామమున బండుండవు తెన్నులి తన గుడ్డిసానుమీయ నాపెట్టెతీయుట విరమించుకొనిరి. వారి కనలుపు పుస్తకముల దొరకలేదట. కాని వుద్దురు వరేణ్యులను బండు "ఆంధ్రభాతీయకళాకాలాధ్యక్షులునైన చిల్లరిగ శ్రీనివాసరావుపంతులుగారిచే రచించబడిన "పంజాబు పాట" యను పాత్రమును మానాయగారికి (నీదె ననియకుండ దీసికొని వెళ్లినారట. పోవుచు నొక్క పాత్రమైనను దొరక దామెనే యనుకొనిరి. వరుసటిదినము నేను మాగ్రామమునకు బంధుదర్శనార్థమైనది యీవిషయం బొకర్ణించి మాగృహసమీప మందున్న ఇనస్పెక్టరుగారి నేవకునితో "మీ ఇనస్పెక్టరుగారు పంజాబుపాట యను నాపాత్రముతీసికొని వెళ్లినారట. పాత్రమైనను లేదని పాత్రము దీసునవల్లెట్టు దాఖలా చీటిగాని పంపగోరితి నను"మన చెప్పియుంటిని. అప్పటికి ఇనస్పెక్టరుగారు మా గ్రామముందే యున్నారు. నాపంపిన సందేశంబునకు జవాబురామి స్వయముగా నడుగుదుమని బయలు చేరి ఇనస్పెక్టరుగారున్న మాయాక్కింగుకరణముగారియింటికి జన కరణముగారు ఇనస్పెక్టరుగారు నేనోకాకితములు చూచుకొనుచున్నారు. ఈయాక్కింగు కరణముగా లైన చన్నాప్రద జగన్నాథముగారు పన్నులనిరాకరణసయమున వైచిక్యభటసంఘమున సహాయకార్యదర్శిగా పనిచేసియున్న ప్రముఖులు. తత్సమయముందు గ్రామదొంగియులు తమ పదవులకు రాజీనామాల నిచ్చిన దత్తపల్లెనీకరింపమని కాకితముపై దస్సులుజేసియున్న వారిలో నొకరు ఆనందగృహములో గ్రామస్థుల కరుణాకటాక్ష వీక్షణంబులు వారిపై బ్రకరించుకొన నసహయోద్యమముల మున భకలాభము పొందినవారి యున్నార కాని యిట్టివారై యుండియు నసహయోద్యమ మించుక తగ్గినంతనే ముందు మునగుటకు లెక్కలువ్రాయుటయు విమర్శ సమగ్రతైక్రొత్త కరణ మునగుటకు లెక్కలువ్రాసి పెట్టుటయు నసహయోద్యమము నణగద్రొక్క నింపుకాధికార వ్యమనకు నొడు పడు టాదికార్యములుసేసి మొత్తముమీద పుణ్యలూ నాలుగైదు మాసములక్రిందట నాక్కింగు కరణము పనికి ప్రాకిరి. అట్టి జగన్నాథముగారు నాయోగజ్ఞుల మారసి నన్న ఇనస్పెక్టరుగారి కెరుకపరచిరి.

ఇనస్పెక్టరుగారు:—నావంకజాచి అట్లనా ఏమయ్యి? పుస్తకమునకు రిసీదడిగినావటే?

నేను:—దొంగడి! ఇవ్వవలదా మరి?

ఇన్:—ఆపుస్తకమును నిషేధనచేసియుండుకలెమో యని తెచ్చితిని. అట్లునేయున్న మీనాయనగారైన గంధం చల మయ్యగారికిశిరి పంపుమని వైక్ర వ్రాసి పంపియున్నాను.

నేను:—మీరిక్కడ నే యుండురను నమృతములేదు గదా! మిమ్ముల బదలాయంపు చేసిన నేనాపాత్ర మెక్కురి నకు గుడు, నడుగుటకు దాఖలామైనను లేదుగదా?

ఇన్:—సోదాయునితోగిరి తీసుకువచ్చిన పుస్తకములకు రిసీదెవ్వమని రూలు లేను.

నేను:—లేదా? అట్లైన నెల్లు!

ఇన్:—అడిగిన నేను రిసీదెవ్వలేదని నాపై పిటిషన్ పెట్టుకొనము.

నేను:—అది యంత వహత్యార్థము గాదు.

ఇన్:—నా కేమాత్రము భయములేదు, పిటిషన్ పెట్టుకొనము.

కళ్యాణదుర్గము

శ్రీరామసప్తహము

అనంతపురంజిల్లా కల్యాణదుర్గం తాలూకా కల్యాణదుర్గం గ్రామంలో కాకినాడపట్టణం గ్రామస్థులు సెటిల్ మెంటు రివిన్యూయిక్స్ పెక్టరుగానుండిన శ్రీయంత లింగరాజులు గారు ది 17-6-24 తారీఖునుండి ది 7-7-24 వరకు 21 దినములు మహావైభవముతో శ్రీరామసప్తహములు జరిపివారు. ఇట్టి కార్యములు జరిపించుటలో మాగ్రామంలో అగ్రగణ్యులై పేరు పొందిన రామభక్తుడైన బ్రహ్మశ్రీ: పేటి ఆదెప్పగారు బహు విధముల ఈకతువును జయప్రదముగా జరుగుటకు శోధ్యుడిరి. ఈకతువునందు ప్రజలకు గలిగిన యుత్సాహము ఇంకను తగ్గలేదు.

నేను అసహయోద్యమప్రచారకుడ నై యాజిల్లాలో యితరచోట్ల జరిగిన యిట్టిసప్తహములు పెక్కులు చూచినాను గాని యిచ్చట జరిగిన సత్కలత్వమయందు ప్రజలూ చూపిన భక్తిశ్రద్ధలు ఎచ్చటను నాకు కనుపించలేదు. ఈ కతువునందలి యశ్వర్య మేమనగా దీనిని ప్రారంభించుటకు పూర్వము బ్రహ్మశ్రీ లింగరాజులుగారు ఏలాటియోర్పాటులు లేకుండ ఒక నాటిదినము వీరు హతాత్తుగా ఈగ్రామము దయచేసి భగవంతునిపై భారమువేసి యాకార్యమును ఆ మరుసటి దినమునుండియే ప్రారంభముచేసినారు. కతువు ప్రారంభము అయినలగాయకు ఏరోజున సమారాధనకు ఆరోజుపూర్వము గ్రామములోని సత్పురుషులు వారికే వారు సామగ్రిని పంపుటయే గాక జంభుశ్రీశ్రద్ధలతో కార్యమును సాగించుచుండెడి వారు. భజనలుమాడ ఇతరసప్తహములలో జరిగినట్లు ఏర్పాటులేకుండ భన నుచేతులేక ఎన్నడు విరామములేకుండ అనేకమంది కలిసి భజనజరుపుచుండురు. ఈకతువునందు ప్రజలచూపినభక్తి వీరియందు ప్రజలకు కలిగిన ఆర్షణ నేను ఎక్కడను చూచియుండలేదు.

శ్రీ లింగరాజులుగారు సదా చేయుచుండు తత్వబోధ నలు ఇహపరసాధకములై అనేకవేలప్రజల నవలీలగా ఆర్షించియు మాధుర్యము కలిగివుండుటచే వీరు ఇట్టికార్యములు అనేకములు చేయించి యీ షామకాలములో అనేకవీధులకు అన్న పానములకల్పించి కాశ్యోతముగా అన్న దానముజరుగు పట్టి పెక్కుసత్రములు ఏర్పాటుచేయించినారు.

వీరు ఈగ్రామంబిదివి వెళ్లదినమున నిదివరలో వీరు ఈగ్రామంలో స్థాపించిన పదునొకండవ బీదసాదల అన్న సత్రమును పెక్కుండ్రువైక్యలు గ్రామాధికార్లు వగయిరా సత్పురుషుల సహాయముతో తిరిగి వృద్ధిపరచి కొందరు వికలాంగులకు వస్త్రోదానములుచేయించి అఖండమైనశ్రీలో ప్రజలను సంతోషవార్ధిలో ముంచి వెళ్లినారు.

పబ్బతి నోబయ్యశైలి కార్యదర్శి.

నేను:—మిమ్ములకు బెదిరించుటకు నే దలంచలేదు. పిటిషన్ పెట్టుటకు మాకే కొన్ని సంకాపములు గలవుగాన సంకోచించు చున్నాడను. అని వచ్చియున్నాను.

అగత్యోదాదు లిట్టి కొద్ది వ్యవహారముల బోక్యము కలుగజేసికొనరనిగనా నిరంకుశాధికారులకు పెద్ద దైన్యము! ఈ యందుల నరకయ్యగారిచేతలు చదురులు కించకు తరియము నేయటావశ్యమే. వీరు మాఫిక్కుకు వచ్చినదాది నసహయోద్యమ వాణిచేయవలయునని శక్తికొలిది ప్రయత్నించుచున్నారు. కాననోల్లంఘనసంఘమువారు గుంటూరు వచ్చి సప్తాక్ష మాగ్రామమునుండి యాదినము గుంటూరు వెళ్లినవారి పేరు వ్రాసియ్యకని మననబుచే వ్రాయించి తీసుకొన్నారు. అచ్చట కాలనోల్లంఘన జేసి జెయిలుకుబోయిన మాపేరులు గూడ వ్రాయించుకొని పోయినారు. మేమెకవరి ముక్కుటికి గాంధీమహాత్మునిపభన గట్టి యోగించుచుండ తనవిద్యుక్త భర్తముగాకున్నను కల్పించుకొని మోతాదలచే ప్రభ మారే గొప్ప పీలులేదని మాకు కలురంపి తనయాటలు సాగమి వెళ్లి యున్నారు. మేము జయప్రదముగా యూరేగించి సమారాధన జేసియున్నాము. అమరునా దీరువురు మాగ్రామరైతులను వల్లువనేవో విచారించుచు మీగ్రామవాసులు గాంధీప్రభను గట్టివారాలేదా సమారాధన నేయలేదా యని యడిగివారట. ఇట్టివివేకకార్యము లనేకము నేసియున్నారు. ఈసారిగూడ నీగ్రామములో స్వరాజ్యభజనలు జరుగుచున్నవాయని యాడిసి వారట.

గంధం సీతాపతిశర్మ, శ్రీ గాంధీ జాతీయసాకశాల, రోడిపాకం.

తిరుమల శ్రీనివాస త్రిలింగ మహావిద్యాపీఠము, తిరుపతి

అర్యవిజ్ఞానజ్ఞానులగు సర్వసమన్వయ సిద్ధి నొసంగు విద్యాసానము

అధిపతి చైతన్యరాజు డాక్టరు. దంటు సుబ్బావధాని యల్. సి. పి. ఎ. యస్. (ఇండియా.)

ఈ వైద్యశ్రేణులు ప్రకృతము మూడుమాసములు మదరాసులో మకాముచేసెదరు.

ఆంగ్లేయ వైద్యమందు నాయుర్వేదవైద్య సత్సంప్రదాయమునందు నపారమైనయనుభవము గల యాడాక్టురుగారి సలహాబడయగోరువారు.

ఉదయం 7-8-30 వరకు 34 వెంకటరంగస్విశ్లేషిణి ట్రిప్పి కేసు.

9-11 గం వరకు. 114 ఆదియప్పనాయకరు వీధి సాయంకాలం 4-30-6 గంవరకు 32తూర్పుమాడవిధి మైలాపూరు ఈ స్థలములందు సమావేశముకావచ్చును. సకలజనగులభ మగునటుల సలహాజ్ఞా నిర్ణయింపబడును. వై మహావిద్యాపీఠ పోషణకై విక్రయింపబడుదివ్యావధద్యము.

యోషామణిభూషా.

పురుషులకు నడివయసునకు దనేక కారణములవలన కలిగిన బడలికలు, నింద్రియము పలచనగుట శీఘ్రస్థలము మున్నగు దోషముల నీమందువలన నివారణమగును. అంగమును జీగిలిగువు లంతకంతకు మిగిలి దృఢగాత్రులయి వీర్యవంతులగుట కీమందుకంటె సులభోపాయము లేదు.

స్త్రీలకు లేజవ్యవమున గలుగు చీరల్యులిడవోట, ముట్టు నొప్పి, నెల తెచ్చుతెగ్గులగుట, గర్భము నిలువకుండుట, ప్రసవ బాధలు మున్నగునవి నీయోషామణిభూష. పోడ్రోలి చక్కదనము శిశువనము నవక మంతకంతకు తరగక పెరుగనట్లుచేసి గులభప్రవహార్యక గుండరనందనోత్పాదక మగును.

చౌకలో శిశ్నోవధము డబ్బా రు 1-8-0.

నలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:—“యోషామణి భూషాల ఆఫీసు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

గుడూచీసత్వము.

మధుమేహము కుదురదని మీ కెవరు చెప్పిరి?

మధుమేహమునకు గుడూచీసత్వ మె తినమందు. ఇది మహారసాయనము. ఇతి జ్వరములకు తదగు పురాణజ్వరములకు పాండుకామిలకు, నీగుడూచీసత్వము సుస్మృత గ్రంథముల న, యానాగ్రంథములను మిక్కిలి పేరుగాంచినది. వైద్యుల నేర్పుకొలిది మాప్రకృతమైన గుడూచీసత్వము సమస్తమైన వ్యాధులను మాన్పును. మధుమేహమున కియ్యది మేటిమందు. నే విచి, తెలియుడు. తులం భ 3-0-0

నలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— “గుడూచీ డిప్టో” తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

నమ స్తమైన వ్యాధులకు ప్రకృతమైన చికిత్స

సకలమైన రోగములకు వీరములు వ్రాసిపంపిన, సరస మయిన దివ్యావధములు, సలహాలు, చికిత్సావిధానములు లు పాలాద్యారా పంపబడును. స్వయముగా సాన్నిధ్యమున చికిత్సగోరువారు ముందు తెలియబరచిన సౌకర్యములు కలిగింపబడును.

వలయువారిట్లు వ్రాయవలెను:— (1552)

ఆయుర్వేదవైద్యు. దంటు పార్థసారథి. దుర్గామెడికల్ హాలు తి. శ్రీ. త్రి. మ. పీఠము, తిరుపతి.

వాయువు నొప్పులను మందు

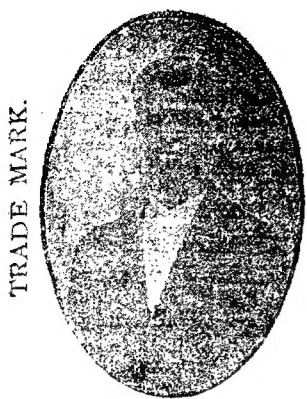
సీసా 1-3 రు. 1-0-0 వి.సి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పులకు, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లనయలలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగిడియుట, 4. సుండులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కదలుటకు పీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగిడియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగితిడనే సంచి యందు పోట్లు నొప్పులు పోయి శరీరము యధాశీతికి వచ్చును. బాధల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.

అమృతాంజనం డిప్టో, మదరాసు బొంబాయి.

ముప్పనసామరాజు అండు పిర్రాజు.

పెద్దాపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1918 సంవత్సరం నుంచి మేము మనదేశము నుండి మనస్సు పట్టు తో మాస్టర్స్ లోనే పడుకుంటు, కేయట, రం గులవేయట మున్నగు ప కలవల వివిధరకముల

పత్తములను బయటరంగులతో చిత్రవిచిత్రమైన జరిపాదా అంచు కమ్మలతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన రికవ అఖిలభారత్ కౌన్సిలు ప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవిదేశీయులలోని పట్టుకత్తములు అన్నిటిలోను ఎక్కువవాణ్యమే అని గాఢరకం తెలిసేయన్నది. ప్రదర్శనమును గురించి వ్రాయుచు మాబట్టలను గురించి పీయూష కాంతిభూషణ గారు ఆచార్య బహు ప్రశంసలు ఇట్లు వ్రాసిరి:

"... ఇతర కాంక్షానుసంఘము వారున్న మరలంతర ప్రజలకుడే అన్ని రకములబట్టలను ప్రదర్శించిరి. ఇంకను ఎందరికో కలగ, అందరిని ఇచ్చట ఏకరవుపెట్టుటకు పీలులేను. పట్టు కత్తములు అనేకరకములు ప్రదర్శించబడినవి. పెద్దాపురం వర్తకులు ముప్పనసామరాజు పిర్రాజుగారు పట్టుకత్త తిరిమములను ధో వతులను వర్తకులను కోటుగుడ్డలను తలగుడ్డలను చీరలను మున్నగు రకములు ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామవారు కూడ ప్రదర్శించిరి"

పట్టుకత్తములను గురించి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అగ్రమును రికమును పిల్లలముగా వ్రాయుటలన దేశము స్వదేశీయ పరిశ్రమలలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిష్టణము నిందిన మాబట్టలు దొరకును.

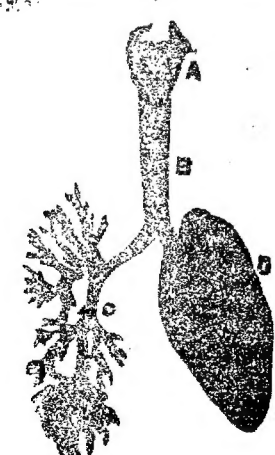
కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలోనే వాణ్యము తక్కువ అయిన బట్టలను విక్రయించి మారకములని మోపుచున్నారని గాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మా ప్రతి బట్టయందు ఫండ్ మార్కెట్ మార్కును ఇంచున ప్రమరించెదమి.

దొంగలు! జలములు!! ఇన్స్ ఫునా!!!

హాడ్ సన్న

"యూమెంథాల్ జాబాబులు" అన్ని విధములదగ్గ, జలము, గొంతుతుండు, రొమ్ము పడితేము, ఇన్ ఫు ఎంబా" మొదలగువాటిని తప్పక తుడుపును. మీరుమును రానీయక ఆకుకపరచును.

"ది లాస్ టెట్" "అస్పిరేషన్ మెడికల్ గెజెట్టు" "డిప్రాక్టివనర్" "మెడికల్ రెస్పెన్స్ అండు గర్బుల్" "మెడికల్ రిఫ్రాక్" "ప్రాక్టికల్ మెడికల్" థర్లి (ఇండియా) మొదలగు క్షేత్రప్రపంచముచే సిఫార్సుచేయబడినది.

కంఠధ్వని కుత్తుక

హాపిరితిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

వి.స్వరజేటిక, వి.స్వాసనాళము, సి.స్వాసనాళము యొక్క గొట్టు, డి.జిక క్యాళోజీము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమిస్ట్రీ గా నామ లుండును మేకు కొరకును.

అస్పిరేషన్ లో చేయబడినది. బుడ్డి 1-కి ధర రు 1.2.0. అన్ని చోట్లలో దొరకును, ఈదిన తెలుపబడిన జాగా లో దొరకును.

మెప్పు ఎన్. కేకాయి గాండర్ అండులో, చైవా బహుళోద్ధ, అక్విక్ అండులో కెమిస్ట్రీ, బ్రాడ్వీ.

సోల్ ఏజెంట్లు:— నైవామమాన్యు అండుసన్న కి మెడ్డికనీధి, బాగ్గిను, మద్రాసు.

బెంగాలు శాసనసభాధ్యక్షునిపై దావాను రద్దుజేసికొనగోరుట

హైకోర్టులో దరఖాస్తు

రేపటికి వాయిదావేయుట

కలకత్తా, జూలై 15:— ఈమధ్యాహ్నము హైకోర్టు లో న్యాయమూర్తి సి. సి. ఫోగోభగారియెదుట ముమారశీకర్త రాయగారి తరపునను మరయొకరి తరపునను ఎన్. సి. బోసు గారు హాజరై, బెంగాలు శాసనసభాధ్యక్షునిపై నున్న మంత్రిల పైనను చేచ్చిన దావాయందు వాదులు దావా నుపహరించు కొన గోరుచున్నారని వివేచనపెట్టెను. జూలై 7-న లేదిన జరిగిన బెంగాలు శాసనసభయందు, కార్యక్రమపట్టిక మంత్రిల వేతనములకొరకు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులను గోరుచు గావించిన ప్రతిపాదన ఆ కా ప్ర్యేయ మనియు, ఆ ధి కార ము లేనిదనియు ప్రకటింపవలెనని ఫిర్యాదు తీకేములో గోరిరి. ఈతేసును విచారించువరకు ఈ ప్రతిపాదన ప్రవేశపెట్టుట కనుమతి నొసగరాదని తెలుపుచు శాసన సభాధ్యక్షునిపై నొక యింజంక్షన్ నొసగబడెను. ఇంజంక్షన్ ను అర్జును బారీజేబుబడిన తరువాత, శాసనము మొదట వారము కోజాలవరకును, తరువాత కాలనిర్ణయము లేకుండగను శాసనసభ ఆవివేయబడెను. ఈతేసు రేపు విచారణ వాయిదా వేయబడెను.

అద్యక్షేలు జేనరలు జులు ఎం. ఎన్. బాసుగారు హాజరై తమ యభిప్రాయముల రేపటికినమున చెలిపెదనని నుడిచెను. ఎన్. సి. బోసుగారు ప్రభుత్వపక్షపునా దననెదుర్చుచు వావాయెత్తి వేసికొనుట సంబంధించినంతవరకు కొద్దికాలము ను మతి యనవసరమనియు, అంతేగాక శాసనసభకును తిరిగి ఎప్పుడు సమావేశ పరుచునదియు గూడ నిర్ణయించకయె మూసివేసిరి. జూలై 7-న లేదిన సమావేశమున సమావేశమున పై తీర్మానము నుపహరింపకుండ జేయవలెనని కాటగుగారు పైదావాలో గోరబడిననియు, అందుచే నీవావా ఫలరహితముగ నుండు ననియు కాటగుగారిచే కాటగుచేయబడిన అస్పీలు ప్రోసివేయబడినందుల పిటిషనరుల కెక్కువ లాభముండజాలదనియు, ఈవిషయమున సూతనముగ మరియొకదావా జే నుద్దేశపలేదనియు నుడిచెను. వావాయెత్తివేసికొనబడినది రికార్డుజేయవలెనని మాత్రము గోరుచుంటిమని నుడిచెను. న్యాయమూర్తి ఫోగోభగారు ఇది సాధారణమున కేసుగాదనియు, ఈవిషయమును రేపటివరకు ఆవియుంచెద ననియు నుడిచిరి. దరఖాస్తు రేపు విచారించబడును. (అ. ప్రె.)

నవ్వవరిహారమునకు రైల్వే

కంపెనీపై దావా

రైల్వేఅపాయమున కేవల కారణము?

బొంబయి, జూలై 15:— అడివనలు జిల్లాజడ్జిహైకోర్టులో చాల నుత్సాహజనక మగు రైల్వేకేసు దాఖలు చేయబడినది. 1923 సం॥ మే నెలలో జి. ఐ. సి. రైల్వేలో జరిగిన నొక అపాయమునుండి ఈకేసుద్భవించెను. ఈ కేసులో ప్రానుభతి ఫిర్యాది. రైల్వేఅపాయమువలన ఇంజనుడ్రైవరుగనున్న ఈమె భర్తనురణించెను. రైలుఇంజను మధ్యకు విరిగిఇంజను పడిపావులవలన తనభర్తనురణించెననియు, ఈవిషయ సంభవించుటకు కంపెనీ సేవకుల అజాగ్రత్తయే కారణమనియు అందుచే తనకు రు 80000ల నష్టపరిహారము నొసగవలెననియు ప్రానుభతివాదన. ఆ రైల్వేఅపాయమునకు, నురణించిన డ్రైవరుచే లోపమని కంపెనీవా రాకొనించున్నారు. సీనియరు గవర్నమెంటు ప్లెస్ ఛాన్సెల్లరు ఇడివరకు ఈవిషయమును విచారించి, డ్రైవరుగవరియగు సిగ్గులు లేకుండగనే దరఖాస్తువానుండి బయలుదేరననియు తానుతప్పవూర్తమున జనుచుంటినని తెలియుటకు చాల గుర్తులు గానించినను డ్రైవరు గమనింపలేదనియు అందుచే తనమరణమునకు తన అజాగ్రత్తయే కారణమనియుననియు అందుచే ప్రానుభతి గ్రాంటుయిట్లొసగుట అనవసరమైనను, ఆతని విభవభార్యపై బాలిగొని కంపెనీవారు రు 10000ల పరిహారము నొసగుటకు అంగీకరించినదియు చెలిపెను. కాని ఆమె తనమును ఫిర్యాది అంగీకరింపలేదు. కేసు జూలై 2 లేదిన విచారణకు వచ్చును. (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి బజారుధరలు

జూలై నెల 17-న తెలి గురువారము

Table with 3 columns: Item Name, Price 1, Price 2. Rows include (1) ధాన్యములు, (2) పత్త ధాన్యములు, (3) నూనె వస్తువులు, (4) చిల్లర వస్తువులు, (5) ఇనుము, (6) లోహములు, (7) రంగులు అలిజరైన.

కొటిల్లు ని అర్థ శాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:— మూమిడిపూడి వేంకట రంగయ్య, ఎం. ఎ., ఆకుండి. కేంకటశాస్త్రి చంద్రిగుప్త చక్రవర్తి ప్రధానమంత్రియను చాణక్యుడను నామాంతరముగ లిగినట్టియు కొటిల్లునిచే దెండువేల సంవత్సరములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరియైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగుఱచి ననభూర్యులు వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో సగ్రణ్యము. దీని సాధారణము చేసికొనియే కామంకాయలు వాగ్రంధములొందిరి. పాశ్చాత్యులు సహిత మిట్టియధ్యుంధములేదని పొగడియున్నారు. పొలిచిన కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లెట్లు పాలింపబడుచుండెనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రపరిశోధకులందఱికి నది యముల్యమైనది. గ్రంథమున వ్రాసినవాడు కొటిల్లుచోనా కావా, గ్రంథకర్తకాలమెద్ది, గ్రంథమందు వర్ణింపబడిన రాజ్యాంగము యొక్క ప్రధానలక్షణము లెన్ని-అనువిషయములను వివరించిన యుపోదాతము చేర్చబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కొటి కొలెండు. ఖరీదు రు 4.0.0 మాత్రము. మూమిడిపూడి వేంకటరంగయ్య. మహారాజాకాలేజీ, విజయవాడ.

యంగు ఇండియా సంపాదకీయ

వ్యాఖ్యలు

ఈ వారపు ఎంగు ఇండియా పత్రికలో మహాత్మా గాంధీగారు ఈ దిగవ రీతిని సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలను వ్రాసినారు:-

అంగు మగు మందలింపు

హిందూ మహమ్మదీయ మతములతరపున పరమతముల దూషించుచు ప్రకటించు పత్రికల శిక్షించెదమని తెలియజేయుచు పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ఒక ప్రకటన గావించిరి. అది యీ దిగువరీతిని గలదు:-

“ప్రంబాలు రాష్ట్రములో ప్రకటించబడుకొన్ని వార్తా పత్రికలు, హిందూపత్రికలు మహమ్మదీయపత్రికలు గూడ పరస్పరమతములగుర్తి పరచుభావ లాడుచు, అన్యమతములను దుర్భాషలాడి నిందించుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టిరి. ఆ వ్రాతలయందు గల పోషణము, పరచుభావము ఇరుమతములలోని పెద్దమనుష్యులకు అసహ్యకరముగా నుండుటచే పత్రికల పలుకుబడి తగ్గిపోయి అట్టికార్యమునుండి విరమింతురను నుద్దేశముతో ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టుచుండిరి. కాని అట్లు జరుగలేదు. కావున బాధకరముగా నున్న శిక్షపత్రికలపై చర్యదీసికొనుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ ఉత్తమతములు రెంటికిని ఆస్కార్యత చెడగొట్టుచున్న యీ మతద్వేషపు పరుష వచనములను రూపుమాపు ప్రయత్నములందు జయమొందునట్లు ప్రభుత్వమువారికి ఉభయమతముల నాయకులను తోడ్పడెదరని నమ్మమున్నారు.”

ప్రజలు ఇందులకై యిదివరకే ప్రయత్నించుకొంటున్నచో ఈపాటికాపత్రికలను నిలిపివేయెందుమని ఒప్పుకొనుక తీరదు. అట్టివ్రాతల ప్రకటించువారు యిప్పుడైన మతవిరుద్ధపు వ్రాతలను వ్రాసినందుకు తుమాపణ గోరి యింతతో విరమింతురని యూహింపవచ్చును.

స్వరాజ్యమునందు ఉద్యోగములు

స్వరాజ్యమునందు ఉద్యోగములు సమర్థతను బట్టియే యుండవలెనని బాత్రిపాతినీడ్యమునుబట్టి కాదని నేను నూచించినందులకుపాట్లు వాస్తవ్యులగు ఆరీహస్సేనుగారు అభ్యంతరము చెబుచున్నారు. హిందువులే నేడు అన్నిఉద్యోగములను గుత్తకొనియున్నారను సామాన్యపు మాటనే ఆయనగూడ ఉదాహరించుచున్నాడు. ఈమాట యెంతవరకు నిజమో తెలిసికొనుటకు నావద్ద సరియైన లెక్కలులేవు. ఆమాట నిజమని రుజువుజేసినను నాయభిప్రాయము మారదు. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వమువీరక్షము మొట్టెట్టుకొనిన ఆపత్తమునే ఆదరించి తనస్థిరత్వమునే యెక్కువగా పాటించును. అట్టి ప్రభుత్వముక్రింద జరుగు ఆచారమును బట్టి మన మేమియు గ్రహింపజాలము. న్యాయము జరుగవలెననుచో ఒక్కటే చేయదగినది; విద్యావిషయములలో వెనుకబడియున్న సంఘములకు విద్యనెప్పుకొను సౌకర్యములనుగూర్చవలెను. వెనుకబడియున్న సంఘములను యితర వానితో సరిసమానముగ స్థితికి తెచ్చుటయు, ఉద్యోగముల నిచ్చునపుడు సమర్థత గలవాఁడగువాఁడు నూతనమే గణించుటయు ప్రభుత్వము ధర్మగా జేయవలసియున్నది. ఉద్యోగముల నియమించునపుడు నిష్పక్షపాతముగ జరుపవలెను. అంతేకాని, సంఘమున కింతమందిచొప్పున నియమింపవలెనను కఠిన నియమమేదియు నుండరాదు.

ఎవరు హిందువు?

ఈవిషయమున ఆరీ హస్సేనుగారు వింతక బలుకుచున్నారు. ఆయన యిట్లునెను: “నేడు హిందువులగా బ్రాహ్మణులు కాయస్థులు యు యున్నారు. వారు అంటకానివారిని తమతో సరిసమానముగా గౌరవింపనపుడు వారిని చెప్పుకొంటిమని పెద్దకబురులు చెప్ప నధికారము లేదు. నిమ్నజాతులవాఁడు, అస్పృశ్యులు ప్రత్యేకజాతికి చెందినవారు. వారిని ప్రస్తుతరీతిగా గాక యెక్కువగా గౌరవింపవలెను. హిందువులు మహమ్మదీయులు గూడ వారియెడల నితర స్వల్పసంఖ్యగల జాతులకువలెనే ఉదారభావము గలిగియుండవలెను” మహమ్మదీయులలో ననేకులు కట్టి నమ్మక ముండుటచేతనే నే నీమాటలను గవనించితిని. ఈతడు ఇతరజులకు ఒకఅడుగు ముందుకేగి నిమ్నజాతు లందఱును హిందువులే గారనుచున్నాడు. ఇట్టివచ్చుకము మహమ్మదీయున కంట ప్రమాదకరమే. దీనివలన ఇప్పుడెవరు హిందువులలో ఎవరుకాలో నిర్ణయింపవలసి వచ్చును. అని వ్రాతప్రకారము బ్రాహ్మణులు, కాయస్థులు-క్షత్రియులు-కారు-మాత్రమేహిందువులు. అట్లయినచో హిందువులు అత్యల్పసంఖ్యకు లగుమాట. ఒకనిజాతిగూర్చి వేరొకడు నిర్ణయించజాలడు. అస్పృశ్యులు ఏమతస్థులలో వారే నిశ్చయించుకొనిరి. తాను హిందువుడను కానని చెప్పు అస్పృశ్యుని నేను జూడలేదు. అన్యమతముల స్వీకరించినవారి మాట నే జెప్పులేదు.

పరిపాలకుడుగా ఎవరు ఎప్పుడు వనముదులు?

మహమ్మదీయులు హిందువులకు ఎక్కువ సమర్థులగు పరిపాలకులని నంగీకరించుటచే, పరిపాలకోద్యోగములందు మహమ్మదీయులకు గూడ తగినవంతుండవలెనని అంగీకరించుటకు సంజయ ముండరాదని ఆరీ హస్సేనుగారు రచిరి. “కాదు” అను పదము పారబాటిన పదలిపోయిన ఒకలేఖ నేను వ్రాసినది ఆయనవద్దనున్నది. ఆలేఖను పత్రికలలో ప్రకటించగనే, యాపదము పదలిపోయిన సంగతి నేనాతనికి తెలిపియుంటిని. అనేక విషయములలో ముసల్మానులు హిందువులకు మించినవారేగాని పరిపాలనావిషయమున మించియున్నారని ఎన్నడును తలంపలేదు. అన్నివిషయములలో వారికే గెలుపియ్యసలెచెదను. అట్లయినచో తగవులకు యార్జ్యము తావుండదు. ఒకమాటలో సరిసమానులవారి మధ్యనే యార్జ్యజనించును. న్యాయవాదులుఒకరినిజూచి యొకరు యార్జ్యపడుదురని వాడుక. కాని వారెన్నడునైదుల వృత్తినిజూచి యార్జ్యపడరు. నిజముగా మహమ్మదీయులే యెక్కువ సమర్థులగు వారయినచో నిష్పక్షపాతముగా బహిరంగముగా జరుగు పోటీయందు నూటికి 50 యే గాక నూరుస్థానములగుడ సంపాదించుటకు యెట్టికష్ట ముండనేరదు. అప్పుడు హిందువులు పరాజితులై నందుకు నేనేమాత్రము విచారింపను. నేను ఇండియను రిపబ్లికనుకు అధ్యక్షుడనైతే అట్టి పదవి మరిదేసికో నియమింపబడుదునేని తన్ను నేనాధిపతిగను, ఆతని సోదరుని విద్యాభ్యాస మంగ్రహింప నియమింతునని నేను పోతు ఆరీగారితో జెప్పియుంటిని. ఆ లంచము జూచియే, నాయురువులకు నేను హము కుదిరిన దనవచ్చును. కాని దీనినిబట్టి మహమ్మదీయులను సైనిక విద్యావిషయములలో హిందువులను మించినవారని నేను భావించునట్లు ముసల్మానులు అర్థముజేసికొనరాదు. నాయభిప్రాయ మేమన, మొత్తముపైన మనమెల్లరము సరిసమానులమే. మంచి రుణమునందు, ప్రయత్నించినచో పోటీయందు ఒకరినొకరు మించవచ్చును.

ఒక సవరణ

భూపాలులో వలెనే రీవాసంస్థానమునందు గూడ ఒక కాసనముగలదని చెబుచు యంగుఇండియా పత్రికలోని నావ్యాఖ్యానము గూర్చి ఒకవిలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు.

“హిందువులను మహమ్మదీయ మతములో చేర్చుకొనుటను నిషేధించు కాసనమేదియు రీవాసంస్థానమునందు లేదు. అట్లు అన్యమత స్వీకార మొనర్చు వానిగాని, ఆతని పురికొల్పిన విజయముగాని శిక్షించు ఉత్తరువుగూడ లేదు.

“కాని ఒకటి మాత్రము నిజము; ఒకహిందువు ఇస్లాము మతము స్వీకరించుటచేత దర్బారు అనుజ్ఞ బొందవలెను. అట్లు యెవరు జేయవచ్చు వారు కాసనోల్లంఘనము చేసినందుకుగాను శిక్షాస్థలిగనుడు. ఈ ఉత్తరు వెందుకు గావించబడెనన్నమాతాం తరీకరణములపై అధికారముంచుకొనుటకు. ధనకాంక్ష, వ్యభిచారము, మున్నగు అక్రమచర్య లుద్దేశింపబడిన మాతాంతరీకరణముల నిషేధించుటకు ద్వేషించబడెను.

“ఎప్పటి కప్పుడు జరుగు మాతాంతరీకరణములసంఖ్య ప్రభుత్వమువారి వద్ద యుంచుకొనుటకు గూడ యీ ఉత్తరువులను అవకాశముగలదు. హిందూమతమునుండి ఇస్లామున చేర్చుకొనుట నిషేధింపబడుటగాని, క్రొత్తసమృద్ధిమనిగాని చెబుపబడ లేదు.”

విలేఖరి నమ్మదగినదని జెప్పు నీ సవరణను ప్రకటించగలిగినందుకు సంతసింపుచున్నాను. దర్బారు అనుజ్ఞ ముందుగా బహిరంగము లనవలసినది నా యుద్దేశము. ఇంగ్లీషుజనులకు యువకుడు ఒకరి యనుజ్ఞ బడయవలసిన యవసరమేమి? అట్టి మాతాంతరీకరణము న్యాయమైనదని నిర్ణయించువారెవరు? హిందువులకు అన్యమత స్వీకారవార్తలన్నియు అసహ్యకరముగనే యుండును. కావున అనుజ్ఞయను మఱు తొలగింపవలె నని నేను దర్బారుని గోచెదను. మాతాంతరీకరణములను రిజిస్టరు జేయుచుండినచో, అక్రమ మాతాంతరీకరణములకు తావుండదు. ఆ సంస్థానమునందు ఆకాసనమెట్లు అమలునకు వచ్చెనో తెలిసికొనిన భాసుండును. హిందూ సంస్థానము లన్నియు ఆదర్శ పూర్వకములుగ ప్రవర్తించి, హిందూమతములోనికి ప్రాకిన అనాచారములను తొలగించిన తరు మతమును కాపాడుకొన గలవు. రీవాసంస్థానమునందు అస్పృశ్యతను తొలగించు కాసన మొందుచూడగోరెదను. లోలోన అక్రమములచే క్రుణ్ణుమన్న దానిని పై నెన్ని రక్షణగట్టి యయినను సజీవముగ జేయజాలము.

దురభి మానము

ఖాదీప్రచారమునకై యెక్కువమంది యువకులను నియమింపవచ్చు ఖద్దరుబోర్డువారికి తమ యావత్కాలమును వినియోగించినవిజేయుటకుతగినవారు దొరకకున్నారని తెలియుచున్నది. వారు జీవో ఈసోపాధిని జూడకొని, యిందు పని జేయుచు

న్నారు. పనిజేసియు వేతనము పుచ్చుకొన నిష్టపడ కుండుట మంచి నూచనగాదు. యావత్కాలము పనిజేయు ప్రచారకులు చాలమంది కావలెను. అట్టి ప్రచారకులను జీతము లేకుండ సంపాదించుట మనోహర భారతదేశమునందు కష్ట సాధ్యము. మనఃపూరితగా చక్కగ నిర్వహించు దేశసేవకు ప్రతిఫలము జీతము పుచ్చుకొనుటయందు చిన్న తనమేమియు లేదు; మర్యాదగలదు. స్వరాజ్యము స్థాపింపబడిన పిదప సదాపనిజేయు వారిని జీతము చ్చి నియమింప వలసి యుండును. అప్పుడు స్వరాజ్య ఉద్యోగములు జేయుటకు, ఇప్పుడు ఆంగ్లేయులు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగములు జేయుటకు పడునంత గర్వపడవలెను? స్థిరత్వము, పింఛనీయను ఆశలులేని యిప్పుడు పనిజేయుట అంతకన్న యెక్కువ గౌరవముగా తలంపవలెను. జీవనోపాధి జరుగక న్యాయవాదులు తిరిగి వృత్తుల స్వీకరించుచున్నారనుచుండగా ఖాదీ బోర్డువారికి వేతనప్రచారకులు దొరకకున్నారనుట హాస్యాస్పదముగాదా?

ఇంగ్లీషు విషయము గమనింపవలసినది యున్నది. మున్నును లేకున్నును దేశసేవకు ఒకడు తనంతదాను సన్నద్ధుడైనపుడు, అతడు మామూలు ఉద్యోగివలె అన్నికట్టుబాటులకు లోనయు యుండవలెను. ఇంకను విచ్చికినేకుని యడల కట్టుబాటు, లెక్కువ కఠినముగా నుండును. అందుచే నాతడు సెలవు లేనిది పనికిరాకయుండరాదు. అనుజ్ఞ లేనిది శిక్షనుగూడకొరజాలదు. సార్విక (సివిలు) కాసనోల్లంఘనము అనే కార్యములలో సార్వికముగా (సివిలుగా)నుండవలెను. ఎట్టి ఉద్రేకముగాని, మూర్ఖిపట్టుదలగాని యుండరాదు. దానికి, సరియైన కట్టుబాటులు గలిగి, బాగుగ నాలోచించిన పిదప నెమ్మదిగా పూనుకొనవలెను.

స్త్రీల సహాయము

అ. భా. కాం. సంఘసభ్యురాలగు శ్రీమతి హెంప్రూవ మజుందారుగారు నాకిట్లు వ్రాసెను:

“మనదేశములోని స్త్రీలు శడకుటకు పూనుకొనినగాని ఉద్యమము జయముగాదని నాతలంపు. కావున స్త్రీలకు వడకుటయందు ప్రత్యేక శిక్షణమొనగవలెనని అ. భా. కాం. సంఘసభ్యులకు విన్నవించుకొన గోరెదను.”

ఈ నూచనను నేను మనఃపూర్వకముగా నంగీకరించుచు, యింక ననేక విషయములలోగూడ భారతస్త్రీల సహాయ మత్యావశ్యకమని చెబుచున్నాను. “ఎవరు, ఏరీతిగాజేయవలసియున్నది” అనిప్రశ్నగలదు. కొందరుసోదరీమణులుపనిజేయుచున్నారు. ఇంక ననేకులు చేయవలసియున్నది. పురుషులవలెనే స్త్రీలుగూడయూవత్కాలము పనిజేయుచూ రుండవలెను. కొందరట్లు జేయుచున్నారని నేనెరుగుదును. కానివారచాలకొద్దిమంది. ఆవ్రాత్రవాసిన సాధ్యమణియేముందు ప్రారంభింపవలెనని గోరుచున్నాను. ఆమె వడకుటకు కొంతకాలము నిర్ణయించుకొని, ఆపనియందు నిపుణత్వము సంపాదించుటకై ఏకుట, ప్రత్తిని పరిశీించుట నూలు నెంబరు తెలిసికొనుట, దాని పలుత్వమును పరిశీించుట మున్నగునవన్నియు నేర్చుకొనవలెను. తనయిరుగు పొరుగుల వారికి గూడ యందభిరుచి గలిగించి నేర్పవలెను. ఈ రీతిగా వారి సంఖ్య అభివృద్ధిచెందును. పురుషులు తమభార్యలేపని జేయుట కవకాశమియనలెనని మనవి జేసుకొనుచున్నాను. బెంగాలులో యీ పని జరుగుట కష్టసాధ్యము. అచ్చట మహమ్మదీయ స్త్రీలకు హిందూస్త్రీలకు గూడ ఘోషగలదు. ఈపని నెవరు దీక్షతో ప్రారంభించిన వారికిది సంతోషదాయకముగను ఉత్సాహజనితము” అనుచునదియు బాతీయాధ్యమమునబట్టి లాభకరముగ నుండుననియు నేను తెప్పగలను.

బార్బంకి

బార్బంకి గూర్చి నేను వ్రాసిన వ్యాఖ్యానముగూర్చి ఒకటి మహమ్మదీయుని వద్దనుండి వేరొకటి హిందువునద్దనుండి రెండు లేఖలు వచ్చినవి. అవి దేనికిది వ్రాయబడినవి విషయమును ఒక్కటిగానే చర్చించినవి. ఆ రెంటిలో కొన్ని నూతన అంశములు గలవు. రెండునుగూడ నిష్పక్షపాతముగ నున్నవి. వాటిని ప్రకటించుటకుల యేమియు ప్రయోజనములేదు గావున మధ్యమవరచితిని. అచ్చట పురపాలక సంఘము నాక్రమించుట యనునది హిందువులకు మహమ్మదీయులను మధ్యకలహకారణమైనది. సహాయనిరాకరణ యటుంటే ఉభయ మతములవాటికిని మనఃపూరితగా వికమత్వము గడురనవచ్చుదు అసహాయవాదులు స్థానిక సంఘములయందు ప్రవేశింపగూడదనుట స్పష్టమైనది. ఒక సంఘమువారు ప్రవేశించినను రెండవ సంఘమువారు చేరబోకూడదు. పురపాలక సంఘమునందా కలహము ధాకమునుపు యిరుపక్షములవారును చాల విషముగా నుండెడివారట. ఇప్పుడు పురపాలక సంఘమునకుగాను పోటీరాగానే అందుకు సంబంధించిన వారికేగాక పురమందరిలోగూడ తగవులు జనించెను. బార్బంకిలో మరల ఆస్కార్యత కుదిరి పూర్వపు భ్యాతి నిలబెట్టుకొనునని యాశించెదను.

జాబులు

అఖిలభారత జ్యోతిషమహాసభ

1924 వ సం॥రం. డిశంబరు 28, 29 వ తేదీలలో కాకినాడలో అఖిలభారత జ్యోతిషమహాసభ ప్రాధాన్యముగా పరిగణించబడుచున్నది. దానికి అధ్యక్షులుగా ముగ్ధాక్షి పెద్దిబాట్ల వీరయ్యగారిని (వి. యే. వి. యే.) ఏర్పర్చి సభజరిపినారు. సభసభలో దేశాభివృద్ధికిరముగా నుండు ఏర్పాట్లు ఏమియు జరిగియుండలేదు. సభదమిటింగులో ఏమేమిటిగ్రాములు జేసికో ఏవిధముగా అభివృద్ధికల్గుటకు కారణముగనో అట్టియేర్పాట్లు ఏమియుజేయునను తెలియపరచియుండలేదు. పత్రికలకైనను ఆతిర్పాములు పంపియుండలేదు ఇంతవరకు అందునుగురించి చలనమైనను కలిగించియుండలేదు. కాప్రియసభ లయినను జరుపలేదు. మొంబరయొక్క పేరులయినను తెలుపలేదు. ఈ అఖిలభారత జ్యోతిషమహాసభయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్య మేమియో యెందుకొరకు జరిగియింతవరకు కనుపించియుండలేదు.

కాన ప్రశ్నెంబుగారై నను శ్రీకృతిగారై ననుతత్వము రాష్ట్రీయసభ యు అనంతరము మండలసభలను త్వరితముగాజరిపి ఆసభలలోనికి రాబడినపెద్దలయొక్క అభిప్రాయసంబంధమైన తీర్మానములనుజరిపి ముందురాజోవు డిశంబరునెలలో బెల్గాములో జగ్గలఖిలభారత జ్యోతిషద్వితీయ మహాసభలో ఆతిర్పాములను చర్చించి దేశోపయోగకరమగునట్లు అమలు జరపదరని నమ్మియున్నాను. బెల్గాముమహాసభ కొద్దికోజలలో జరుగవలెయున్నది కాన మండలరాష్ట్రీయసభలు జరిపించిన బాగుగా నుండునుగదా.

గంగాధరభట్ల సత్యన్నారాయణమూర్తి.

ది 12.7.24 ఏలేశ్వరం పెద్దాపురం తాలూకా గోదావరిజిల్లా.

గుండాల తేత్రము

గుండాల తేత్రము బెజవాడ గుంతకల్లు రైలుమార్గములోని మల్కలపల్లెననునకు గొంచె మింపు మింపుగా నాలుగు మైళ్లుండును. చిన్న కొండలలో నున్నది. నీటికి గొంతకట్ట. కొనేరులును, బావులనుగలవుగాని వానియందు దుడకలు మినహాయింపు. ఇటీవల నాలుగైదు వత్సరములనుండి వ్యాపించిన యనావుప్తి దోషముచే నేడి యకట్టు వాటిల్లెనని యందురు. ముందైనను అంత సమృద్ధి యుండెనా యని సందియపడవలసి యున్నది.

ఈశ్వరమునఁ బురాతనవైష్ణవాలయ మొకటి గలదు. గొప్పదనియే యనవచ్చును. చైత్రశుద్ధ పౌర్ణమికిందు తిరునాళ్లు జరుగును. భక్తులు రెండు మూడువేలవైఁగాఁ జేరుదురు. ఈ తిరునాళ్లయందు దొక విశేషము. గ్రామము చిన్న దైనను దేవాలయమునకు గుడిప్రక్కననే యున్నది. భక్తులందఱును, ఆపార్శ్వముననే విడియుదురు. ఉత్సవములెల్లను దేవాలయమునకు నెడమప్రక్క నెడలును. బహుశః దేవాలయము మంచి దినములలోను గ్రామము గొప్పదిగనున్నప్పుడును ఆపక్షమున రాజమార్గ ముండెనేమో యని శంక వొడముచున్నది.

ఈతేత్రమునఁ దిరునాళ్లంలగా నేను జెప్పను. దేవుని మహిమచే బిశాచోచ్ఛాటనము, సంతానప్రాప్తి కలుగు ననను. కాని యీగుడి రెండురును జూచి శిల్పికోశల్యమునకు నానందమును, ఆశ్చర్యమును బొంది ప్రాంతవ శిల్పకాస్త్రాభివృద్ధి గొంపురింపవలయునని నాయభిప్రాయము.

లోకములో ఛాయల మన మెఱుంగుదుము. ఆవి యెటులఁ బడునో మన కెఱుకయే కాని యీధలమున గొప్ప విశేషము దేవతానిలయును తలుపుల నన్నింటినియూని, లోన గను నించునది. పూర్వద్విగ్రహక వాటమున నొక చతుష్కృణం ప్రముగలదు. దానిగుండా లోన గోపురము నీడ గాన్పించును. ఎట్లు సహజముగా నగపడు రీతి గోపురగ్రము దూరమునను, మొదలు మనముండటముగాదు. వ్యతిరేకముగా, గోపురాధోభాగచ్ఛాయలోని దేవతా విగ్రహమువద్దను, గోపురగ్రము పూర్వద్వారమువద్దను, గాన్పించును, విగ్రహము గోపుర ద్వారమున నిలుపఁబడినమాడ్కిఁదోమును. ఈవిచిత్రమును నే నుదయమునఁ జూచితిని. ప్రార్థనాలోన నిశ్చేయనియు, నపుడే యీ నీడ కడు స్పష్టముగాఁ గాననగుననియు వింటిని.

ఇంతియగాక, యేయయనమునను, శూన్యదయవేళన నాకిరణములు విగ్రహపాదములపైఁ దప్పక పడునట. దానిని నే నింకను గమనింపలేదు.

ముత్తరాజు సుందరరామయ్య

డిప్టీ రహస్యీకారు, ప్యాకలి

కొత్తపేట తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ది 25.7.24 తేదీ శుక్రవారము. రోజున పుల్లెటి కుర్రు

గ్రామమున కొత్తపేట తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘసమావేశము జరుగును.

విషయములు:—(1) ఖడ్గరు కాఖయొక్కయు జనరల్ యొక్కయు జమాఖర్చులు చూచుట (2) గత సమావేశమున నిల్వచేసిన విషయములు (3) ముందు కార్యక్రమము (4) అవిడి, దేవరపల్లి జాతీయపాఠశాల విషయము (5) ఇతర ముఖ్యవిషయములు. ఈ సమావేశము చాల ముఖ్యమైనదిగాన సభ్యులందరు తప్పక దయచేతు ప్రార్థితులు.

తా|| కా|| ఆఫీసు } దేశరాజనరసింహం, వాడపాలెం
కొత్తపేట }
14.7.24 } కార్యదర్శిగాను.

శ్రీ ఆంధ్రలక్ష్మీ విద్యాలయము-కవుతరము

ఇయ్యది సుమారు పది సంవత్సరముల క్రితము శ్రీ ఆంధ్రలక్ష్మీ కంపెనీవారిసహాయమున శ్రీయుత సి. కె. కొళ్లంబ రెడ్డిగారిచే నూటయేబది విద్యార్థి బృందముచే నూతనజాతీయ విద్యావిధానకళలకు నునికపట్టయి, ఆశ్రమవాస నిబంధనలకు నాలవాలయై గురుకులమో యన్నట్లు మాతృదేశహితపు గోరి నిరంతము జాతీయవిద్యకై కృషిసల్పి కృష్ణాజిల్లాయందు పేరు ప్రఖ్యాతి వహించెను. ఇట్టి మహోపకారమన్ననలకు ప్రశంస నీయులు శ్రీయుత చెరుకువాడ వేంకట నరసింహముగారేగదా!

మీ ప్రధానోపాధ్యాయులుగ నుండి, విద్యాలయ హితవుగోరి, శ్రమయనక, పదివేల రూప్యముల పీఠాళములు సంపాదించి కాశ్యతంబున నొకవిద్వింసును నిర్మించి ధన్యులైరి. వీరి శిష్యుకోటి సత్వనర్తకులై విరాజిల్లుదుండి, యిప్పటికిని కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు, యుంగ్లండులందును నున్నత విద్యనభ్యసించుచుండి గౌరవపాత్రు లగుచున్నారు.

సహాయనిరాకరణోద్యమము గాంధీమహాత్మునిచేనలందిక చాటుచున్న తీరి, శ్రీయుత పంతులుగారు నిరంతర మాతృదేశ సేవాభిలాషతో, స్వలాభమువీడి, స్వదేశమునవీడి దేశము కిక్కి, మాతృ స్వాతంత్ర్యసంరక్షణ దీక్షాపరులై; గాంధీగీతను పాడుచు, దేశదేశములు ప్రచారముచేసి రాజ్యాంగతంత్ర మంత్ర రహస్యములు బయల్పెట్టి, పామరజనగ్రాహ్యం బగు ముద్దుపల్లెలతో గంభీరపన్యాసములు గావించి నారి విధ్యుక్తధర్మము నెఱవేర్చి ఆంధ్రలోకఖ్యాతి నిల్పి మార్గదర్శకులైరి. నక లొదార్చునలసంపన్నుని, విద్యావికారదుని, సత్యమార్గ ధరుంధరుని, పరోపకారిని, సచ్చరిత్రుని, స్వాతంత్ర్యసేవా నిరతులగు శ్రీయుత నరసింహముగారిని నెరుగని ఆంధ్రు లుండరుగదా! అట్టి గౌరవనీయుడు మాపురము కొలదిదినములలో విచ్చేసి విద్యాలయ ప్రధానోపాధ్యాయపదవిసంగీకరించి, జాతీయ విద్యాపీఠము స్థాపింప బోవుచున్నాడు. స్వాగతము! ఆహ! మాపురవైభవంబు; భాగ్యం బిక సేమనగవచ్చు!

మాతృదేశ సంరక్షణార్థమై, ప్రస్తుత ప్రాపంచిక ద్వంద్వర, రాజ్యాంగ, విద్యావిశేషములు గరపువిద్యయే విద్య. అట్టి విద్యకొరకు జాతీయవాదులు మాతృదేశ సేవాధురంధరులు న్యాయమార్గమున పోతనామము చేసెదరు గాక.

శ్రీ ఆంధ్రలక్ష్మీవిద్యాలయమున, నూతన జాతీయపథకులతో విద్యావిధానములు, చేరిపనులు వగయిరా జేర్పింపబడును. 3 వ ఫారమువరకు ఇంగ్లీషు చేప్పబడును. కాంతి నికేత పద్ధతితో నుపాధ్యాయులు పిల్లలకు తోడునీడయొందుండి శ్రేయము విచారించెదరు. పుస్తకభాండాగారము జౌషధాలయము గలవు. పేదవిద్యార్థులకు వేతనములుండవు. గనుక మహా శయలు పాఠశాలకు తగినంతవృద్ధిలోనికి దెచ్చి జాతీయవిద్యా గౌరవమును కాపాడెదరని ప్రార్థించుచున్నాను.

బొబ్బా శ్రీనివాసరావు,
కవుతరము, 12.7.24.

తేలుమందు

కల సీసా 1-కి రూ. 0.8-0. వి. సి. సహా 0.12-0.

తేలుకాటుచలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు కాటుచలన విషము నెత్తులలో ప్రవేశించదు. బాధ నరుములమెండు పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును బండపారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాలుగలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోటు కొంచము మయపొసిన బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తామ బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటు నుండవలసిది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

1-1-24 నుండి 31-6-24 వరకు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాజాతీయోపసంఘ ఆదాయవ్యయపట్టిక.

విషయము	రూ.	ప.	అ.
ది 1-1-24 న చిరానిల్వ	115	9	0
గయా తిలక్ స్వరాజ్యనిధి	550	6	0
పాఠ తిలక్ స్వరాజ్యనిధి	126	0	0
రాష్ట్రసంఘం	2351	0	0
ఏలూరు జాతీయపాఠశాల	1221	14	0
నడి	250	0	0
ఇతర వసూళ్లు	1	0	0
మోతే గంగరాజుగారు	21831	4	0
అడ్వాన్సు	2884	9	6
గోంధిపూజానిధి	6546	7	8
భీమవర తాలూకాసంఘం	8	0	0
దేశారాధకులకాతా	2000	0	0
పరిశ్రమకాఫికాతా	280	4	0
మొత్తం	87551	5	9

ఖర్చులు

విషయము	రూ.	ప.	అ.
పంచమనిధి	623	14	9
రాష్ట్రసంఘం	2856	0	0
ఏలూరు జాతీయపాఠశాల	17531	4	0
అభ్యర్థిరుము	24	0	0
ప్రయాణపుఖర్చులు	41	15	3
కార్యాలయపుఅడ్వ	48	0	0
గుమాస్తావేతనము	125	0	0
విద్యార్థి వేతనములు	12	0	0
తంతి	18	3	0
తపాలా	20	2	0
పుస్తకములు సామనులు వగైరా	11	7	9
సాదరు	0	12	3
పత్రికామచందా	62	1	0
పుస్తకములు	25	5	0
మోతే గంగరాజుగారు	7951	14	0
ఇతర ఖర్చులు	2	18	0
అడ్వాన్సు	2709	0	8
గోంధిపూజానిధి	8821	8	0
దేశారాధకులు	1764	12	0
సన్యాససంఘం	162	4	8
ది 31-6-24 న చిరానిల్వ	288	5	6

మొత్తం 87551 5 9
య. మంగయ్య,
కార్యదర్శి.

తిరువాన్కూరుసహకారసభ

తిరువేండ్రముజూలై 16:—తిరువాన్కూరుసంస్థాన సహకార సమావేశమువారు చాల తీర్మానముల గావించినతరువాత కార్యక్రమమును నిన్న సాయంత్రము ముగించిరి.

స్వామికన్ను పిల్లెగారి కభినందనపత్రము

తిరువాన్కూరు కాథలిక్కుసారు లీ దినమున గా. స్వామికన్ను పిల్లెగారికి అభినందనపత్రమును సమర్పించెదరు. రెండ్రు మోక్షోద్దేశ్యులగు ముత్తనాయగముగారు ఆ సమయమున నధ్యక్షత వహింతురు. పిల్లెగారు రేపురాత్రి బయలుదేరి వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

కొలాబా చోరీనేరము

బొంబాయి, 15 జూలై:— కొలాబా చోరీనేరము సంబంధమున గురువారమునాడు ప్రధానమేజిస్ట్రేటు కోర్టులో రిమాండుకు పంపబడిన కెప్టెను పర్సీ వెస్ట్రాపు వి. ఏ. యస్. సి. నేడుదయమున తిరిగి విచారణకు తీసుకొనిరావడెను. విచారణలో యీనేరములో కెప్టెనుతో కూడ అతిక్కుమెయిలులాండు మాలీగూడ నున్నట్లు తేలెను. తనస్వాధీనములో నున్నచోటి ఆస్తిని యెట్లో పరిష్కారము చేయుటకు గూడ మాలీప్రయత్నంచినట్లు చెప్పబడెను.

నిన్న రాత్రి అరెస్టుచేయబడిన మాలీకెప్టెను వెస్ట్రాపుతో కూడ22 తేదీవరకు రిమాండులో నుంచబడెను. (ఆ. ప్రె.)

నారాయణవరం పంచమసమస్య

చిత్తూరు మండలముందుండి త్రేతములలో నారాయణ వరము కట్టి. అందు శ్రీకృష్ణావేంకటేశ్వరాలయ మనువిష్ణ్వ లయ మొకటియు, మరొకడు శివాలయమును, ఋషితుల్య డగు ప్రేమకాంధాస్వామిల సమాధియు దేవాలయమునుగలవు. ఇవిసాత్రమే గాక నాయారిసమాధిమన నుండు కెంపుర పాశెమున సుప్రసిద్ధముగ నొకకళ్యాణయమును, నారాయణ వరమునకు తూర్పుభాగమున మాడుమైల్లూరములో "సదా విజయ" యనుకేర పర్వతాగ్రమునుండి పడుచుండు జల పాతమును నీయూరిచారి త్రమన నెన్నదగిన విషయములు.

నారాయణవరము మిగుల పెద్దగ్రామము. యూనియన్ పంచాయతీయు నొకటి గలదు. జాతీయోద్యమ విజృంభణావ సరములట్టి నీయూర నొక రక్షకభటసాసము (పాలీసుస్టే షను) ను ప్రభుత్వమువారు నెలొల్పియున్నారు. దేవాలయా ది తీర్థముల విషయము లటుండ వస్త్రముల నేతయందును నీ యూరు పూర్వకాలమునుండియు బ్రదికికెక్కిన దని చెప్ప నొప్పును. నేతయే ముఖ్యధారముగాజేసికొని జీవించు సారే, కయిల, పట్టునాలు, జాండ (దేవాంగ) యను జాతులవారి యూరియం దసంఖ్యాకులగు నున్నార. వైశ్యులు కొందరును, రెడ్డులు, పూర్వచారపరాయణు లగు బ్రాహ్మణులునును జనుల కొన్నిగలవు. నారాయణవరం చీరలు, రవికలు, పంచె లు, అందుముఖ్యముగ కంగోరాచీరలు, ధోవతు లీయూర విశే షముగ తయారై పూర్వము విరివిగా అమ్ముచుండెడివి. జగత్ప్రఖ్యాతిగ జరుగుచుండిన ఆనేతపాపారము లన్నియు శేరిమగ్గులతోనే తయారగు చుండెడివి.పాశ్చాత్య నాగరక తా చేవి, ఏనాడు భారతావనియం దడుగిడినతో నాడే మనవారా దేవతలకుమలై నవనాగరకతాపై విశేషములుగడ్డల నాత్ర యించిననాడే మనపూర్వపు నేతపరిశ్రమము లడుగంటినవి తనూలముననే గొంద్రామత సాంప్రదాయానుసారముగ తయారగుచుండిన వస్త్రములనేత యడుగంటి నేడు ఏ సింగ తూరు సితోనులతో బంపవలగు లంగీలను, నారాయణవరము విశేషముగ తయారుచేయుచున్నదనుటకు మిగుల విషయము గున్నది. నేతయే వస్త్రముగా గొని జీవించు నీయూరివారికి గుల భవార్థముగ జీవించుపద్ధతి నేర్పి తదనుగుణముగ విద్యాదానము చేయుటయేగాక, వారికి గొంచెము కొంచెముగ రాజకీయ విషయక వాసనయు గల్గించి ముందడుగు వేయించినవారు శ్రీయుతులు, సి. వి. రంగంకేశ్వరగారు. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారుఆంధ్ర దేశమునకు చిరపరిచితులు. వీరు యిప్పటికి చాల సంవత్సరముల నాడే తన స్వస్థానమున మదరాసును వీడి, ప్రసిద్ధిసంతమున నారాయణవరచారిత్రిమును వినియు, కండ్లార జూచియు నేతి నేతతో రోజు మారతమగడ్డయినను నేత నేయజాలక అల్లాడు చుండిన నీ యూరినేతగాండ్ర స్థితికి మిగుల జాలినొంది, తన స్వంత ద్రవ్యమును వెచ్చించి, పంజాబు, లూడియానా, మున్న గు సుప్రసిద్ధములను నేతఫలములను వీడించి అందుండిన "మర వగ్గుల" పద్ధతి నారాయణవర ప్రజలకొరకై చెచ్చి చూపి తాను వ్యయముగా నేర్చియు యానవీనపద్ధతి నాయూర బ్రవేశ పేటైవ. అట్లునర్చుటయే గాక తాను నొక నేతకాలను స్థా పించి పనిలేనివారల కనేకులకు పనులు గల్గించియు, కావలసిన వారికి పనులు నేర్చియు నా యూరి ప్రజాసామాన్యమున కెన్నియోవిధముల దోడుపడి వారిమన్ననలకు పాత్రులైరి. ఇది శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి పూర్వచారిత్రిము. అనతికాలముననే మర మగ్గుల పద్ధతి యూరియందంతలను విజృంభించి తద్వారా ముఖ్యధర్మమున నేతగాండ్రు జీవించగలిగినందున శ్రీ శ్రేష్ఠి గారా కార్యమును వదలి నేతనేయు జాతులవారికి విద్య తక్కువగా నుండి, సాంఘిక దురాచారము లెక్కుడుగ వారి నాపాదించి యల్లాడుచుండుట జూచి, వానిని దిద్ది చక్కబరుపఁ బ్రయ త్నించుట. పగలంతయు కాయకష్టములండి జీవించు నాయూరి వారి (నేతగాండ్రు) బిడ్డలకును నిమ్మజాతులకు పంపము, మాదిగ జాతుల పిల్లలకు, విద్యగరువుల కనువుగ రాత్రి పాతకాలమును నాయూరి స్థాపించి, విద్యాపంతు లగువారిని ఉపాధ్యాయు లగు నియమించి ఆనేకులకు విద్యాదానమిచ్చియు తోడ్పడెను విద్యాలయముల కనుబంధముగ శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయము (లై బ్రరీ) ఉచిత పఠనమందిరములను నెలొల్పి తనూలముగ సద్గ్రంథపఠనము లోకజ్ఞానము, నాయూరిజనులకు విరివిగా గల్గించెను.

అప్పుడప్పుడు హరిభజనములు చేయించుచు వక్త్రలగు వారిచే సద్విషయములలోను రాజకీయముగను, ఉపన్యాసము

లిప్పించియు ప్రబోధమును గల్గింపజేసెను. ఆహా! నారాయణ వరభాగ్యమే గదా భాగ్యము! ఏ మదరాసునో జననమొంది, నారాయణవరమే స్థిరవాసము గావించుకొని నాయూరి ప్రజా నేప దీక్షతో జేయుట వారిపుణ్యమే యని చెప్పక తప్పదు. చిత్తూరు మండలములోని రాజకీయవేత్తలలో శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు ప్రధాననాయకపాత్రమును ధరించి, మండల ప్రజాసేవ జేయు టయేగాక గతరెండేండ్ల నా దాయూరియందు, త్రాగి తనక లాడుచు ధనమానవత్వములకు గురియై యల్లాడుచుండిన సోదర జనుల త్రాగుడుపద్ధతిని మాన్పు బ్రయత్నించి, మద్యపాన బహిష్కరణప్రచారము గావించి త్రాగుడు పద్ధతిని రూపు మాపించుటకై అధికారులకుటికి పాత్రులై నేరము మోపఁ బడి ప్రభుత్వమువారికె వత్సరము ఖయిదీగా నుండునట్లుజ్ఞా పించి శ్రీ శ్రేష్ఠిగారిని చెరసాలకు బంపియుండిరి. దుర్బల శరీరుడగు నాతడు సోదరమానవసేవయే పరమావధిగ వలచి కారాగారవాసమును ప్రేమతో ననుభవించెను. మీద నే నొకవిషయమును బ్రారంభించి, వేరొక విషయముతో నింత దనుక ఈకథచే గడవితినని పాతకులు వినుగునొక శ్రీ శ్రేష్ఠి గారి కార్మదీక్ష సమాజప్రేమ నెల్లరకు చెలియ నిట్లు (వాసి నందులకు మన్నించి యోరియితో జదివెదను గాక.

నారాయణవరములోని పంచమసమస్యను గూర్చిన కథ చిత్తూరు మండలమున మాత్రమే గాక, ఆన్ని వార్తాపత్రి కలకు, వేయేల గాంధీమహాత్ముని "యంగు యిండియా" పత్రి కుడనుక నెక్కిపోయినది. అందులకు గల ముఖ్యకారణములేవి యను విషయమును దెలిసికొనుట ముఖ్యము. శ్రీ రంగంకేశ్వర గారు నారాయణవరం పెద్ద మాలవాడలోని పంచమ బాలుర కు కొందరుకు నూలువడుతుటయు, నేతనేయులయు కేర్పరచి ఊరియందు పంచమబాలుర నేతపాతకాల బెట్టి నారనియే! నారాయణవరమున గల శ్రీ కళ్యాణవేంకటేశ్వరాలయము సుప్రసిద్ధమైన వైష్ణవత్రేత్రము. ఆ దేవాలయమునకు మాడు వైపుల బ్రాహ్మణులుక, ఏ కొలదిమందియో శూద్రజాతులును కాపురములు చేయుచుండును. దేవాలయము వెనుక పడవుటి భాగమున గల వీధిలో సర్వ సంగపరిత్యాగజనకు తేరుస్థావి, తేక వేంకటప్ప స్వాస్థ్య ముల (బ్రాహ్మణులు) వారియిల్లాకటియు, మిగులనేతజాతుల యిడ్డను దేవాలయమునకు సరాసరిగ వెనుక బొడ్డు ప్రాథమి కపాతకాలము గలవు దాని నానుకొనియే శిశుబ్రాహ్మణలో యుండి గల్పిలముల కాలవాలమెయుండిన గొప్ప పెంకుటిల్లాక టిగలరు. ఆ యిల్లు చిత్తూరున న్యాయవాదులుగనుండు, స్వరా జ్యవత్తువాదులగు శ్రీమాన్ ఎం. రంగస్వామయ్యంగారిది. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి ప్రార్థనమునై శ్రీ అయ్యంగారు సచారసంప న్నులయ్యు, లోకజ్ఞాన పెరిగినవారగుటచేతను, దేశభిక్షును లైనందునను నిమ్మజాతుధర్మజాపశ్రీకతం దెలిసి, ఆ యిల్లు పంచమనేత పాతకాలోపయోగాగర్హమై, ఉచితముగా వాడు కొనుట కిచ్చిరి. అందునై శ్రీ శ్రేష్ఠి గారు కొందరు పంచమబాలురను జేర్చి, రాబుములు హగ్గుములు పెట్టి వడుకుట, నేత నేయుట నేర్పింపదొడగిరి. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు పంచముల నేడింతమాత్ర మాదరించుటయు గాక, కొన్నివత్సరములకు వారి రాత్రిపాతకాలల యందు సయితము, అనేకులను విద్యాగ్రులుగ జేర్చుకొని సక్రమపద్ధతుల తో విద్యనుజేప్పించి, చురుకైనవారులకు విరివిగబహుమతులిచ్చియు సత్కరించి ప్రోత్సహించుచుండిరి. అప్పుడందరు బ్రా హ్మణులుగూడ వీరపద్ధతిని సంతోషించుచు "నెవాన్! అని పొగడుచుండిరి. అదేమోగాని యా రాత్రిపాతకాలకు (బక్క ననేయుండునింట్ల పంచమనేతపాతకాల బెట్టుసరికే అయ్యవారింట్ల పంచములు దూరినారనికాబోలు, నారాయణవరమంద న బ్రాహ్మణులందరు మిగులతోపాదీపితులై నుండిపడిరి. హిం దూమత సాంప్రదాయము భగ్నపఱచిననీ శ్రీ శ్రేష్ఠిగారిని దూ రిరి. గుసగుసలు ప్రారంభించిరి. తుదకు బగల్పికిరి. ఇంటిస్వం తదాయుడగు శ్రీ రంగస్వామయ్యంగారివద్దకు నెల్లి, ఆయింటిని ఛందాలుగను పంచముల పాదతాడనముచే అపవిత్రముగావించ వలననియు, నేతపాతకాల కాయల్లియవలననియు బ్రతిపాదిరి. వా రెన్నివిధముల బెంగపోయినను శ్రీ అయ్యంగారు యుక్తి యుక్తముగ బుద్ధిగరిపి వారివాదమును నిరాకరించినందున విభ లమనోరథులైరి. పాడుపడి గల్పిలముల కాలవాలమైన నా యింట్లతోడి మానవులును శాస్త్రయుక్తముగ మనకు సంబంధించిన వారను అగు ఆదిమాండ్ర సోదరు లాయుంటనడుగిడినంతనే అపవిత్రమైనదని భావించి గల్లంతు చేయసాగిన యా బ్రాహ్మణులసాహస మేమని చెప్ప వచ్చును? వారంతటితో నూరకుండిరా? లేదు. భక్తి భావ

ముతో శ్రీ శ్రేష్ఠిగారిని గౌరవించుచు, వారినుండి దప్పక యాచరించుచుండిన శూద్రజాతుల (బ్రాహ్మణేతరులును పూర్వ చార పరాయణులగు నా బ్రాహ్మణయోధులు దుర్బోధనలు గావించ మొదలిడిరి. నేతపాతకాల యభివృద్ధికి వచ్చుటచేతను, విద్యాజ్ఞాన మెక్కుడుగా పంచముల కలవడుటచేతను, రేపు వారు మన మాటయే వినరనియు, వ్యవసాయమాదిగా గల పనుల కిక మాలివాడే దొరకడనియు, దొరకినను చక్కగ జవాబు చెప్పడనియు, అన్నివిధముల మనల విడిపోవుదుడ గావున శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి ప్రయత్నములు కొనసాగినీయక నిర్బం ధపట్టి రూపుమాపనలెననియు ననేకవిధముల బోధింపదొడ గిరి. ప్రథమమునుండి ఈవిషయమున శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి కాయూ రిలోని బ్రాహ్మణులలో కొందరును తిరివ్యజాతులవారు బ్రాహ్మణేతరులు అందరు అనుకూలభావమున నుండుటచేతనే అన్ని కార్యములు యథావిధిగ జరుగుచు వెచ్చుచుండెను. ఆ యూరిలోని పూర్వపు చాదస్తమును తలపై నిడుకొనియుండు బ్రాహ్మణయ్యు లెంద రెన్నివిధముల మాయలగప్పి మాటాడి నను, దేశహితము ననుసరించి వారందరును పెడచెవినిచెట్టిరి. అంతటితోనైత నూరకొనిరా? లేదు. ఆందోళన మెక్కువగ ప్రారంభించి, దేవాలయమునకు దక్షిణభాగమున నుండు బ్రాహ్మణవీధిలోని గ్రంథాలయమునకు వచ్చి చదువులయు పూర్తిగ మానివైచిరి. ఈవిషయమంతయు దెలిసి, చిత్తూరుమం డల కాంగ్రెస్సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీమాన్ కె. రాజ గోపాలాచారిగారును, చిత్తూరున న్యాయవాదులును నారా యణవరమందలి బ్రాహ్మణోత్తములకు సమీప బంధువును కాంగ్రెస్ ఆభిమానియు నగు శ్రీమాన్ యం. అనంతకయ నన్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. వారును మరికొంత దయాపరు లగు బ్రాహ్మణ పెద్దమునుష్యులును వచ్చి వారి కెన్నియో విధ ముల, రాజకీయముగను, శాస్త్రయుక్తముగను బోధించిరి గాని వారు తమపై తపాత్రము పడలింపకుండిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘకార్యదర్శిగా రగు శ్రీయుత ఆయ్యదేవర కాశేశ్వర గావుగారును నారాయణవరమునకు సమీక్షములో వచ్చి ఆయ్య వార్లను జూచి మాటాడి చాలా మట్టుకు హితమును గలపిరిగాని చెవిటికి శంహదిన ట్లయినది. శ్రీరావుగా రా వెంబడే యొకధనుగూర్చి యాపత్రికు వ్రాసినదిర్లు వ్యాసమును పాతకులు చదివియుందురనుకొ నెదను. ఎవరెన్ని విధముల చెవరిం చినను శ్రీ శ్రేష్ఠిగారు శాంతభావమున తమవిధిని తాము నెఱ వేచ్చుచునేయుండిరి. ఆపూర్వచారమునకు గలమహిమ యెట్టి దోగాని, పంచమాభ్యుదయముపట్ల సుముఖులుగా నుండిన యా యూరివారందరిని విముఖుల గావించి, అందరికొక్కపెట్టుచిరు గబడులగు బ్రాహ్మణోత్తములు కృషిజేసి తమపగ నాధించి రి. అన్నివిధముల నిరంతరము తమభావభివృద్ధికై పాలుపను చుండిన శ్రీ శ్రేష్ఠిగారియొడ వైరమాని, పూర్వచారపరాయణుల పాదావిడలకు లోనై నారాయణవరపుర బ్రాహ్మణేత రులొక్కమారుగ పిచ్చివారైపోయిరి. మాలవా దాయుంటేరి నేతనేనినంతమాత్రమున దేవాలయ మాపరిభుధైవోపావననియు, ఆపిధిని ఉత్సవవిగ్రహముల నూరేగించుటకే సాధ్య ముండద నియు, మాలవిరాట్ పుర మనకు మైల దనులు నీనియు, వారి ముఖ్యవాదము. గ్రంథాలయమున చెత్తనూడ్చునాచెను, నాకలి, మంగలి, పాలుపెరుగు నిచ్చువారలను శ్రేష్ఠిగారివద్దకు రానీక బహిష్కరించుటయేగాక, గ్రామవాసులు చేసినదౌర్జన్యముతో పంచమబాలురు సయితము నేతపాతకాలకు రాత్రిపాతకాలకు, వచ్చుట బొత్తుగ మానుకొనిరి. ఈపంచమనేతపాతకాలప్రారంభ దివసమున కార్యక్రమమున బాల్సాని నాటిసభ కధ్యక్షత వహించి ఆశీర్వాదపూర్వకముగ పాతకాలను దెఱచినవారు చి త్తూరున సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులును వెనుక చిత్తూరుజిల్లా కాం గ్రెస్ సంఘమున కధ్యక్షులుగా నుండినట్టియు, చిత్తూరు చత్త మండలముల పక్షమున భారత కానన సభాసభ్యులు అగు శ్రీ మాన్ చెట్టూరు దొరస్వామయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. వారు గావించిన హితమునై నాచరింపక తున కిట్లు పరిగమించుట, ఆశ్చర్యమును గలిగించుచున్నది.

ఆర్థికవర్తముగ మనపవిత్రప్రాంచపదేశమున బట్టి పెరి గిన సోదరమానవులు పంచములై నంతమాత్రమున దేవాలయము నకు మానముగా నైనను రా గూ డ ద ను ట యె క్క డి ధ ర్మ ము? ఇ దం త యు నవీనకాలమున బట్టిన పూర్వపుచాదస్తమేగాని, శాస్త్రయుక్తము గాబాలదు. నీకా ర్యమింతటితో నాగినదా? క్రుతిమించి రాగమున బడినది. మొ దలంట్లేయవలయునని శ్రీ శ్రేష్ఠిగారిని హత్యగావించ బ్రయ త్నించుటయు తదపసరముగ వారుకొంతకాలము మదరాసునఁ

కలకత్తా, జూలై 15:— ఈపక్షమువారేమి జేయువలె నేనదియు చూర్చించి కార్యవిధానము నేర్పరచుకొనుటకు కలకత్తాలో ఆగస్టు 10 వ తేదీన ఆఖరిభారత స్వరాజ్యపక్షసభ యొకటి జరుగును. (ఆ. పై)

కోయంబత్తురు జూలై 15:— యస్. నాయును సి.
 యస్. ఐ., సి. బి. ఇ., ఐ. సి. యస్., అధ్యక్షుడుగాను,
 యస్. భానును సి. ఐ. ఇ., కర్నలు జె. పి. కామిరాన్
 ఐ. యస్. యస్. జె. బి. బ్రాను, జి. డబ్లియు. క్లెమెంటిన్సు
 గార్లు సభ్యులుగాను గల జెయిలు పారిశ్రామిక సంఘము
 వారు గడవిన నారములో ఉదకమండలమున ప్రథమసమావేశ
 తమై నిన్నయదయమున నిచ్చటనున్న పెంటలు జెయిలును
 చూడబోయిరి. ఈ సంఘమువారు ఆగిరిసహాయమునను ఖయి
 దీల జెయిలు నడుపబడుచున్న బట్టలు నేయుశాఖలో కంజెయి
 చుట్టలు, పడుగునేయుట, గంజిపెట్టుట, నేయుట, తెలుపుచే
 యుట మొలగు పనులన్నిటిని తెలిచేసిరి. వడంగి కమ్మరసా
 పులును, రంగులు నేయుశాఖయిను, తివాచీలు నేయుటయను
 గూడ తెలిచేయబడెను. వీరు వంటయింటిలోకిగూడ పోయి
 చూచిరి. జెయిలులో తయారుచేయబడుచున్న రెక్కజువపద్ధతిని
 గూడ వీరు తెలిసికొనిరి. భానును, బ్రాను గార్లు నిన్నటిదినమున
 ఉదకమండలము వెళ్లిరి. కర్నలు కామెరాను యాయునును
 యన వెళ్లెను. (అ. ప్రె)

గుంటూరు జిల్లాలో రైల్వే ప్రయాణికుల కష్టములు

గుంటూరు జిల్లాలో గుంటూరు జిల్లాలోననే; చాలా జిల్లాలో తెనాలి తాలూకా ఫలవత్తరమయినదనుట నిర్వివాదాంశము. సదరు తాలూకానుండి యెగుమతి అయ్యే పసపుగా న్యము అపరిమితము. రైలుస్టేషనులలో వచ్చు ఆదాయ మధికము. అందు తెనాలి స్టేషను అన్నివిధముల సత్తమయినదని చెప్పటకు సందియములేదు. దీనిలోనుండు సౌకర్యములు అంతపెద్ద స్టేషను కంటెనెనెననినన్ని లేకున్నను జనులు అసంతృప్తి బొందుటలేదు.

ఈ తాలూకాలో మండూరు కొల్లూరు దుగ్గిరాల యను మరీమాడు స్టేషనులున్నవి. మండూరు దుగ్గిరాల స్టేషను లానూ గ్రామపరిధిలోనుండు దగియున్నది.

కొల్లూరు స్టేషను గుంటూరు హనుమాలపాలెం రోడ్డుమీద నున్నది. దీనిలో నచ్చవాదాయము రోజుకు సరాసరి నూరు రూపాయలని తెలియుచున్నది.

కొల్లూరు, ఎరుకలపూడి, గుడివాడ, కోపల్లె, నందిపలగు, చింతలపూడి తాలిపర, వాపుబూరు, తూములూరు, వగయిరా ఫలవత్తమయిన గ్రామముల కిది స్టేషను. ఇది తెనాలి స్టేషనుకు కొంచెమెచ్చువల్లగా సరియైన స్టేషనులు సాహసముకాదు.

కాని యీ స్టేషనుచూచినవాడు ఇది యంతప్రాముఖ్యము గలవని గ్రహింపజాలడు.

రోడ్డు క్రాసింగువద్ద కేటక్ పరు కుడ్రేకించిన 20 వదల రపుగజములకు నెక్కువపరిమాణములేని యొకయిల్లు అదిగూడినె యనవచ్చును. స్టేషన్ క్రింద నుపయోగపర్చుచున్నది. ప్లాటుభారంలేదు. ఎరుకలపూడి ప్లాటులేదు. పాయభానదొడ్డిలేదు. రెండవలయనలేదు. స్టేషన్ ముట్టు ఆవరణలేదు. ఇతర స్టేషనులతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరపుటకు తంతి ఆరేంజమెంటు లేదు. స్టేషను మేస్త్రీకు అగ్నిపైలు లేదు.

అస్టేషనువద్ద దినమునకు ఆరుతెడలు రెయిలుబండి నిల్చును. బహుమంది యొక్కదురు. బహుమంది దిగుదురు. ప్రైయిముకు రెండు వైపులకు ప్రయాణికులు ఎక్కుచుందురు, దిగుచుచురు. స్టేషనువైపు దిగువారు ఎక్కువారు టిక్కెట్లు కొని రాలేదాయని కనుగొనుట సాధ్యమగునేమోగాని అవలైపు దిగువారు ఎక్కువారు టిక్కెట్లు కొన్నవారో కానో దేవునికి యొరుక.

సగముమంది టిక్కెట్లులేనివారే యనుటకు హేతువులు లేకపోలేదు. ఇందులకు రైలుస్టేషన్ పెసికి వచ్చు ఆదాయము చాల తక్కువనునది నాయభిప్రాయము.

రైలుస్టేషన్ పెసివారు నమ్మకాయలు గాలికి కొట్టుకొనిపోవుచుండ అవగించు పిడికిటిలో దాచేవారు. వీరిప్రాణానికి డబ్బుకు లంకె. ప్రజలెంత శ్రమపడిననుకే భర్తపెట్టి సౌకర్యములేయుటకు వారి మన సాఫ్పరు.

ఈమధ్యనే నక్కడికిపోవలసినవరువృత్తం నాకు సంభవించినది. నేను వచ్చునను. ఇంక నానింటిస్టాబులు, కొందరు స్త్రీలు ప్రైయిమునుండి దిగితిమి. ప్లాటుభారం లేనందువల్ల రెండునిమిషములకంటె యెక్కువ ఆగని ప్రైయిములోనుండి, ఆ తురత నెక్కుడి జనమును తోడుకుంటూ దిగుటకు మేముపడ్డ కష్టము చూచినవారికి తెలియను.

మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు దిగి తెనాలిపోయే సామంతం ప్రైయిములో ప్రయాణించేయుటకు సాయంత్రం ౬ గంటలకు ప్రైయిముకుపోతిని. నేను వెళ్లే స ౩ కే చాలా మంది ప్రయాణికుల క్కడ నున్నారు. మేముండర మక్కడనుండగా హతాత్కరమువచ్చు గ్రమ్మి విపరీతమయిన గాలియును తర్వాత వానయును వచ్చినది.

మా కక్కడ తలదాచుకునేటందుకు తావులేదు. నిల్వనిడలేదు. గాలికి కండ్లలో దుమ్ముకొట్టి కళ్ళువాచి మంటపుట్టినది. గుడ్డలు తడిసినవి. సామానులు తడిసినవి గాలి వేగముచేత వర్షముచేత నిల్వ తక్కువ కాకపోయినది. స్టేషను కేటచూచినను మయిలులోగా గ్రామములు లేవు.

ఏమి చెయ్యమో దేవునిపై భారముపెడి, ప్రాణములు విగబట్టుకొని నిల్వబడియుంటిమి. ఇంతలో ప్రైయిమువచ్చినది. అది యెక్కుటెట్టు దిగజనులు దిగుచుండిరి. మా కెక్కుటకు తొందర. వారికి దిగుటకు తొందర మాకాళ్ళచెప్పులు, తడిసినవి తేగడనుట్టి యట్టుకొన్నది. మెట్టలల్లులు తడిసి జారుచున్నవి. ఎట్లో లోపలపడితిమి. బ్రతుకుకీపుడా యనుకొంటిమి.

మాలా నెవరయినను పడవారంపడలేదు. గాయములు కాలేదు. ఇది యొక యదృష్టమే.

వర్షముకు తడవడమెందుకు? ధూళిశల్లలోపడుట యెందుకు? ప్రయాణికులకై యుద్దేశించుడ యింటిలోపలికి నేలపోలేదు? అని మీ పాతకులు ప్రశ్నించుదురేమో.

ప్రయాణికులు తాత్కాలికముగ నుండుటకు నక్కడ ఏయిల్లులేదు. ఎంతకాలముక్రిందనో యొక మాడవత్తరగతిబండి యక్కడ పెట్టబడ్డది. దానికి తలలేదు తోకలేదు. రెల్లులు పోయినవి. అది తొంగిచూచినాను. దుర్గంధముగనున్నది. అడుగుభాగం నశించినది. పయిభాగం చెడ్డది. అందులో ప్రవేశించిన బ్రాహ్మణవిగలుగుననెడి ఖిరిచే నది యెవరు ఉపయోగించుటలేదు. ఉపయోగార్థమున్ను కాదు.

ఈ స్టేషనులోని కష్టముల నివారణపుడని సమీప గ్రామముల మొర పెట్టుకొనినదియు అది ఆరణ్యరోదనమయినదనియు విన్నాను.

రైల్వే యుద్ద్యోగములు ఇంతటినయిన కండ్లుతెరచి యక్కడిబాధలకు నివారణచేయుదురని కోరుచున్నాను.

తెనాలిలోనుండు మద్రాసు శాసనసభ్యులు మి||రా||రా పిల్లలమర్రి అంజనేయులువారు దీనివిషయమై తగుక్రమ వహించుదురని నమ్ముచున్నాను.

వింజమూరి భావనాచార్యులు, గుంటూరు.

శ్రీ కృష్ణ శ్రమము - పెదపాలెం

ఈనెల ౧౩ వ తేదీ పెదపాలెంలో జిల్లాసంఘసభ జరిగినప్పుడు శ్రీకృష్ణ శ్రమమును కన్నులపండువుగా బాచుభాగ్యమునకు కలిగినది. ఈఆశ్రమము 2 క్రింది ౧౦ వామకాలావగా నంచి చీలినశతపత్రకాలాయొక్క కుడిట్టుననన్నది. ఈఆశ్రమము మహాత్మాగాంధీ గారియొక్క అప్పకృత నివారణవిషయమును బూర్తిగా గ్రహించి ప్రత్యక్షముగా నమలులో బెట్టుచున్న శ్రీయంత సల్లపాటి హనుమంతరావుగారి యాజమాన్యమున జరుగుచున్నది. ఈఆశ్రమములో నుమారు 5, 6 వేల రూప్యముల విలువగల యొకభవనమున్ను, మూడు పూరిండ్లును గలవు. ఒక యింటిలో శ్రీయంత హనుమంతరావుగారు, ఆశ్రమపాతకాలా పాఠ్యములును, రెండవ యింటిలో పంచమవిద్యార్థులును నివసించుచున్నారు. మాడవయిల్లు మగములకొరకు నుపయోగింపబడును. ఈఆశ్రమములో ప్రస్తుతము 83 గురు పంచమ బాలబాలికలును, ముగ్గురు బ్రాహ్మణోపాధ్యాయులును గలరు. విద్యార్థులకొలదిమంది మూత్రమే ఖర్చుపడత్రములను ధరించుచున్నారే. వీరు నూతనముగా ఆశ్రమములో చేరినవారగుటచే ఖర్చుపడత్రములను ధరింపమి కారణమని తోచుచున్నది.

ప్రతదినము తెల్లవారు సరికంటెలు నిద్రలేచిప్రాతఃకాల కృత్యముల నెరవేర్చు స్నానము చేయుదురు. పంచమబాలికలే యుపాధ్యాయులు యిండ్లయొద్దపాచిపని, పాత్రకుడి మొదలగు పనులన్ని ను నెఱవేర్చు చుందురు. ఆశ్రమములోని ఒకబాలిలో నుండియే, విద్యార్థులును, ఉపాధ్యాయులును వీరు చేరుకొందుకొందురు. గృహకృత్యములు నెఱవేర్చుకొని నుమారు 5, 6 గడియలప్రాద్దెక్కు సరికి ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులును పాతకాలా భవనములో కూడి దైవప్రార్థనచేసి, వేల్పురు తరగతులుగా విద్యాభ్యాసము చేయుచుందురు. ఈ ఆశ్రమములో ౨౦ రాటము లున్నవి. బ్రాహ్మణకోడూయలో కూడినజాతీయవిద్యాపరివత్తు వారిచే యేర్పాటు చేయబడిన ౨౪తినే విద్యాభ్యాస మొనరించుటకే గుఱులజరుగుచున్నవి. పంచమవిద్యార్థులకుగాను మంటచేయుట కొక పంచమస్త్రీ నియమింపబడి యున్నది.

ఈ ఆశ్రమవాసు లగు 33 విద్యార్థులకు నెల ౧ కి ను మారు రు ౧౨౦-౦-౦ లు వ్యయమగుచున్నది. ఉపాధ్యాయులకు నెలకు వేతనముక్రింద రు ౬౦-౦-౦ లు ఇయ్యబడుచున్నది.

రాజోవు సంవత్సరము నుంచి ౧౦౦ విద్యార్థులకు వసతులేర్పాటు చేయుటకు శ్రీయంత హనుమంతరావుగారు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. వందమందికి దినము ౧ కి రు ౧౨-౦-౦ లు వ్యయమగునని అంచనావేయుబడినది. సంవత్సరములో ఒక్కొక్కదినపుభర్త ఒక్కొక్క ధూళ్యుడుకావ్యతకుగా వసించునటుల ఏర్పాటు చేయుటకు శ్రీయంత హనుమంతరావుగారు ప్రచారము చేయుచున్నారు. ఇంతకు ౨౬ రోజులకు ఏర్పాటులు జరిగినవి. విగిలిన 3౪౦ దినములకు ఏర్పాటులు కావలసియున్నవి. మహాత్మాగాంధీ అప్పకృత నివారణోద్యమమునం దభిమానముగల ధర్మాత్ములందరు శ్రీయంత హనుమంతరావుగారికి తోడ్పడి కాళ్ళత చందాదారులుగా చేరి యీ ఆశ్రమాభివృద్ధి చేయగలండుట ప్రార్థించుచున్నాను. ఈఆశ్రమ పరిస్థితులన్నియు ప్రత్యక్షముగా చూచిన జిల్లా సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు, తమకర్తవ్యమును గుర్తించి, యీఆశ్రమమున కిట్టుటకు తీర్మానింపబడిన ధనమును వెంటనే యొసంగి తమధర్మమును నిర్వర్తించుకొందురగాక !

(ఆంధ్రవర్తి కావిలేఖరి.)

ఆదోని పురపాలక సంఘము

ఈనెల 7 వ తేదీన ఆదోని పురపాలక సంఘసమావేశము జరిగినప్పుడు నెల 1 కి రు 200 వేతనముమీద కండవత్తరగతి ఆరోగ్యాధికారిని నియమింపవలెననుతీర్మానము అత్యుత్సాహముతో చర్చింపబడెను. ప్రతిపాదన కిరుపక్షములవారును బలముగ చర్చించిరి. వోటింగుజరుగగ ఆగ్రయ అనుకులముగను ఆగ్రయ ప్రతిపక్షముగను సమ్మతులనొసగిరి. ఇరుపక్షములవోట్లును సరిసమానముగ నుండుటచే, వచ్చక్షుడు తనవోటును, ప్రతిపాదన కనుకులముగనొసగగా తీర్మానమునెట్లెను. ఈవిషయముగా వీదపురపాలక సంఘమునకు ఈగుడిబండ కట్టబడెను. ఈవిషయము చర్చింపక పూర్వ మవ్యక్షుడు, పురపాలక సంఘ ఆధికారి ప్రస్తుతము బాగగ లేకపోవుటచే నీ యారోగ్యాధికారిని నియమించు టుచితముగావని ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసియుండెను. ప్రస్తుత వివాదంధుమనందున్న పాక్షికాభిమానముచే, తన స్వాధీనప్రాయమునకు విరుద్ధముగ వోటునియలలెనెచ్చుట ఆశ్చర్యకరము. ఒక రేటుచేయరు

వాతావరణ స్థితి

1924 సం జూలై నెల 17-వ తేది గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	తేది 17-వ తేదీన గురువారము				
	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	నీచ ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము	తేలికపాటి వర్షము	తేలికపాటి వర్షము
గోపాలపురం	82.8	79.1	0.05	4.08	44.96
విశాఖపట్టణము	82.1	78.6	0.28	1.62	87.09
కాకినాడ	84.7	77.0	0.12	2.96	80.09
మచిలీపట్టణము	81.8	77.0	0.25	4.85	41.89
కర్నూలు	82.3	75.8	0.28	1.51	26.01
బళ్లారి	87.5	76.1	...	2.17	20.51
కడప	83.7	80.8	0.09	4.56	81.28
నెల్లూరు	97.4	85.1	...	2.4	87.98
మద్రాసు	88.8	77.1	...	7.88	50.71
కడలూరు	88.4	77.6	...	1.85	52.9
సెలము	87.6	72.0	0.78	6.4	89.80
కోయంబత్తూరు	78.4	69.6	4.08	10.83	22.28
తిరుచునాపల్లి	80.1	74.9	0.68	0.18	78.18
నాగపట్టణము	94.1	77.2	...	0.67	54.88
మధుర	90.2	72.7	0.40	2.77	88.58
పొంబేన్	90.8	78.1	0.14	0.81	87.00
తిరునల్వేలి	0.07	0.51	28.84
తిరుచెన్నైము	80.1	72.5	1.14	1.52	64.51
కొచ్చిన్	82.1	72.1	1.06	0.47	114.51
కాలికట్టు	80.9	72.5	0.94	55.2	117.16
మంగళూరు	80.1	70.6	0.46	15.45	125.68
తెంగునూరు	78.1	68.8	0.06	8.11	85.87
మొరకూరు	125.46
కొడలకూరు	62.18

సర్కారులు:—గర్వము అంటును గలదు. మచిలీపట్టుములో 0.25 వర్షించెను. విశాఖపట్టుములో 0.28 వర్షించెను. తక్కినచోట్ల చినుకులు పడెను. గోపాలపురంలో అకసము నిర్భలముగ నున్నది కక్కినచోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాలపురంలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 4.8 నుండి 6.8 డిగ్రీలు తక్కువ.

వర్షము:—కర్నూలులో 0.23 వర్షించెను. కడపలో చినుకులు పడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 3.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్మాటకము:—మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత తక్కువ. ఇవట రాత్రివేడిమి 6.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పగటివేడిమి 7 నుండి 7 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

పడమటి తీరమున వర్షపాతము హెచ్చునచ్చును. యస్. ఆర్. సామ్రాము. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు, మద్రాసు.

చర్చ వ్యాధులను త్వరలో బాగుచేయు ఔషధము

మిక్కిలి కఠినమైన చర్చ వ్యాధిచే నేను గడచిన 12 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. వ్యాధి పూర్తిగా శిరస్సునందు ప్రారంభించి, శరీరమునందు అంతటను చెమరక్తము, మేఘునిగు ఊగుటవలన ఎఱ్ఱనిమచ్చలు వ్యాపించెను. నేను అనేక సుప్రసిద్ధ ఔషధములను అనుభవించితిని బయటికికూడ ఊపయోగించితిని. అనేక మాసములపర్యంతము ప్రైవేట్ కారము కఠినవధ్యముతో ఔషధమును సేవించితిని అట్లుండియు వ్యాధి కుదినట్టిమాదన లేవియు లేకుండెను. వైపులవల కొంత వైచర్యము ఊపిపోయి, మచ్చవడుటలేక వ్యాధి కుదురకుండెను. నా జీవితోగ్గము మిక్కిలి బలహీనస్థితియందుండితిని. ఇట్లుండ 25 దినములక్రిందట తిరునల్వేలి శిల్పా కష్టాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జి టౌను, ఆర్మీర్యు ౯వీ ౧౦72 రుగ్మహమునందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్యాధులను అనేకకథతులచే అద్భుతముగా కుదుర్చుటను గుఱించి ఒక వార్తాపత్రికయందు నేనుమాటలట స్థించెను. కాలయాపనచేయక తక్షణమే నేను కండితులవారివద్దకు వెళ్లి వారితో నావ్యాధినిగఱించి యోచించితిని. నేనువారితో మొదట మాట్లాడినప్పుడు నారు మిక్కిలి కఠినవ్యాధియు లభియు, అన్యధాకట్టుము పుచ్చుకొనువారని నాకు తోచినవలెనుచే వారివద్ద చికిత్సపొందుటకు కూడ నాకంతయుప్రము లేకుండెను. అయితే వారి కఠినవధ్యతులను అంగీకరింపక తిప్పివది కాదు. మూడు మొరలు వారి ఔషధమును లోనికి, వైకిడి పయోగించితిని. అయితే వారివద్ద ఔషధమును ప్రారంభించి 21 దినములు మాత్రమే అయినను వ్యాధికుదురునూచనలు అగపడుచుండెనని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. వారిచికిత్సవలన గలిగిన గుణములను నేను తెలుపుచున్నాను. ఎఱ్ఱమచ్చలు, నల్లమచ్చలు మాసిపోయినవి. గాయపుమచ్చలుకూడ పూర్తిగా పోయి క్రొత్తచర్మము అగువడెను. నాలోనే ఒక నూతనమార్పు కలిగినట్లు నాకు తోచుచున్నది. వారి వద్ద నాకు గలిగిన కొద్దిరోజుల అనుభవమును బట్టి వారు మిక్కిలి దయాగుణులు, ఆదరణగలవారని తెలిసినది. మొదట వారినిగురించి నాకుగలిగిన అభిప్రాయమునకై మహావణజుగుకొనవలసివచ్చెను. వారి చికిత్స నాకు బాగుగా నచ్చినది. వ్యాధులచే బాధపడుచున్న క్రజలు కాలయాపనము చేయక తక్షణమే పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి కిట్లా చికిత్సప్రారంభించుట మంచిది. వారి ఔషధములను అద్భుతమైనగుణము గలదు. వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించినవారు చింతపడుటకు కారణముండదు. వారు పుచ్చుకొను కట్టుము అధికముగా నున్నను కొంత అభవమైనతరువాత అది న్యాయమని వారికే తోచును.

ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తిగా కుదినది. అదే ప్రకారము పండిత స్వామివారివద్ద చికిత్సనొందు వారందరి జయమును సంతోషముతో వినగోరుచున్నాను.

టి. కె. వి. నరసయ్యపంతులు,

మేనేజరు (దివాను) అండిపట్టిజమీందారు. తిరుచిరపల్లికల్లా "నూర్యవిలాస" నెం 7, ఆనధానము రామస్వామి ఆశ్రమవద్ద, చాకలపేట, 11-8-1922, (ప్రకటన నెం 24)

వారి సలహాకట్టం రు. 15-0-0

ఫిర్యాదికేసు నుపసంహరించు కొనవచ్చునా?

తెంగాలు శాసనసభాధ్యక్షుని పైనికేసులో
క్రొత్త విచిత్రములు

మరియొక జమీందారు ఫిర్యాదిగాజేరగోరుట

కలెట్ర 16 జూలయి.—తెంగాలు శాసనసభాధ్యక్షుని పైనికేసు, తెంగాలు మంత్రులవ్యవహారము తాముదెచ్చిన కేసు నుపసంహరించు కొనెదమని కుమారకేశవకరకాయచౌదరిగారును మరియొకరును హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి సి. సి. ఘోషగారి యెదుట పెట్టిన పిటిషను సందర్భమున నీ దినమున తెలవనితలంపుగా క్రొత్తపరిశీతు లుద్భవించెను. ఈ దినమున లాంగుభర్తకేసుగారు, న్యాయమూర్తి ఘోషగారి యెదుట రాయబాద్దరు నిరంజను చుట్టడిగారి తరపున, హాజరై వైదవాలో తన క్లయింట్ను గూడ ఫిర్యాదిగాజేర్చవలసినదని దరఖాస్తుపెట్టెను. తన క్లయింట్లు జమీందారనియు, రాష్ట్రీయాదాయమునకు గొప్పమొత్తమును తెల్లించుచుండెననియు, ఏతరగతి పౌరుల తరపున నీ కేసుజేబడనో నాతడు గూడ నాతరగతిలోనివాడననియు, తన క్లయింట్లు న్యాయమూర్తిగారి తీర్పును జదివి ఈ కేసునివిచియున్నంతవరకు కాటనుగారా ప్రతిపాదనల నుపసాదించుట కనుమతంప వీలులేదను నమృతముతోనుంటిననియు, ఫిర్యాదులు కేసునువదలిజేసెదరని వినినప్పుడు అతడు దిగ్భ్రమముజెందెననియు, ఈ కేసునునుపసంహరించు కొనినయెడల తన క్లయింట్లను, విజయమువలన గలుగులాభములు లభింపజాలవనియు, అందుచే నీ కేసును, తుదివరకు నడపుటకు తానుప్రామాణికననియు లాంగుభర్తగారు నిజేదించెను. సంఘమున కంతకును సంబంధించిన కేసులో ఏషమయమందైనను ఆ సంఘములోని సభ్యుడెవరైనను సరే వచ్చి ఫిర్యాదులలో తనకుగూడ జేర్చవలెనని గోరవచ్చుననియు, ప్రస్తుతము ఫిర్యాదులు కేసును చూపివేయుచున్నారనియు, ఈ కేసు ఇంజక్షనునకు సంబంధించినది మాత్రమేనని నుడువుట వితండవాదమనియు, ఇంజక్షనుడుపవిషయమేగాని. ప్రధానమైనదికేసులోని ఫిర్యావము ఆరాష్ట్రీయమా, నియమవిరుద్ధమా యను విషయమనియు పిటిషనురుతరపున వాదించబడెను.

ఫిర్యాదుల వాదన

ఫిర్యాదుల తరపున ఎన్. ఎన్. సర్కారుగారు వాదించుచు ఈ కేసులుదెచ్చుటకయిన ఖర్చులను తీర్చుజరుగు పర్యంతమువగు ఖర్చులను భరించునది. ఫిర్యాదురుతరు మాత్రమేననియు అందుచే ఇతరులు క్రొత్తకూలముగ నున్న ను వారు తమకేసును నుపసంహరించు కొన వచ్చుననియు నుడివెను. సంఘమునకంతకును సంబంధించి వ్యవహారమునందు తన వ్యక్తిలాభముకొరకు కేసుదెచ్చినమనిషి తన ఇష్టమునచ్చినపుడు కేసును వదులకొనవచ్చును. తీర్పు జేప్పువరకు ఆ తనికి ఆ కేసునందు సర్వాధికారముండును. కేసు నుపసంహరించు కొనుటకు కోర్టువారినుజ్జయొక్కటియే గావలసినది. క్రొత్త కారణము సంభవించినపుడు మరియొక కేసును దేవచ్చును. 2. కానీక శాసనసభా సమావేశమున ఒకపనిని జేయకుండ కాటనుగారిని నిషేధించుటయే ఈ కేసుయొక్క యుద్దేశ్యము. కాని ఆసమావేశమిప్పుడు ముగిసిపోయెను. శాసనసభను ప్రాలోగు జేయుటవలన కార్యక్రమ ప్రక్రియలోని విషయములన్నియు ముగింపబడినట్లెంచవలెను. యథార్థములో కేసు నిన్ననే యుపసంహరించు కొనబడెను. కేసుగారి క్లయింట్లు నిన్నటిచర్చను వార్తాపత్రికలలో జదివినతరువాత ఆకస్మాత్తుగా ప్రజాహిత్యవేత్తలగుదైమరికొన్నియితరకారణములచే ప్రేరేపితుడై ఇప్పుడు బయటకు వచ్చి ఈ దరఖాస్తు పెట్టుట జూడ చాలవిచిత్రముగ నున్నది. కేసుచచ్చిపోయినది. ఇకవ్యయములను గురించుమాత్రమే కోర్టువారు తీర్పు జేయవలెనని నుడివి తరువాత దావానుపసంహరించుకొను దరఖాస్తునుగురించి సర్కారుగారు నుడివరి.

అడ్వకేటు జెనరలు

ప్రభుత్వమువారి తరపున అడ్వకేటు జెనరలు హాజరై ఈ యొక్క కేసునందు మాత్రము కోర్టువారి యుద్దేశ్యలేనిది ఫిర్యాదులు దావా నుపసంహరించుకొన వీలులేదని వాదించెను. సర్కారుగారు నుడివినట్లు వారు పిటిషనుపెట్టినంత మాత్రమున దావా చచ్చిపోయినయెడల నీ పిటిషన్లు చచ్చు నెందు నిలువబడిపో

తెలియకున్నది. అంతరించిన దావాలనుందు న్యాయమూర్తి యుద్దేశ్యాలను నొరవల్లము. దావా అంతరించినయెడల, వ్యయములగురించి న్యాయాధిపతి తీర్పు జేప్పజాలను. ఈ కేసులో కొన్ని చర్చలు దీనుకొనబడెను. కొన్నియు తీర్పు లొనర్చబడెను. న్యాయమూర్తిగా కొనగిన ఇంజక్షను తీర్పువుపై ఆప్పీలు జేయబడెను. అందుకు కొన్నికట్టులు తగిలెను. ఇట్టి పరిస్థితులందు ఫిర్యాదుల కట్టి హక్కులున్నను, కోర్టువారి నిర్ణయమునకు బద్ధులైయున్న నే దప్పు, కేసు నుపసంహరించుకొనుటకు అనుమతి నొసగజాలరు. కేసు ఇంకను న్యాయమూర్తి యెదుటనే యున్నది. నిన్నకేసు జరిగినను కేసు ఇంకనును పసంహరింపబడలేదు.

శాసనసభను ప్రాలోగుజేయుటచే దావాయం పెట్టి నూర్చును గలుగలేదు. శాసనసభయం దొకానొక ప్రతిపాదన ఆరాష్ట్రీయమైనదా నిజమవిషయమును నిర్ణయించుటకును, మంత్రుల మంత్రులవలన దుండుటకు హక్కులేదను విషయమును నిర్ణయించుటకును ఈదావా తేబడెను. ఆ వివాద విషయము నింకను నట్లే యున్నవిగాని పరిష్కరింపబడలేదు. జూలై 7 వ తేదీన ప్రారంభమును సమావేశమును గురించి మాత్రమే తానిదావా ను దెచ్చి తిననియు, ఆ సమావేశము ముగింపబడుటచే నీ దావా కారణమంతయు ముగిసెననియు సర్కారుగారు వాదించిరి. కాని సర్కారుగారి కొనగిన ఇంజక్షను తీర్పువు అంతకంటెను చాల విశాలమగు సర్దుములో నొసగబడెను. శాసనసభ ప్రాలోగుజేయుటచే నను ఇంజక్షను తీర్పువు అమలులో నుండును. శాసనసభ ప్రాలోగు జేయబడినను, చేయబడక పోయినను, ఈ కేసు పరిష్కరింపబడువరకు, కాటనుగారు, మంత్రుల జేతనముల గురించిన ప్రతిపాదన నుపసాదించ నీయ వీలులేకున్నది.

కోర్టువారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు అడ్వకేటు జెనరలు ఇట్లు నుడివెను: కేసు నుపసంహరించుకొనుటకు ఫిర్యాదులకు అధికారము లేదని గాని, న్యాయమూర్తిగా రావిధముగ నుత్తరువు నొసగరాదనిగాని నేను నుడువుటలేదు. ఈ కేసు చాల ముఖ్యమైన దగుటచే నట్టి యనుమతి నొసగవలసిన మాత్రము గోరుచున్నాను. ఫిర్యాదులు కేసు నుపసంహరించు కొనుటకు దెలిపిన కారణములు నిరాధారమైనవి. శాసనసభను నాపివేయుట ఈ కేసునం దెట్టిమార్పులను గావించలేదు.

దావా నుపసంహరించుకొనుటకు అనుజ్ఞ అనవునరమనియు, ఫిర్యాదుల కట్టి హక్కుగలవనియు న్యాయమూర్తిగా రెండునెడల, దావా నుపసంహరించుకొనుటకు ఫిర్యాదులు జెలుపు కారణములు కోర్టువారి అధికారములోనికి రావని అర్థమగును. ఈదావా చాల ముఖ్యమైనది. ఈ కేసు నందుగాని వెలుపలగాని గల సర్వోన్నత న్యాయస్థానముచే పరిష్కరింపబడవలసిన విషయమిం దాధారపడి యున్నది. దీనిని ప్రస్తుతస్థితిలో నున్నదాని నున్నట్లే వదలివేయగూడదు.

తీర్పు విలిపి యుంచబడెను. న్యాయమూర్తి ఘోషగారు, రెండు దరఖాస్తులలోను కేసుజేదినమున తీర్పు జేప్పెదరు.

తరువాత, కాటనుగారు ప్రధానన్యాయమూర్తియెదుట గావించిన ఆప్పీలు విచారణ తుక్రవారమునకు వాయిదాజేయబడెను. (అ. ప్రె)

వచ్చిమగోదావరి

కాంగ్రెసు సంఘము

23 తేదీన సమావేశమగును

ఏలూరు 17 జూలై:—క్రియంత యర్రమట్టి మంగయ్యగారిట్లు తంజినంపిరి:—వచ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశ వివాసం 23 తేదీ యుదయము 8 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెమునందు సమావేశమగును. సభ్యులెల్లరును, ప్రవారకులుగ చేరగోరువారును, తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. జిల్లాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారును ఖిద్దు బోర్డువారునుగూడ నాదినముననే సమావేశమగుదురు.

సంయుక్తపరగణాలలో బిల్లు
శాంతముగ ముగియుట

అలహాబాదు 16 జూలై:— సంయుక్తపరగణాలలో వివిధప్రదేశములనుండి వచ్చిన వార్తలనుబట్టి జూడగా శక్తియు పండుగ శాంతముగా గడిచిపోయెనని దెలియుచున్నది. చాలప్రదేశములందు అధికారులు ముందుగానే తనజాగ్రత్తలను పుచ్చుకొనిరి. (అ. ప్రె||)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి

తీర్మానము

దేశీయుల కర్తవ్యము

రాట్టమున కే విజయము—అదియే విభేదనివారిచే

కాంగ్రెసు మహాసభాభ్యుత్పాద

మౌలానా మహమ్మదాలీ గారి ప్రకటనము

నాయకుని మన మనుసరింప
లేకపోతిమిగదా?

మౌలానా మహమ్మదాలీ మౌలానామౌకతా
లీగార్లు ఈనెల 12 వ తేదీన లక్నో నగరమును చేరిరి.
అచట కాంగ్రెసుసభ్యులసభ జరిగినది. ఆసభలో
మౌలానా మహమ్మదాలీగారి కీలక నువ్వనోందిరి.

“కొండెడ్ల క్రితము మహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపి
నప్పటినుండియు దేశీయుల మన ముము విషయము చేయక
యుపేక్షలునుటచే అట్టి మహానాయకుని సర్వేశ్వరుడు దయా
కుడై మనకొసంగినను గూడ మన మాతని ఆదేశములను కొంచె
మైన అనుసరింపజాలక పోయినందున మనము ఇట్టివ్యర్థమని
ప్రపంచమున కంతటికిని బాగుగా విదితమైనది. ఆయనను ఆ
శిష్టచేయుటనే కారణముగా నైతిక శాస్త్రోల్లంఘనమును స
త్యాగ్రహమును ప్రారంభింపెను అటుల చేయవలసిన మహా
త్ముడే శాసించుటచేసినది వీలులేకపోయినదిగాని మహాత్ముడుదేని
మైన నే ముఖ్యముగా నాధారపడెనో, దేని నుపేక్ష చేయవలసిన
కారాగృహమున నడుగిడునపుడు గూడ తరచితరచి చెప్పెనో,
అట్టి నిర్వాణవిధానమును మనము నెరవేర్చకపోవుట కేమి కా
రణము? మహాత్ముని సర్వేశ్వరు డెన్నడు విడుదలచేయునోయని
మనము మిన్నచూచుచు మిన్నకుంటేమేగాని పూచి క పు డ
కయంత ప ని యై న చే య లే దు. ఈ రీ తి గా
రెండువత్సరముల కాలమును వృథా చేసితి
మని విశ్వమానవకోటి కంతయు విదితమే. చివరకు మహాత్ముడు
జైతివచ్చెనుగాని అందులకాయనకు తలపడిన దుర్భరవ్యాధియే
కారణముగాని మనప్రయత్నము కారణముకాదని మనమువ్యు
క్తానక తప్పదు. ఆయనకు కలిగిన ప్రజలవ్యాధి చెరసాలలో ఆ
యనమరణముక్రింద పరిణమించుట కీ దొరతనము గూడ సహిం
పలేక పోవుటవలననే మహాత్ముని వారు నదలిచేసిరి. ఆయనతప్ప
మరెవ్వరూ దేశీయులలో సరిగా నడిపింపజాలరని ఎల్లవారు
సంగీరించియున్నారనిగాన ఆయనకు ఆరోగ్యదార్జ్యము
లు కలుగువరకును మనము వేచియుంటిమి. ఆయనకు సంపూ
ర్ణారోగ్యమింకను కలుగకపోయినను, నాయకత్వమును వహిం
చి ఆదేశముల నొసగుటకు వలయునంతటి ఆరోగ్యము కలిగిన
దని మౌలానాలోను సురక్షితలోను మహాత్ముని దర్శించినవారందరూ
తలంపకుండజాలరు.

దౌర్జన్యము ఉదేకభావము

ఆయన యొసంగిన అదేశ మేమి? ఆయన దౌర్జన్యము
నామోదించునని మహాత్మునిరంగినవారెవ్వరునుగూడ నూహింప
జాలరు. “ప్రతిపక్షులను బాధించుటవలన విజయము కలుగదు.
తనకు కలుగు కష్టముల నన్నిటిని సంతోషముతో ననుభవించు
టవలననే విజయము కలుగును” అను సిద్ధాంతమునే మహాత్ము
డు మరల నిపుడుగూడ బోధించెను. దౌర్జన్యమునుగూర్చి ఎవ
రిమతధర్మము తెలుల బోధించినను, యిపుడు మనము దౌర్జన్య
ము నవలంబించినచో తక్షణమే మన దేశమునకు స్వరాజ్యము
రాగలదని చెప్పగలవారెవ్వరును గూడ వాకింతవరకును కనబడ
లేదు.

“దౌర్జన్యములేని స్వరాజ్యప్రయత్నము గాదు
గూరల స్వరాజ్యము”

అని మహాసభు చేయవలసినను గూడ దౌర్జన్య
ప్రయత్నములు జరుగకతనో పనియను నిర్ణయించి యుంటి

లేదు. “అక్కడక్కడ విడివిడిగ దౌర్జన్యములు జరుగుచు క్రమ
ముగ స్వాతంత్ర్యసంగ్రామముగా పరిణమించును. అందులన
మనకు స్వరాజ్యము లభింపదగినఫలిత మేర్పడును” అని మా
త్రమే వా రూహించినటు లగపడుచున్నది. ఇది వట్టినిరర్థకమ
గునుదేశభావమని మన అనుభవమువలన మన మందరము నెరిగి
యున్నాముగాన నిట్టిపిచ్చిపద్ధతి నవలంబింపవలెనని యేనాయ
కుడునుగూడ నుపదేశింపజాలడు. యుద్ధమునకు కావలసిన
ఆయుధములు మనకులేవు. యుద్ధమున కధికముగ త్యాగమునుచే
యగల మహాయోధులు కొట్టికొనిదిగా కావలసియుండురు. సుశి
క్షితులగునట్టి యోధుల సహాయముగూడ మనకు లేదు. యుద్ధ
మునకుబోవు ప్రతియోధుడును చూప వల సి న క ని వ్య
పరిమాణము గల త్యాగముగూడ అనవార్యమని చూప
వలసినగర్విష్టపరిమాణము గల త్యాగముకంటె చాలపెద్దదగునే
యుండును. సామరీతనముతోను చలది త్రముతోను యుద్ధము
చేయవలెనని కోరుటవలన దేశమునకల్లోలము జనించుట తప్ప
మరెట్టిలాభమును కలుగదు. గాన మనదేశమునందలి రాజకీయ
నాయకులెవ్వరునుగూడ యుద్ధనూచన నామోదించజాలరు. ఒక
విధానమును సాధనములును నైవ్యమునుగూడ లేకుండయుద్ధము
నకు గడుగుటయనిననేమి? గొట్టెలను కసాయి దుకాణమునకు
తోలినట్లు దేశీయులను కత్తువులగుండ కెరచేయుటయేగదా.
భూతదయగలవా రెవరైన నిట్టిహోరకార్యమునకు పూనుకొనగ
లుగుదురా? అట్లుపిచ్చిపట్టి యెవరైన న క్షిదుర్జన్యముచే నిట్టి
చేతకాని యుద్ధమునకు గడగినచో మరల నొకటిరెండుపురుషు
లములవరకును మనము తలెత్తి తిరుగగలుగుదుమా?

అడియాన

అహింసావ్రతము మతధర్మముని మహాత్ముడు నమ్మినటు
లందరూను నమ్ముజాలకపోయిననుగూడ దౌర్జన్యసాధనము నిరుప
యోగమని బాగగానాలోచించి నిర్ణయించుకొనగలుగుటకే నే
ను దీనిగూర్చి యంతఅధికముగా తెలిపితిని. దౌర్జన్యసాధనము
నందుగట్టిసమ్యక్ము గలవారిసంఖ్య అత్యల్పమనియే వా నమ్మ
కముగాని యీరెండెండ్లలోను చాల అడియానలు ను నె ట్టి
మొట్టి ఆలోచనలును బయలుదేరినవి గాన నిపుడు వానిని
పూర్తిగా తొలగింపవలెను. మనమే పనిచేయుటకును ముందు
గా నీపిచ్చియూహలను పోగొట్టుట ముఖ్యము. ఏపనికెగాని ఏ
రూపమునగాని దౌర్జన్యసాధనము నవలంబించుటకు మహాత్ము
డెంతమాత్రము సంగీరింపడు. తానును మనమును కష్టముల
నభ్యవించినచో స్వరాజ్యమునవచ్చునని మహాత్మునిసమ్యక్ము. ఈ
దేశమున ఆక్షేపణలు చేయువారిసంఖ్య అత్యధికము. వారల్ప
బుద్ధులగుటవలననే సర్వజ్ఞుల మను గర్వమున మునిగియున్నారు.

మానవస్వభావమును గుర్తించుటలో మహాత్మునకు గల
అనుభవము మరెవ్వరికిని లేదుగాననే తనపక్షమువారిలో ప్రాత్ర
గా పని ప్రారంభించువారికి మహాత్ముడు తేలికవిధులనే ఏర్ప
రచును. బహిష్కరణపంచకమునంతలి విషయములలో దేనిని
గూడ మహాత్ముడు వలలెడు. మనముగూడ వలగూడ
దనియే కోరుచున్నాడు గాని మనము దౌర్జన్యము చూసిన
పుడు మాత్రము మహాత్ముడు సానుభూతిని చూపింపకమానడు.

శాసనసభలపని అనగా నేమి?

బహిష్కరణము లన్నియును అమలులోనే యున్నవి
గాని అన్నిటిని నెరవేర్చుటకు తగినమహాబలము మనకు లేదని
మహాత్ముడు గుర్తించెను గాననే ఒక్క బహిష్కరణమును
గూర్చి మాత్రమే ఏకాగ్రతతో పనిచేయవలెనని మహాత్ముడు
మనలను కోరెను.

అదియే విదేశీక ప్రభుత్వము. అదియే
కడుగులభయమైనది. విదేశీకప్రయత్నముల నన్నిటిని పూ
ర్తిగా బహిష్కరించి శుద్ధభిరుబట్టలే కట్టవలెను.

అని మహాత్ముడు శాసించెను గాని యీ కార్యము
చాలసాధుజేసవనియని నాయకులు కొందరు తలచుచున్నారు.
పెద్ద యెత్తున దేశీయులందరూను కలిసి యుద్ధప్రయత్నమును
సాగించుట కట్టి అవకాశమును లేదు. అక్కడక్కడ దౌర్జన్య
ములను చేయుటవలన లాభమేమియును కలుగకపోవుటయేగాక
హానికూడ కలుగునని నే నిదివరకే తెలిపితిని. అసహాయోద్యమ
మునందలి తక్కిన విషయములను నెరవేర్చుట చాల కష్టము.
రాట్టముపని నిచ్చప్పిడివని. ఇక చేయదగినదేమున్నది? అగ్రహ
పూర్వముగ వాడేపించుట మాత్రమేగదా? ప్రంభించిన మిత
వారు లవలంబించినది గూడ నీ నిష్ఫలసాధనమే. ఇపుడు
శాసనసభలకు వెల్లిన కాంగ్రెసువా రాసభలను వదలి దేశీయుల
కడ కేగి తమ అగ్రహపూర్వకాక్షేపణకు సరియగు వ్యాఖ్యాన
మొదలయిచి వివరింపనిచో వారు చేయునదిగూడ నిదియే
యగును.

రాట్టముయొక్క ఫలము

కాకినాడలో నేను చూపింప గలిగినది మహాత్ముల
రాట్టమే. ఇపుడు మహాత్ముడు చూపించినదియె రాట్టమేగాని
క్రాంతి దేదియునుకాదు. రాట్టముపై నూలు వడుక నేర్పినవారికి
గలగు ప్రకాశతానందానుభవమునుగూర్చి నే నిచట విస్తరించి
చెప్పదలచుకొనలేదు.

దేశభక్తిని విధేయతను కలుగజేయుట మున్నగు నద్భు
తకృత్య లెన్నియో రాట్టమునం దున్నను గూడ వానిని గూర్చి
మాడ నేనిపుడు ముచ్చటించజోను. నాలుగెండ్ల క్రితము ఇం
డ్లలో రాత్రి పరుండునపుడైతను మడిగట్టుకొన బోవునపుడై
నను గూడ ముతకగావంచాను క్షణకాలము పైన వేసికొనుట
కుగూడ సహింపజాలని నవనాగరికశిక్షామణు లగు డాక్టరులు
వ్యాయవాదులు మున్నగు సాశ్వాత్య విశ్వవిద్యాలయపట్టపండ్లి
తు లి పు డు కాంగ్రెసు స్థాయి కార్య సంఘ
ములందు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడి పాలములలో పనిచేయు
నట్టి దేశీయుల కందరికిని ప్రోత్సాహము కలిగించుటకు ప్రశ్ని
దినమును నూలు నడుకుచున్నారని కొట్టికొలదిపామరజనులవలన
తెలియవచ్చినపుడు కలుగు గొప్పఫలిత మగణ్యముగదా. ఒక
పంటకును మరెయ్యకపంటకును మధ్యకాలమున గగనావలో
కనముతప్ప వేటు జీవనాధారములేని జనసమూహము నిరంతర
కృషివలన దారిద్ర్యమును జయించునట్లు వారిని ప్రోత్సాహ
పరచుటకే విద్యాధికులగుసోదరు లిటుల మార్గదర్శకులగుచున్నా
రని కృషివలయును కార్మికులును గ్రహింపగలుగునపుడు, విద్యా
ధికులును పామరులును భిక్షుతరగతులవారుకారు, అందరూను
భారతిజాతికి చేరినవారే, ఎప్పటికిని తామభోగితోనే యుండ
నక్కరలేదు, తమకుగూడ మోక్షముకలదు, అని వారు బాగుగా
గ్రహింపగలుగుదురు.

పామరజనులను ప్రోత్సహింపరచి వారి సహాయమును
బడసిననేగానిదేశమునకు ముక్తిరాదనియిపుడు కాంగ్రెసుసభ్యు
లందరూను బాగుగా గ్రహింపగలిగియున్నారు. జాతిమతద్వేష
మును బోధించి మతకలహములకు మాత్రమే పామరజనులను
పురికొల్పవలసినంతటి దుర్బలమన మనదేశమున కింకను వట్టనందు
లకు భగవానునకు వినతులొనరింతును. వ్యవసాయపురుషులలోని
కోజులలో కర్షకులకు రాట్టము మగ్గుములపనికంటె మంచిదని
మతేతియును లేదు. ఇపుడు వారు విదేశీబట్టలకున్నకేసిమిల్లు
జట్టులకును చాలధనము దుర్వినియోగ మొనరించుచున్నారే.
ఇది యంతయును తగ్గి పోవును. కొద్ది వ్యయ
ముతోనే వారికి కావలసిన సుఖద్దురు బట్టలు స
మకూరును. అరీతిగా వారు ధనముకూడ జెట్టగలుగుదురు. వీర
లకు లాభముకలుగుటకును భిక్షులనమును దారిద్ర్యమును తొల
గుటకునే విద్యాధికులును ధనికులునుగూడ ఖద్దరును నేసి కట్టు
కొనుచున్నారను సమ్యక్ము జనసామాన్యమునకు కలిగినపుడే
వారట్టి నాయకుల ఆజ్ఞానుసారము పనిచేసి ఎట్టిత్యాగములనైన
సంతోషముగా చేసెదరు.

విభేదములను తొలగింపగలసాధన మేది? రాట్టమే

ఎప్పటికైన శాసనోల్లంఘనమువలన గాని స్వరాజ్యము
రాదని కాంగ్రెసు సభ్యులలో నన్నిపక్షములవారికిని గూడ
గట్టిసమ్యక్ము కలదు. ఇట్టి పరస్పర గాఢవిశ్వాసము కలిగిననే
గాని శాసనోల్లంఘనము సాధ్యముకాదు. మీరు పన్నులుచెల్లించ
పలచని తా మొకతీర్మానముచేసినంతమాత్రముననే దేశీయులం
దరును పెంటనే వస్తులను విగ్రహింపదరని తలచువారు కేవలము

గ్రామము పాలకులను... చందమామను రమ్మని పిలిచినంత...

రాత్రిము-పాలకులు

విదేశీవస్తువులను మనము పూర్తిగా బహిష్కరించిన...

మహాత్ముడు ఖద్దరునుగూర్చి దీక్షబూనగానే...

నూలువడుకుట-బోధించుట

అహమదాబాదులో నామోదించబడిన తీర్మానము...

రాత్రిము-రాత్రిము-రాత్రిము

రాత్రిముగాక మరేది అటుల జేయగలదు? దేశీయులంద...

రాత్రిము-రాత్రిము-రాత్రిము

మహాత్ముని ఖద్దరుడేద్యమమునందుగలముఖ్య...

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

ఇంతవరకును మహాత్ముడు దినమనకు ముమ్మారు- రొట్టె...

వృత్తిమండలము నుండియు కనీసము 80 మంది...

820 లక్షల మంది భారతీయులలోను మహాత్మునిపై...

మహాత్ముని రాజ్యాంగము సరిగాలేదు. పాత్రికడువులో...

ఇందియవిశేష యగు మహాత్ముడు అహమ...

హృతగర్వము మహాత్ముడా? మనమా?

తానే పరాజితుడను హృతగర్వదనై తినని మ...

అని మాతానామహమ్మదాలీగారునుడివిరి.(హిందు)

శ్రీ మయిలవరం దాలభారతీనమాజమువారు...

రాధాకృష్ణ అను నాటకమును

ప్రదర్శన మొనరింతురు.

క పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

నోటీసు

కాకినాడ ప్రి. స. కోర్టులో

O. S. 54/1922 E. A. 52/1924

ప్రతివాదులు:—1 కాదంబరి సరిశింహ్య...

నెగరోగము, తిమ్మరువాయువు, అజీరి, నరముల బలహీనత...

నేను గడచిన 13 నెలల ములనుండి సుఖ...

తిరువళ్ళేలి జిల్లా కృష్ణా పురవాసియును...

ఇది స్వకాలములోనే ఈ దిగువ తెలుగు...

కస్తూరి అణిముక్కలు, స్వస్థము మొదలగు...

ఆర్. వ. శి. హామయ్యగారు

వారినలహా కట్టుము ర్పు. 15

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సం. జూలై నెం 17-వ తేది

గురువారము

గుంటూరు జిల్లా బోర్డు: ప్రభుత్వ సమాధానము

గుంటూరు జిల్లా బోర్డుకును, కడప జిల్లా బోర్డుకును, ప్రభుత్వమువారికి వలసే వెనుకటి అధ్యక్షులను మరల పంపించిరి. స్వరాజ్యసిద్ధికి దేశమంతయు ఆతురపడుచున్న నీ సమయమున జిల్లా బోర్డుకు ఎన్నికహక్కుల నేల ప్రసాదించగూడదను ప్రశ్న జనింపకమానదు. ప్రభుత్వ నియమము కత్తికల విమర్శనమునకు పాత్రయ్యెను. ఈ వారపు భోర్డు సెంటుబార్డు కెట్టులో గుంటూరు జిల్లా బోర్డు నియామక విషయమై యీ క్రింది సమాధానమును ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. "గుంటూరు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుకడవి ఖాళీగా బోర్డునున్నందున, ఎన్నికల ద్వారా నియమించుట భవ్యమాయను విషయమును ప్రభుత్వమువారు చాలజాగ్రూహితతో విచారించిరి. 1922 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 16 వ తేదిన గుంటూరు జిల్లా బోర్డు సమావేశమయిందను. 42 మంది సభ్యులు హాజరయిరి. 21 మంది అనుకూలముగను, 9 మంది ప్రతికూలముగను యీ క్రింది తీర్మానమును గావించిరి. ఇరువురు సభ్యులు తటస్థులుగ నుండిరి. "అధ్యక్షు పదవికి ఎన్నికల ద్వారా నియమించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరు విషయమును, జిల్లా బోర్డుపునర్నిర్మాణముపూర్తియై నియోజకవర్గమునందును వారి ప్రతినిధులయందును సరియగు ప్రజాభిప్రాయము గలుగువరకు నిలిపియుంచినచో ఇట్లుండి గలుగ"దని తీర్మానించవలెనని బట్టెను. జిల్లా కలెక్టరుతో నీ విషయమై యోచించగ, జిల్లా బోర్డుకు అధ్యక్షు నెన్నికొను హక్కు ప్రస్తుత సమయమున నిచ్చుటకు వారంగీకరింపరయిరి. ఆ కారణముచే, ప్రభుత్వమువారు జిల్లా బోర్డు కడప జిల్లాకు నియమించుటకు నిశ్చయించిరి. తదను గుణ్యముగ దివాను బహదూరు పి. సి. యక. ఎతిరాజుల నాయుడుగారిని గుంటూరు జిల్లా బోర్డుకు సభ్యులుగను, అధ్యక్షులుగను ప్రభుత్వమువారు నియమించిరి."

ప్రభుత్వ సమాధానము ప్రజాశయముల కెంత విరుద్ధముగ నున్నదో గ్రహింపవచ్చును. స్థానిక స్వరాజ్యమునం దయినను, సత్వరాభివృద్ధి గలుగవలసిన నీ దినములలో స్వపరిపాలనా శాఖామంత్రి యిట్టి నిరోధమునకు భూనుట మిగుల కోచ నియము సంస్కరణములు ప్రాధాన్యమునకావలసి నుండియు, స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖామంత్రి మిగుల నిరాశ్వాసకం ముగనున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు స్థానిక స్వపరిపాలనమును ముందుగ గొంపోవుటకు మార్గము వెనుకకు మరల్చుట విచిత్రము. జిల్లా బోర్డుల సభ్యులు నెన్నికొను హక్కును ప్రభుత్వమువారు సర్వప్రసాదించియున్నచో, చిక్కులు దొంగిలించుట. ఇందు కింకను తరుణము రాలేదని చెప్పట కన్న అకఖ్యాతి వేరొకటుండబోను. ఏమను, స్థానిక స్వపరిపాలనామాత్యుడు వేరొక తీర్మానము చేసెను. జిల్లా బోర్డుకు ఎన్నికహక్కు

గావలయునని కోరెన ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము వారి విషయమై విచారించెదమనిరి. దీనిక్రింద ఎన్నికహక్కులను సుభముగ నిరాకరింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు మిగుల అధ్యక్షులు తమ స్వలాభమును కోల్పోవుటకు సామాన్యముగ సంగీకరింపరు. తమ కిష్టలయిన వారిని బోర్డు సభ్యులుగ చేర్చుకొన బ్రయత్నించెదరు. స్వపక్షము నొక దానిని నిర్ణయించెదరు. అధ్యక్షుని నెన్నికొను హక్కు గోరకుండ సభ్యులను ప్రోద్బల పరచుచుండును. ప్రభుత్వమువారు గనుగొనవలసి నది జిల్లా బోర్డు సభ్యుల కోల్పోవమాత్రమే గాదు. నియోజక గణము యొక్క యభిప్రాయమును ముఖ్యముగ గమనింపవలయును. నియోజక గణము ప్రభుత్వ నియమమును గోరకనట తేటతెల్లము. స్వరాజ్య సంపాదన కొరకై మిగుల పట్టుదలజూపి ఆంధ్ర దేశమునందెల్ల ప్రసిద్ధిపడసి ప్రజాహితీ జీవితమునందు ముందంజ వైచుచున్న గుంటూరు మండలము జిల్లా బోర్డుకు అధ్యక్షుని ఎన్నికొనట కంగీకరింపదని తెలుపుటకన్న పరిహాసాస్పదమగు విషయ మింకొకటుండబోదు. స్వరాజ్యమున కర్హులగు ప్రజలు స్థానిక స్వపరిపాలనమున కకర్హులుగా జాలరు. ప్రభుత్వ ప్రకటనము బట్టియైనను జిల్లా బోర్డు సభ్యులు 42 మందిలో 21 మంది సభ్యులు లభకమునను 19 మంది రెండవ పక్షమునను వోటు చేసినటుల గనుపించును. ఇరువురు తటస్థులును ఏమొగమోటమిచేతనో తటస్థులుగ నుండియుండును. వీరు రెండవ పక్షమున వోటుచేయుదురని యూహింపవచ్చును. ఇరుపక్షములును సంఖ్యలయందు సమానముగ నున్నవి. అట్టితరీ, జిల్లా బోర్డు తీర్మానమున కట్టి విలువయుండునో కనుగొనవచ్చును. అధికార సభ్యులను, ప్రభుత్వ నియమిత సభ్యులను దీసివైచినచో, అధ్యక్షుని వెంటనే ఎన్నికల ద్వారా నియమింపవలయునను సభ్యు లధిక సంఖ్యాకులుగ నుండును.

జిల్లా బోర్డు తీర్మానముయినను ఈ విషయమును కొంత కాలమువరకు నిలిపియుంచవచ్చునని దెలుపుచున్నది. ఇట్టి స్వల్పపు టవకాళమును గైకొని, స్థానిక స్వపరిపాలనామాత్యుడు ప్రజల హక్కులను భంగపరుచుట, మిక్కిలి యనుచితము. కారదానికేతనమునకు గ్రాంటు నిచ్చు విషయమై తాలుకా బోర్డు వారు రెండు మార్లు తీర్మానించినను, ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి. కాని ప్రజాశయములకు ప్రతికూలముగ తీర్మానము కారణముచే వెలువడినను, దానిని కొనసాగించుటకు వీరు బద్ధకంకణులయిరి. ఇట్టి విషయములలో కలెక్టరుగారి సిఫార్సును ప్రమాణముగ గైకొనుట, విచిత్రము. సివిలు సర్వీసు యుద్యోగులు, ప్రజల హక్కులను ప్రోద్బలపరచెదరని ఎవరును, ఆకడప జాలరు. గుంటూరు మండలము జిల్లా బోర్డుకు అధ్యక్షు నెన్నికొను సమర్థతను గడింపలేదని యనుకొనినను, మరల వెనుకటి యధ్యక్షునే నియమింపవలయునా? గుంటూరు మండల వాసులలో వేరొకరు లభింపలేదా? వీరికన్నను ఎక్కువ ననురులు లేరా? కొత్తవారిని నియమించి, ఇట్టి కడపులు మిరాశి హక్కులు గావని నిరూపింప గూడదా? కడప జిల్లా బోర్డు తమ అధ్యక్షుని ఎన్నికను గోరినను, వారికోర్కె సఫలముగాకబోయెను. మరల వెనుకటి వారిని నియమించుట తటస్థించెను. జప్తి సుపక్ష పరిపాలన మిదివరకే విశేషావజయము గాంచెను. ప్రజల విశ్వాసమును గోల్పోయెను. దీనిని గాంచి ప్రాప్యకేతర ప్రముఖులకే వెగటుదోచెను. ముఖ్యులు చీలిపోయిరి. గౌరవతపస్సును నిపుటలో, నిట్టి యక్రమములు

బయల్పడుచున్నవి. మనాగ్రనుపరిపాలనముహిందూ దేశమునందెల్ల మిన్నగ నున్నదని, విల్లింగుడను ప్రభుత్వ గా రెట్టికగల్గుముల బలికనను, నిజస్థితిభిన్నముగ నున్నది. ఇందునుబట్టి గ్రహింపదగిన విషయ మొకటి గలదు. స్వరాజ్యము లభించినగాని, స్థానిక స్వపరిపాలన మభివృద్ధి జెందజాలదు. అంతరముల వెంటడి స్వపరిపాలనమును పొందుట, అసంభవ కార్యమని తేటపడుచున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరిపాలనమునందు సివిలు సర్వీసు అధికారుల ప్రాబల్యముకగలేదనుటకు, గుంటూరు జిల్లా బోర్డు విషయము నను మరకొన్ని విషయము లందును మండలాధికారి జేసెడి సిఫార్సులను మంత్రివర్గ మంగీకరించుటయే యిందుకు ప్రచలనదర్శనము.

అకాలీ యద్యమము సంగద్రోక్కుట

అకాలీ యద్యమము కేవలము రాజకీయమును విప్లవకరమనియు దానియందు మత సంబంధముగ చిహ్నములు లేవనియు అందుచే నాయద్యమము సణగద్రోక్కు వలయుననియు కలనల్ ఏటుగారు నూచించిరి. ఈ విషయమును కంజాబు గవర్నరుగారి యిష్టమునకే వదలిపెట్టవలయునని రిచర్డు గారు బదులు జెప్పిరి. పంజాబునకు నర్ మాల్యాం హెయిలీ గారు గవర్నరుగ నున్నారు. వీరు సహజముగ తీవ్రనిర్బంధవాదులు. ఇండియా ప్రభుత్వమునందు హోం మెంబరుగ నుండి వీరు ప్రజాశయముల నెటుల ధిక్కరించుచుండిరో దెలిసిన విషయమే. పయ్యె నీరు వృత్తాంతముబట్టి, వీరు తీవ్ర నిర్బంధములకు గడంగెదరని తెలియుచున్నది. అందుచే ఏటుగారి నూచనను, హెయిలీ గారు కొనసాగింపవచ్చును. కాని, ఇందువలన అకాలీ సమస్య యణగిపోవునా? అయ్యది మరింత బలముతో విజృంభింపకమానదు. దృఢనిశ్చయములగు అకాలీల సంకల్పమును, నిర్బంధములు గూఢమాపనరపు. ఇండియా ముత్రిగారు తమ శాధ్యతను విడనాడి, హెయిలీ గారి నిరంకుశత్వమునకు తావిచ్చుచో, కంజాబునందు ఎక్కువ విషమస్థితి వ్యాపింపగలదు. అధికారవర్గము తన పద్ధతులను మార్పుకొనకున్నది. పై యధికారులు జోక్యము కలుగజేసికొనుటలేదు. ఆలివియును ప్రభువుగారు జేయబోవు ప్రకటనమందు, ఏమని దెలిపెదరో చూడవలయును. వెనుకటి ప్రవర్తనము బట్టి వీరు మారదృష్టి జూపెరని తోచదు. హిందూ దేశ స్థితి రానురాను క్లిష్ట భూయిష్ట మగుచున్నది. సంస్కరణ విచారణసంఘము నేర్పరచినంత మాత్రమున అంతయు చక్కబడునన్న, ఆలివియును ప్రభువుగారు తలంచుట వ్యర్థము. సిన్హావార్తల ప్రకారము, స్వరాజ్య పక్షము వారును ఇండి పెండెంటు పక్షము వారును విచారణసంఘమును ఒహిష్కరించెదరని తెలియుచున్నది. మాలవ్యా గారు తాము సాక్ష్యము జెప్పుమని పలికిరి. మితవాదులు కొందరు సాక్ష్య మియవచ్చును. జిన్నా గారి సంఘమునందు సభ్యులై తమపక్షమునకు కలింకముదెచ్చిరి భారతీయుల స్వయంనిర్ణయాధికారము గోరుచుండ సంస్కరణ సబంధపలలో మార్పుగలుగజేసిన నేమి ప్రయోజనము? ఇట్టి ఘోషిస్తీతిలో ఇంగ్లండు ఏమి జేయునో యని, నాగరిక ప్రపంచ మెదురుజూచుచున్నది. ఇంగ్లండు డయరు సేనానిని ప్రశంసించి, సర్వీసు సభ్యులకు యధిక సౌకర్యములను గలిగించి, హిందూ దేశపు కోర్కెను మాత్రము మూలద్రోయుచో, భావిస్థితి యుధకారబంధురముగ నుండుగలదు.

వివాద వృత్తాంతము

హిందూ దేశమునం ద నేక భాగములందు బ్రహ్మ సంధ్యమున హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు లేకుండు జరిగిపోయినను డిల్లీ నాగ పురములందు పోరాటములు సంభవించుట మిగుల విషాదకరము. గాంధీ మహాత్ముని కిది హృదయ విచారముగ వణిమించుట సహజము. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యముగూర్చి మహాత్ముడెంత వట్టుదలజూపెనో వివరింప నవసరము లేదు. మహమ్మదీయ నాయకులును బ్రహ్మ సంధ్యమున మహమ్మదీయ లెట్టియెల్లరుల కవకాశ మీయ వలదని ప్రకటించిరి. కాని వారిహెచ్చరిక పూర్తిగ ఫలించుట జూరదు. అల్లరుల కుభయ సంఘము లలో నెవరు భాధ్యులయినను, దేశమంతయు తల వంచుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయ సంఘస్యపట్ల ఉపేక్ష వహించి దేశము గమ్య స్థానముజేరుట దర్శనము. నాయకు లీవిషయమై ద్విగుణీకృతయత్నముల నలుపవలసియున్నది. డిల్లీ నాగపురముల తగవులలో నాయకులు పాల్గొని లేదు. అల్లరిమూకలే పాల్గొని నటుల గనుపించును. అట్టివారిని వశపరుచు కొని దుర్భిక్షము నములను తొలగించుటకు నాయకులు పూనుకొనవలసియుండును. మాలానా మహమ్మదాలీగారు, భారతమిత్ర పత్రికా ప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు, హిందువులను మహమ్మదీయుల లోనికి కలుపుకొనుటకు గాక, మహమ్మదీయులనే సత్ప్రవర్తన గలవారిగ జేయుటకై ప్రయత్నింపవలయునని సూచించిరి. ఒక మతము నుండి వేరొక మతములోనికి భావ్యముగ కలుపు కొనుట సులభమే. కాని హృదయము మారనిది, భావ్యచిహ్నములు మారిన నేమి ప్రయోజనము? ఏ మతమయినను, మానవులను హింసింపుమని బోధించదు. ప్రేమ విరహితముగు మతము, మతము గానోదు. హిందూ మహమ్మదీయ కలహముల సంఘటింపజేయు నిమిత్తము, మరల నిగ్గిమలో కామ్రేడు పత్రికను ఉర్దూలో మరియొక పత్రికను ప్రచురించెదమని, మహమ్మదాలీగారు వెల్లడి జేసిరి. సింధునందును, ఉత్తరహిందూ ప్రాంతము నందును కర్మటనము నలిపి, హిందువులను మహమ్మదీయులను శాంతిపరుపవలయునని, గాంధీ మహాత్ముడు సోజనీదేవిని గోదనటులను, అమె కొంతకాలము పర్యటనము నలుపుననియు, తెలియు చున్నది. నాయకుల ప్రయత్నములు సఫలమగు గాక యని కోరెదము.

రాజపు మహిమ

రాజపు మహిమ గూర్చి మహమ్మదాలీగారు జేసిన ప్రతిపాదనము, మిగుల సమయానుకూలము గ నున్నది. వీరి హెచ్చరికను హిందువులను మహమ్మదీయులను విడచి వంతులుగ కొనసాగింపవలసిన యవసర మెట్లే గలదు. గాంధీ మహాత్ముడు నిష్పాధింపబడిన నాటి నుండియు, దేశము తనధర్మము నెలుల మరచెనో, మహమ్మదాలీగారు వివరించిరి. దౌర్జన్యము నిరర్థక మని, మహమ్మదాలీగారి రీతియయిన. ప్రకటించుట భాగ్యము నున్నది. మహాత్ముని ఆహ్వాన సిద్ధాంతము నంగీకరించినను నంగీకరింపకున్నను, దౌర్జన్యమువలన హిందూ దేశము స్వాతంత్ర్యము బడయునని బానిసత్వగలవా రెవరను తెలుజులగు అట్టిరి దౌర్జన్యస్థానమును నింపించి, ఎంత మాత్రము బానిసత్వా ను గలిగించుదు యత్నివశరము. మహమ్మదాలీగారు నుడివిలు

ఆంధ్ర ల

గాంధీ మహాత్ముని వృజానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

17.7.24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు		
ఇదివఱకు	మొత్తం	44150-11-7
విశాఖపట్టణముజిల్లా పాలకొండ		
తాలూకాదారు గాంధీదాసు		
కాళికూరు కృష్ణమూర్తిపంతులు		
గారి ద్వారా వాగ్దానములు	25-9-0	
నేటివసూలు	5-0-0	
	మొత్తం	44181-4-7
ఇదివఱకు	మొత్తం	20332-10-11
విశాఖపట్టణముజిల్లా పాలకొండ తాలూకాదారు గాంధీదాసు కృష్ణమూర్తి		
పంతులుగారి ద్వారా వాగ్దానము		
లలో వసూలు	20-0-0	
పిల్లలమట్టి నుందరరామయ్య గారు,		
టెల్లుటూరు, తెనాలి	5-0-0	
	మొత్తం	20357-10-11

పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబు శ్రీకృష్ణపేథి, మద్రాసు.

ప్రస్తుత సమస్య యొక్క టియే గలదు. దౌర్జన్యమును తొలగించినపుడు, కలలము అసమ్మతి తీర్మానము లో ప్రాధుపుచువలయునా లేక స్వతంత్ర నిర్మాణమును చేపట్టవలయునా? ప్రస్తుత పరిస్థితులలో భావనసభలలో జేయగలిగిన సంఘము, అసమ్మతిని గట్టిగ దెలుపుటదప్ప వేరొకటి గనుపింపదు. ప్రభుత్వమును ప్రజాభిమతమున కనుగుణ్యముగ ప్రవర్తించునటుల జేయుటకు సాధనములేదు. సంస్కరణముల ఏర్పాటుల టులున్న వి. అట్టి తరీ, స్వతంత్ర నిర్మాణ మే శరణ్య మగుచున్నది. అన్ని చాతుల వారును అన్ని తర గతులవారును సమానముగ చేపట్టగలిగిన సాధనము రాటమేయనుటకు సందియములేదు. భావనోల్లంఘనమునకు దారిజూపుట కిదియే ప్రధానసాధనము. నాయకుల కును ప్రజలకును మధ్యగల యంతరమును దొలగించి పరస్పర సఖ్యము గుడుర్చుటకు రాటమే ముఖ్యమార్గమని మహమ్మదాలీగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యశక్తిని సంపాదించిన, పాలకులు తమ నిరోధమును వదులుకొనుట నిశ్చయము. మహాత్మునిపై నను హిందూ దేశముపై నను నిజభక్తి గను పరుచుటకు రాటమను చేపట్టుటయే ఉత్కృష్ట మార్గము. మహమ్మదాలీగారి విన్నపమును నిర్వహించుటకు కాంగ్రెసుసభ్యులు పూనుకొన ప్రార్థింతులు.

కొత్తచట్టములు
స్థానిక స్వపరిపాలనామాత్ర్యము, కొత్తచట్టములను ప్రవేశ పెట్టగోవు చున్నాడు. మొదటి చట్టము. వినోదప్రదర్శనములపై పన్నువిధించుటకు స్థానిక సంఘములకు అధికార మిచ్చుచున్నది. ఇక రెండవ నాటకములు మున్నగువానికి బోవుటకు ప్రతికూల వాటియవలయును. స్థానిక సంఘముల పరిపాలన రాజకీయభిముఖముగ భించునని మంతిరముచుచున్నాడు. ఇది ప్రజలకమీద నిట్టి దుష్పరిణామములకు తరువాత హాజరుకారేమోనని సందియములుగలుగుచున్నది. వినోదములపై పెగుటకు భంగము కట్టిచట్టము లోడ్పడవచ్చును. మరియొక చట్టము నిటీ ముగిసినవలచట్టమునందు సవరణ

గోరుచున్నది. మూడవచట్టము వర్సలను మంత్ర సానులను కట్టుదిట్టములలో నుంచగోరుచున్నది. ఇతరవిధముల యభివృద్ధి గలుగకున్నను చట్టముల సంఖ్య మాత్ర మధికమగుచున్నది.

కార్యరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

మదరాసు కార్యరేషనులో కాగల ఆగస్టు నెట్టంబరు మాసములలో భాగపడనున్న 10 స్థానములకు నగరమునందలి కాంగ్రెసు స్వరాజ్యసంఘములపక్షమున జులై 16 వ తేది జరిగినసభయందు ఈక్రిందివారిపేర్లు నియోజింపబడెను.

డివిజను	ఎన్నికొనలేది	నామినేషనులు నియోజింప	తంపుటకు లడిన అభ్యర్థి
			చివరదినము
17	16.8.24	20.7.24	వి. చెక్కెరె కెట్టిగారు.
7	"	"	ఎం. శింగార వేలుకెట్టిగారు.
19	"	"	ఎస్. ఏ. ముఖే మహమ్మదుగారు.
15	"	"	అబ్దుల్ హమీదు ఖానుగారు.
24	"	"	కాశింజీ సా హెబుగారు.
12	6.9.24	20.8.24	గోనుగుల్ట వేంకటసుబ్రహ్మణ్యం కెట్టిగారు.
16	"	"	పి. భక్తవత్సలు శాయుడుగారు.
18	"	"	డాక్టరు వి. రామ కామతుగారు.
1	"	"	వేమవరపు రామ చాళు పంతులుగారు.
28	"	"	టి. మినాక్షి సుందరం పిల్లెగారు.

పనివాండ్ర ముజరాచట్టము 1928
కంకత్త 10 జూలై:—1928 నాటి పనివాండ్ర ముజరాచట్టముక్రింద స్కూలుకాశాశాస్త్ర ప్రధానస్వాయమూర్తియూ, 24 పరగణాలయొక్కయు హుగ్లీ జిల్లానుల యొక్కయు జిల్లా జడ్జిలను హౌరా ఆడివనల్ జిప్సీప్రజలయును వారివారి ప్రదేశములలో ఎక్కు అభిషియో కమిషనరులుగా ని నియోజింపబడిరి.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము

బొంబయి, జూను 17:—నిన్న రాత్రి జరిగిన బొంబయి
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభను సమావేశమునందు సహాజివీశ్రమిగా
రన్వత్తులవహించిరి. పంచవిధభూమిస్వార్యముల నాచరణాని
పెట్టనికార్యనిర్వాహకసభ్యులు తమవపపులకు రాజీనామాల
నొసగవలెనని కోరెను, జాతీయోపసంఘకార్యదర్శి యగు జవ
హర్లాలు సైహూగారు పంపినజాబు సభనా కియెందుట నుంచ
వచ్చెను. కాంగ్రెసుసభ్యులులలో ప్రదీపభ్యులును మూలువపుక
వలెనని నిజరాలురాష్ట్రీయసంఘమువారు గావించినతీర్మా
నముగూడ జనుపవచ్చెను. అంతట జే. బి. పటేలుగారు, రా
ష్ట్రీయసంఘ కార్యదర్శిపదవికి గాజీనామా నొసగెను. వారి
వెనుక చాలమంది కార్యనిర్వాహకసభ్యులు రాజీనామాల
నొసగిరి. వానిని సంఘమువారు రంగీకరించిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైకోర్టు వార్తలు

హిందూవిల్లు

1870 వ సం॥ హిందూవిల్లు చట్టముక్రింద మదరాసు లో 1897 వ సంవత్సరమున వ్రాయబడిన హిందూ విల్లును గూర్చిన ఒక కేసులో నేడు న్యాయస్థానము తీర్పు చెప్పింది.

ఈ కేసులో, విల్లు వ్రాసిన యాతడు కొన్ని కొన్ని అంశముల నుదాహరించి పిమ్మట కేసించిన ఆస్తికై ఇట్లు వ్రాసెను: నేను చనిపోయిన 10 సంవత్సరముల లోపుగా నాకుమారునికి మనుమడుగాని మనుమల్లుగాని పుట్టిన, నాకేసించిన ఆస్తియంతయు ఆమనుమడికి గాని మనుమల్లుగాని చెందవలెనని నేను కోరుచున్నాను. ఒకవేళ పైన పేర్కొనబడిన మనుమడి పుట్టకున్న, ఆయా సైంతయు, నాభార్య చనిపోయినపిమ్మట, నామనుమరల్లు సమానముగ పంపిణీపడవలెను.

విల్లు వ్రాసిన యాతడు చనిపోవునప్పటికి ఈ కేసులో ని వాదియు, 1 వ ప్రతివాది మాత్రమే మనుమరాండ్రుండిరి. పెట్టేటరు (విల్లు వ్రాసిన యాతడు) చనిపోయిన రెండు మాడు సంవత్సరములకు ఆతని కుమారునిద్వారా, ఒక మనుమడు పుట్టెను. విల్లు ప్రకారము ఆస్తి తనకురావలెనని ఈమనుమడు (కొడుకు కొడుకు) కోరెను. తాను, తన సోదరి 1 వ ప్రతివాదికి మాత్రమే ఆస్తిరావలెననియు, టాగురుకేసు ప్రకారము మనుమడికి పోగూడవనియు వాదిమనుమరాలు ఈకేసును దాఖలు చేసెను.

రెండవ ప్రతివాది పెట్టేటరుమనుమడు. మనుమడు పుట్టునెడల ఆతనికి ఆస్తియంతయు పోవలెనని విల్లులో గలదనియు, అందుచేత మనుమరాండ్రకు పోగూడవనియు, సక్సెషను ఆక్టులోని 117 వ క్లెక్సు ను కూడ తనకు అనుకూలముగనున్నదని ఆతనిపక్షమున వాదింపబడినది. కుమారుడు విల్లులో నుదాహరింపబడిన ప్రకారము పెట్టేటరు చనిపోయిన 10 సంవత్సరము లలోపుగానే మనుమడు పుట్టినందున మనుమరాండ్రకు హక్కు లేనే లేదనియు గూడ రెండవ ప్రతివాదిపక్షమున వాదింపబడినది.

ఎవిడెన్సు ఆక్టులోని 116 వ క్లెక్సు నునే అన్వయింపజేయవలెననిగాని సక్సెషను ఆక్టులోని 117 వ క్లెక్సును అన్వయింపజేయరాదని వాదిపక్షపు వకీలు తెలిపెను.

హైకోర్టువారు న్యాయమూర్తిగారు పీలునందు మరకులుండెననియు, ఆమరతులకును పరిమితియుండెననియు, ఎంచి వాదిపక్షపు వకీలుతో నేకిభవించిరి. ఈ తీర్పుప్రకారము మనుమని కేమియురాదు.

వాదిపక్షమున హైకోర్టువకీల్లు ఎ. సి. సంపత్తు అయ్యంగారు, పి. కృష్ణచార్యులుగారును, డిఫెన్సు పక్షమున ఓ. తిరికాచలంకెట్టిగారును హాజరైరి.

విశాఖపట్టణము కేసు

దౌర్జన్యముచేయుట ఆయుధముల నుంచుకొనుట మున్నగునేరములకై విశాఖపట్టణముజిల్లా నెవను జడ్జికి 8 మాసముల శిక్షపొందిన కరియారామస్వామి అప్పిఅప్పయ్య పల్లెఉండి బద్దా రామయ్య అనువారు పెట్టుకొన్నక్రిమినలు అప్పిలులో నేటిదినము న్యాయస్థానము, మాధవను నాయరుగార్లు తీర్పు చెప్పిరి.

ప్రావిక్యూటరుపక్షమున నిట్లు తెలుపబడినది. ముద్దాయిలు చెంకటాపురమునందు దురుద్దేశ్యముతో మే 18, 28 నాడు ఉండిరి. విశాఖపట్టణము జిల్లామనసబు ఉత్తరపుటై ఒక అమీను అల్లువానిముక్కు అనుభూమిని స్వాధీనము చేయించుటకుపోగా ముద్దాయిలు దౌర్జన్యముగ ఆతనినాటుకపరచి కొట్టెరని నేరారోపణ.

అప్పిలెట్లు పక్షమున బారిష్టరు వి. ఎల్. ఎతిరాజుగారు హాజరయిరి. 4 వ ముద్దాయి డిఫెన్సు పెట్టుకొననేలేదు. పోలీసువారు భూమిలోని పాకను పెరికివేసి అనవసరముగ ఆ గ్రహమును పురికొల్పినదియు, సివిలు ఇన్వెస్టిగేషన్లో పోలీసువారికి జోకయ్యుండరావనియు అప్పిలెట్లుపక్షమున వాదింపబడినది.

తుదకు న్యాయమూర్తులు మొదటి ముగ్గురు నిర్దోషులని తలంచి క్రిందికోర్టు తీర్పును రద్దుపరచుచు. 4 వ ముద్దాయి బద్దా రామయ్యకు విధింపబడిన శిక్షను మాత్రము ఖాయపరచిరి.

బాలికను చెరువ యెత్తించుట

ఈకోజు ఉదయం సుమారు 10 గంటలకు 9 సం॥ వయస్సుగలబాలిక పండ్లు ఆ ముక్కొనుటకు హైకోర్టు

లోనికి రాగా, హైకోర్టునకు సంబంధించిన భవనములపై ఓవర్సీయగ నున్న హక్కులను నొక ఆంగ్లో-హైందవుడు ఆపిల్లను హైకోర్టులోని ఒకగదిలోనికి బలవంతముగ లాగుకొనిపోయి బలాత్కరించెనని తెలియుచున్నది. ఆబాలిక ఆక్రందనమునువీని, హైకోర్టులో పనిచేయుచున్నకూలీలు పరుగెత్తుకొనివచ్చి ఆపెనువిడిపించిరి. హైకోర్టు రిజిస్ట్రారు బట్టరుగారు ఆఫీసునకు వచ్చినతరువాత ఈ విషయమును విచారించి స్టేటుమెంటు పుచ్చుకొని, ఇష్టమునవో బాలికను పోలీసువారి యొడుగు నీవిషయమును నివేదింపవలెనని సలహానొసగింపెను.

సివిలు జస్టిసు కమిటీ

నాగపురము జూలై 15:—సివిలు జస్టిసు కమిటీవారీయుదయము కాసన సభాభవనమున సమావేశమై మొట్టమొదట బరహమానురు సభాధిపతిజుజ్జి యడేగారిని విచారించిరి. కొన్ని పెద్దరాష్ట్రములలోవలె నీరాష్ట్రమున వ్యవహారము లంత అధ్వాన్నముగలేవని తుదితడనెను. కేసుల పరిష్కారములలో నాలస్యగుటకు ప్రోసెసులు త్వరితముగ జారీగాకపోవుటయే కారణము. ఇందుకు పార్టీలను పుచ్చుకొనకుండనుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నార. సకాలములో ప్రోసెసుఫీజు నొసగి యెడల దావాను రద్దు చేయునట్లు కఠిననిబంధన తేర్చుపబడవలెను. అమీనాలచే పంపుటకు బదులు రిజిస్టర్డ్ బాబులరూపమున పంపుట యుచితము. హక్కుల నిర్ణయకావాలయందు, ఇరవయ్య జడ్జిలుగలదెంచి నేర్పరచి, వారి తీర్పును తుదిపరిష్కారముగనుంచవలెను. రు. 1,000 లకు మించని కేసులలోగూడ పీరిపరిష్కారమునే తుదిపరిష్కారముగ నెంచవలెను.

హైకోర్టు (నాగపురము)స్టిడరకు భవానీకేందరు నియోగిగారు తరువాత సాక్ష్యమొనగను సివిలియను జిల్లా సబ్ జడ్జిలుగా నెట్టియనుభవమును తరిఫీదును నుండుటలేదనియు వీరు 15 నెలలకాలముకూడ పబుజడ్జిలుగ నుండరనియు అట్టి జడ్జిలపరిష్కారమును తుదిపరిష్కారముగ నంగీకరింపజాలవనియు వారికి లీగలు తరిఫీదు చాలలోపభూయిష్ట మైనదనియు రు. 100 ల వరకు చాలకేసులకు పంచాయతులు కొనగవచ్చుననియు నెల్లను సరిగా జేయకపోవుటచే హాజరీమేస్త్రీలు నిర్వహణము సంతృప్తిరముగ లేదనియు భవానీకేందరుగారు నుడిచిరి. కమిటీవారు తిరిగి కేపు సమావేశ మయ్యెదరు. (ఆ॥పె॥)

ఓడ్యయరు కేసు

అమెరికా పత్రికాభిప్రాయము

ఈవారము మెయిలులో అందిన న్యూయార్క్ 'సేవను, పత్రిక'యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—

'అమృతసరము' అనుపదము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు అవమాన చిహ్నమైదిన. సభలు జేయగూడదని నిషేధించినను 1919 ఏప్రిలు 13 వ తేదీని 10 వేలమంది హిందవులు అమృత సరములో సభజేయుచుండగా డయరుసేనాని లోపల ప్రవేశించెను. సభవిడిచి పోవలసినదని యెట్టి హెచ్చరిక జేయకుండనే ఉపనా సమయ వినుచుండిన నిరాయుధులపై కాల్పులవీసినదిగ ఆయన సైనికులకు తక్షణపు జేనెను. పదిమిమముల యెడతెరిపి లేకుండ కాల్చిరి. 1650 చుట్టు గుంపులున్నవైపు వారిపై కాల్చిరి. కాల్పుల ముగియగానే ఆయనయు సైన్యమును విడిచిపోయి. గాయములు తగిలిన వారిని జామవా రెవరును లేరు. 879 మంది చనిపోయిరి. పంజాబు లెట్టి నెంట్లుగవర్నరు 40 మైళ్ళు ఓడ్యయరుగారు డయరుసేనాని జేసినపనిని నెభాసనిరి. కొంతకాలమైన పిదప దీర్ఘవిచారణ జరిపి భారత ప్రభుత్వమువారు డయరుసేనానిని అధికారమునుండి తొలగించి, ఓడ్యయరుగారి నభిశంసించిరి. ఇకను సీమలో అణచుటకు పీలుగాని టోరీలు డయరుగారిని ఓడ్యయరుగారిని విరులకుగ జేసిరి. మార్షింగు పోస్తు డయరు సేనానికి 20 వేల పానులు వసూలు జేసి యిచ్చెను. ఇప్పటికైనను డయరు ఓడ్యయరుగారు తాముజేసిన కనాయిపనికి సిగ్గుపడుటలేదు. సర్ కంకరకనాయకుగారు 'గాంధీ - అరాజకము' అనివ్రాసిన పుస్తకములో వాక్యములపై సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారు మానవత్వపు దావానుచెప్పిరి. డయరుసేనాని జేసినపని సరియనియు, శిక్షించుటతప్పనియు, ఒక బ్రిటిషుజడ్జి సాక్ష్యమునంతను విని తనయభిప్రాయమును చెప్పెను. బ్రిటిషుజ్యూరీ సర్ మైకేలు ఓడ్యయరుగారికి 500 పానులను ఖర్చులక్రింద 15 వేలు పానులకు వైగా నిష్కరించెను. అమృతసరము ఘోరముల కిట్టి అకీర్వాసము నిచ్చుటలన ప్రపంచమున కీమాట తలపునకు వచ్చినపుడెల్ల భయకంపముగల్గును. ఆంగ్లో-హైందవులు తమకు యితర జాతులను శంక యెట్టి హక్కునులేదని యెప్పుడు చూచుకొందురు?

డయ్యరు సేనాని నిర్దోషియని ప్రకటించవలెను

కామన్సునభలో తీర్మానము

సర్ చారల్సు యేటుగా రుపపాదించురు

అలహాబాదు 16 జూలై:— జూలై 14 తేదీన "రీడరు" పత్రికావిలేజి లండనునుండి ఇట్లు తంతివార్త వంపెను:— హైకోర్టునండిటీవల జరిగిన చర్యయందు డెలుపబడిన విషయములను గమనించి 1920 సం॥న ప్రభుత్వమువారు అసంపూర్ణముగ విచారించి డయ్యరుసేనానిపై గావించిన అభిశంసనమును సర్దుజేయవలెనని సార్వభౌముని గోరుచు పార్లమెంటునందు పాక్షికులకు సర్ చారల్సు యేటుగారు నోటీసు నొసగిన తీర్మానము, కామన్సునభ కార్యక్రమ పట్టికయందు జేర్చబడెను" (ఆ॥పె॥)

చైనాకు దొంగతనముగా

నాయుధములు

కామన్సునభలో ప్రశ్నలు

(ఆంధ్ర)పత్రిక ప్రత్యేకతంతివాస్తవ

లండను జూలై 16:—ఈదినమున కామన్సునభయందు హాసగురారు, ఇటీవల కొలంబో నాకాలమునకు మెరియను అనునాకయందు పట్టుకొనబడిన ఆయుధములగురించి నుకుపుయ ఆయుధము లెవరే సంపాదించెడియు, చైనాయం నెవరికి పంపబడినదియునుగనుగొని-చైనాకు ఆయుధముల దిగుబెట్టెయరాదనునిషేధముండుటచే-వారిపై చర్యదీసికొ నెదరానినిప్రశ్నింపగా, థామసుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, స్థానికాధికారుల విషయము గమనిం తగుచర్య దీసికొనెదని ప్రత్యుత్తర మొసగెను.

దక్షిణ వజీరు స్థానవార్తలు

పిషానరు, జూలై 16:—జూలై 5 వ తేదీనుండి స్కాట్లకు మహామారు గుంపులతో పోట్లాటలు జరుగుచున్నవని దక్షిణవజీరుస్థానవార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఈ స్కాట్లలు కొంతమంది సారకోఫూలో దాగియుండగా మాను తుపాకులు ఎత్తుకొని పోగుడుటయేగాక ముగ్గురుచంపబడి యిద్దరు గాయపరుపబడిరి. మహామారులకుగూడ నష్టము కలిగెను. ఆ దినముననే తరువాత కొంతసేపటికి స్కాట్లకు మరియొక మహామారుగుంపుతో పోట్లాట సంభవించెను. 3 దినములైనతరువాత స్కాట్లలు సర్వకాయిసర్ద మరయొక గుంపుతో పోట్లాడిరి. 5 వ తేదీన దాగియున్నపుడు జరిగిన నష్టమును తీర్చుకొనుటకు యితర మహామారు గుంపులను వెదకుచు యితర సైన్యములు పోవుచున్న వని తెలియుచున్నది. (ఆ॥పె॥)

పూనా పురపాలకసంఘము

రియేమార్కెటుచేరు మార్పులు

అంగీకరింపబడలేదు

పూనా జూలై 16:— కడచిన శుక్రవారమునాడు పూనా పురపాలకసంఘమువారు మ్యూనిసిపలు రియేమార్కెటు చేరును తిలకుమండిగా మార్పుచు ఒక తీర్మానము నామోదించిరి. పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు డను యస్. సి. కెల్కరుగారు, తమ పదవిగల అధికారముతో తీర్మానము తిరిగి విచారంపబడునరకు అమలులోనికి రాగూడదని చెప్పిరి. తీర్మానమునకు 11 గురు ఓట్లిచ్చిరనియు, 8 గురు ప్రతికూలముగా ఓట్లిచ్చిరనియు 3 మంది ఓట్లివ్వనే లేదనియు, ఇందువలన పురపాలకసంఘమువారి అభిప్రాయము స్పష్టముగా కలెదనియు ఆయన ఉత్తరపులో చెప్పెను. మరియు యీ విషయమును తిరిగి విచారంపవలసినదని కొంద రాయనతో చెప్పుకొనిరి. మాడక విషయ మేమనగా రియేమార్కెటు అనుచేరు రియేప్రభువుగారి జ్ఞాపకార్థముగా మసయోగింపబడక పోయినను కొన్ని సంవత్సరములనుండి ఒకరి గౌరవార్థ మువయోగింపబడు మార్పుల న్యాయము కాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. అందువలన రికార్డులలో రియేమార్కెటు అనుచేరునే ఉంచిరి. (ఆ॥పె॥)

లండనుసభ-వకాసుల భయము

ఆక్రమణ రాష్ట్రమున ఉత్సాహము

నభా ప్రారంభము

లండన్, జూలై 14:-ఉదయం 9:-అండను సభాసభిరే మలనుగూర్చి పరాసు అధికారవర్గమునా రెంతయో భయపడుచున్నారు. ఇంకను ఎన్నియోవిషయములను గూర్చి ఒడంబడిక కుదురలేదుగాని ఏమిజరిగినను జరుగవచ్చునని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నారట. నిన్నటిదినముకామున్నసభలో ముగ్ధానాల్గుగా రయంపశ్యాసము ఎవరికిని ఉత్సాహమును గలుగజేయలేదు. కాళ్ళ తముగకాంతి చేకూరుటకు ఆంగ్లో-ప్రెంచి ఒడంబడిక అనవసరమని ముగ్ధానాల్గు గారు వ్యక్తీకరించిరి. ఈ సంగతిని క్రమముగ సరిగాగు రించిరి. ఇంకను ఎన్నియో యధిప్రాయములను ఆయన ప్రకటించెనట. ప్రెంచివారు అనుకొన్న చానికి వ్యతిరేకముగ నున్నవట.

ఆక్రమణరాష్ట్రమున ప్రజలభావము

ఆక్రమణ రాష్ట్రమునందు లండనుసభనుగూర్చి ప్రబలిన ఉత్సాహము తగ్గినదని తెలియుచున్నది.

పారియటుగారి సభాసమల నందరను అంగీకరించిరి. కాని ఆయన తన అభిప్రాయమును అనుబంధం బెట్టుటకు బలముగల వాడు కాదను భయము హెచ్చుచున్నది. ఇటీవల పెనెటువారు ఇతనియందు విశ్వాసముగలదను తీర్మానమును జేయుటచే పోలీసుం కేరుగారి రై నువిధానమునే ఆమోదించినవారు గూడ దీనిని అంగీకరించినట్లుటకు కారణముగనుని జర్మనులు అనుకొనుచున్నారు. రై నువామ భాగపు ఆక్రమణకాలము ప్రారంభించక పోవుట జూడ ప్రెంచి ఆక్రమణలను వదలుకొనుటకు ఇష్టపడుచున్నారని అర్థము జేయుచున్నారు. పోయింకేరుగారి సిద్ధాంతమున రై ను ప్రదేశములో తమ ఆధికారత అధికారము తగ్గరాదని నిర్వచించబడెను.

లండనులో ఏర్పాటులు

లండన్, జూలై 15:-ఉత్సాహమునుగూర్చి రేపటిసభను గూర్చి చాల ప్రచలనము జరుగుచున్నది. మంత్రివర్గమువారి వారసభ రేపు జరుగుటకు బతులు నేడే జరిగినది. ముగ్ధానాల్గు రేపటిసభలో నిమగ్నుడై యుండుట కిట్లుజేసిరి.

లండనుగభలో తలపెట్టబడు విదేశాంగ సమస్యనుగూర్చి మంత్రివర్గమువారు చర్చించిరి.

జోమినియను ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి భానుస్ గారు జోమినియను ప్రతినిధులతో మరల మాట్లాడిరి.

విదేశాంగ ప్రతినిధులు

రేపు ఒక 100 గురు విదేశాంగ అధికార ప్రక్షుభతే లండనుకు వచ్చెదరట. గ్రేటు బ్రిటనునుండి ముగ్ధానాల్గు స్పెడ్జర్ గార్లు యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి బార్బి కెల్లను, కర్నూలు లాగను గార్లు ప్రాంసునుండి హెరియట్టు, క్లమెంటుల్, సార్లెట్టు నేనాని మార్షలు ఫాకుగార్లును లండను సభ కేగెదరట. ఇటలీ నుండి సెసిరుముస్సోనీనీ, సీసీరు అలివానా టెరెజీగార్లును జపానునుండి హయాషీ, చైకవుట్టు ఇటలీ, బెల్జియమునుండి మ్యానిర్, హ్రామన్సు, పోర్చుగలునుండి పెర్వెయా, రుకు నియా గ్రీనుదేశములనుండిగూడ ప్రతినిధులు వచ్చెదరు.

ప్రతినిధులారాక

లండన్, జూలై 15:-ప్రెంచి ప్రతినిధులను రాంకే ముగ్ధానాల్గుగారు ఆహ్వానించిరి. పారియటు ముగ్ధానాల్గుగార్లు ఒకరినొకరు ఆభివందించుకొనిరి. మార్షలు ఫాకు రా లేదు ఇటలీ బెల్జియను రాయబారులుగూడ వచ్చిరి. వారిని ప్రధానామాత్యుని తరపున ఆహ్వానించిరి.

సభా ప్రారంభము

లండన్, జూలై 15:-సభ ప్రారంభముగుటకు ముందే జానింగు విధిలో ప్రజలు గుంపులు గూడిరి. పక్ష ప్రచారములు చాయాపట గ్రహాలు బాలభటులుజేరిరి. మోటారు బండ్లు తరంగములవలె పోవుచుండెను. మొదట జపానువారు బారులువచ్చిరి. తరువాత పెర్వెయానులు, బెల్జియనులు చవరను ఇటలీ ప్రతినిధులు వచ్చిరి. అండను విదేశాంగ కార్యాలయపు కార్యదర్శి గడిలో ప్రవేశించిరి. సభాద్వైత్యములనుగూర్చి ముగ్ధానాల్గుగారు రుపస్యనించిరి.

తదనంతరము సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక జరుగును తరువాత కార్యక్రమ ప్రకటనమునుగూర్చి చర్చించెదరు.

ఇస్లాము మతము

నకు కష్టకాలము వచ్చెననియు ఆంగ్లేయపత్రికలు ఇస్లాముమతమును అపహాస్యమును జేయుటయేగాక తప్పువ్రాతలను వ్రాయుచున్నవనియు ఇస్లాముమత ప్రతిష్ఠను గాపాడి నిలబెట్టుటకు ఎంతటి స్వార్థత్యాగమునకైన వెనుదీయననియు ఇమాం క్వాబానాజను అహ్మదుగారు 18 తేదీ బక్రీయ యావ న్యాసమున చెలియజేసిరి.

మెక్సికోలో యునైటెడ్ స్టేట్సు రాయబారి అమెరికా మెక్సికో రాచర్యే ఏర్పాటులు ముగించుటచే వాషింగ్టను కేసుచున్నాడు.

జర్మను ఆర్థిక పరిస్థితులు

క్రొత్త బంగారునోట్లను జారీచేయుబ్యాంకు ను నెలకొల్పుటకు జర్మనులు నష్టపరిహార సంఘమువారికి ఒక చట్టమును సమర్పించిరి. రిచిస్ట్రాంతువలెనే వ్యవహరించును. డైరెక్టుటలందరను జర్మనుజేయుదురు. గాని 7 గురు జర్మనులు, అమెరికా, బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, బెల్జియను, స్విట్జరులందు హోలండు వారిచే నియమించబడు ప్రతినిధులు ఈ బ్యాంకు వ్యవహారములను పరికరించుచుందురు. ఋణదాతలకు నుండురు. రిచిస్ట్రాంతు అధ్యక్షుడే దీని కధ్యక్షులు జర్మను ప్రభుత్వముతో సంబంధమేదియుం యుండదు. స్వతంత్రముగా వ్యవహరించును. రిచిస్ట్రార్లు నోట్లను జారీచేయును. 5000000000 బంగారుమార్కుల వాణిజ్యములను తయారుచేసెదరు. అంతర్జాతీయ ఋణములుజేసి 800000000 బంగారు మార్కుల మూలధనమును సమకూర్చెదరు.

కాశ్ నివేదిక ప్రకారము క్రొత్త బంగారు నోట్లను జారీచేయు బ్యాంకు నోట్లను జేయుటకు ప్రభుత్వమువారింగీకరించిరి.

మిత్రమండలి షరతులు

జర్మను ఆర్థిక వికృత

ను ప్రవేశపెట్టుటకు ఈ షరతులను మిత్రమండలి నిర్ణయించెదరు. (1) దాన్ నీవేదికమున ఉడపారించబడిన హామీ లన్నిటిని (సెక్యూరిటీలు) ధర్మకర్తల పరము జేయవలెను. (2) బంగారునోట్లను జారీచేయుట పూర్తిగా కాకలే ను. (3) ఇనుపపాత్రములను నడుపుటకు కంపెనీ నోట్లనుజేయవలెను. 800000000 బంగారు మార్కుల ఋణమును మొదట ఏర్పాటు చేయవలెను. జర్మనీ ఆర్థిక వికృతను మరల ప్రవేశపెట్టినగాని ఈ ఋణము కుదరదని బ్రిటిషు రాయబారి తీవ్రముగ చర్చించినపిదప ఏర్పాటు జేయబడెను.

డెల్లీ అంబుల్లా కళ్యాణ ఇనుపదారి

వలన ఈసాలన పానులు 348000 ఖర్చులతో ఆదాయము వచ్చెను. నిరుటికంపే 26000 పానులు తక్కువ. నిలవ 79000 పానులు. మొత్తము నూటికి 15 శాతం నష్టపెట్టిరి. ఈరైల్వేకంట్రాక్టు ఈసాలాఖరున ముగిసిన వెంటనే ప్రభుత్వమువారి త్వవహారమున నడిపెదరని డైరెక్టురులకు ఇండియామంత్రి తెలియజేసెను.

పెంట్లీలో ఆగస్టు మొదటివారము సార్వభౌముడు అధినివేశపు బాలభటులను ఆహ్వానించును.

జర్మను పాశ్చాత్య గ్రామీణులు

సర్ సిద్ధి రస్సులుగారు చనిపోయిరి.

రాన్ వైద్య పరిపాపము

న ఉష్ణదేశములందు సంభవించు రోగములకు చికిత్సనొనర్చెదరు. దానికి రాజప్రతినిధి 1000, నేపాళవజీరాకా 1500, రూప్యములను విశాళముల నొసగిరి.

పరిశ్రమలు:పెట్టుబడి

ప్రజలనుండి ఋణముజేయుట వలన హాని

లండన్, జూలై 16. ఉదయం 12.45-క్రొత్త పరిశ్రమలను ప్రజలనుండి అప్పుదీసి ప్రారంభించుట యువద్రవ కరముని సర్ జేసిలు బ్లాకెటు గారు హెచ్చరించిన గానిని పరిష్కరించుకొని టైముస్ పత్రికా సంపాదకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. పారిశ్రామిక ఏర్పాటులవలన ఇండియాదేశము లాభము జేందవలెనన్న మంచి ఆర్థికపద్ధతుల నవలంబింపవలెను. ప్రజలనుండి ఋణముజేసి పరిశ్రమలను ప్రారంభించుటవలన గల గు నష్టములు తెలియను. దీనివలన బ్యాంకులపని మూలబడుచున్నది. బ్యాంకులకు ఋణము నిచ్చుట కవకాశములేకుండ పోవును. బారతదేశపారిశ్రామిక ఆర్థికవిషయములందు ఈ లోపమును తొలగించిన మంచి బ్యాంకు లేరన్నదను. పరిశ్రమలు అభివృద్ధిజెందును.

ఆవుతో గొట్టె పొట్టెలు గవయట

ఆవుతో గొట్టెపిల్ల వుట్టుట

టైముస్ పత్రికా విలేఖరి హ్యాంబర్గునుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:-

హాల్స్ లో ఒక ఆవు 450 పానుల తూనికను గల్గి యుండెను. గొట్టె పొట్టెలు 160 పానుల బరువుండెను. ఈ రెండునుగవయటచే ఒక ఆవుకు గొట్టెపిల్ల పుట్టెను. దూడకు రె వారముల ప్రాయమున్నది. 20 అంగుళముల పొడవున్నది. తల్లి పోలికనే కేరీరమున గల్గియున్నది. తల, కాళ్లుమత్రము గొట్టె కేరీరాకృతిని గల్గియుండెను. ఒడలు దళదళగ నల్లని ఉన్నితో నిండియుండెను.

అమెరికను నైమానికులు క్రొయిడెన్ 16 లేదని జేరిరి.

జర్మనీ: జాతి సమితి

దత్త మండలముల లాభములు

పోలండు భయము

లండన్, జూలై 15:-రాత్రి 8.15-జాతి సమితిలో జేరుటవలన పెర్యాయిల్సు ఒడంబడిక ప్రకారము ఇతరజాతుల కీయబడిన రాష్ట్రములందున్న ప్రజల జేయమును అరయుటకు జర్మనీకి వీలగునని ఫార్మరు ప్రభువు బెర్లిను వార్తా ప్రచారకునితో జెప్పిన సంగతిని పోలండు పత్రికలన్నియు ఖండించుచున్నవి. ఇదంతయు పోలండుకు ప్రతిహేళముగ జేయదలంచి రని పోలండువారు అర్థము జేయుచున్నారు. జర్మను పక్ష పాతియని ఫార్మరు ప్రభువును మారుచున్నారు. పోయిన మార్చిలో జాతిసమితిలో బ్రిటిషు ప్రతినిధిగ జర్మను లాభములను గాపాడుటయేగాక జర్మనులు జెప్పినదే వేవమని జెప్పి వారి మాటలనే నమ్మి వాదించె ననుచున్నారు.

మసోలు సమస్య

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జూలై 17:- మసోలుసమస్యను గూర్చి బ్రిటిషువారు తమయోర్పాటులను తెలియజేయుచున్నారనియు దీనిని జాతిసమితివారికి అందజేయుటకు ముందు క్రొత్త తురుష్క ప్రభుత్వమువారి మైన ఏర్పాటులను సూచింపవలచిరని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిలో చింతలుటకు తయారుగున్నారని యు కామన్సుసభలో పోస్టాఫీస్ లీగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

లా సేను ఒడంబడిక

ను సార్వభౌముడంగీకరించెనని పోస్టాఫీస్ లీగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

తూర్పు ఆఫ్రికా సంఘము

పూర్తిగా ఏర్పాటుచేయబడినది. సర్ విలియం నిడ్డీ గారు అదనముగ జేర్చుకొనబడిరి. కామన్సుసభ్యులు మేజరు చర్చి, స్టేకోల్ ప్రభువుగారుగూడ జేర్చుకొనబడిరి. కాని సర్ ఫూల్కెన్ ఫెర్డుగారిని జేర్చలేదు. (అసంపూర్ణవార్త)

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

4-1-24 మొదలు 30-6-24 వరకు

అదాయ వ్యయ పట్టి

వివరములు	రూ	అ	పై
గత సంవత్సరం నగదునిల్వ	117	2	11
పాతలెక్కబాపకు అడ్డుమొ	9809	6	4
టు వసూల్ చేయగా			
తెలకు స్వరాజ్యనిధి	352	11	1
జాతీయవిద్యా పతనీయ గ్రంథ	501	0	0
ముల ప్రత్యేకనిధి			
మోటార్ ఫండు	700	0	0
జేకాధిక బృందమునకు	2280	0	0
ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘము			
వలన విరాళము	3755	2	4
భూజానిధి వసూలు			
పల్నాడు గోనిధి	90	0	0
గ్రామసంఘ రుసుములు	798	15	0
ప్రచారకులకు బాకీలు	880	15	5
ఇతరులకు బాకీలు	127	10	2
ఇతరవసూళ్లు స్వరాజ్యపతాకము	11	7	6
లబ్ధిము సహ			
	19883	6	9

వ్యయము

వివరములు	రూ	అ	పై
తాలూకాదార్లకడ నిల్వలు	581	14	8
కర్షులు			
వీధివారి	80	15	0
పోస్టేజీ	222	10	8
ఆఫీసు చిల్లరఖర్చులు	67	12	0
ప్రచారపు ఖర్చులు	839	3	0
ప్రచారక జీతములు	2877	0	4
ఖర్చు ప్రచారపు ఖర్చులు	27	0	0
ఉత్సవములు	15	5	0
మోటార్ ఖర్చులు	570	5	6
పెట్రోలు	276	4	8
మోటార్ ఆయిల్	18	0	0
వార్తాపత్రికలు	28	14	0
ఆఫీసుజీతములు	272	18	0
ఆఫీసుఅద్దెలు	75	0	0
గాంధీసంతర్పణ	98	14	1
అచ్చు	822	10	9
రాటుములకర్చు	0	18	0
ప్రచారకులకు అడ్డుములు	150	9	1
గత సంవత్సరపు ప్రత్యేకనిధులు	282	8	0
నిల్వలు-గ్రామసంఘములకడ			

సహాయములు

వివరములు	రూ	అ	పై
పంచమవిద్యార్థి వేతనములు	350	12	0
హిందీసహాయము	185	4	0
వేతనవిద్యార్థి వేతనములు	174	6	0
జాతీయవిద్యాపతనీయ	51	8	0
పంచమవిద్యార్థినిధి	55	0	0
తాలూకాసంఘములకు సహాయము	16	12	6
ఇతరులవలన రావలసిన బాకీలు	2388	8	0
అప్పులు	2501	14	0
గుంటూరుజిల్లా ఖర్చుబోర్డుకు	2497	12	0
పెట్టుబడి			
గత సంవత్సరపు ఖర్చుబోర్డుసంఘం	227	1	4
జిల్లా ప్రత్యేకనిధి	80	0	0
భూజానిధివసూళ్లనుండి శ్రీ కాశీ	2888	11	6
నాధుని నాగేశ్వరరావు గారికి			
పంపిన మొత్తం	475	0	0
గుంటూరుడి శ్రీకృష్ణ శాసనసభ			
బ్యాంకులలో	1340	5	8
చిరానిల్వ			

మొత్తం 19883 6 9

వడ్డీ 10% డి. ముక్తేశ్వరప్రసాదరావు, జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

౧౧-౭-౨౪ న వరకు ౧ ఘంటకు పెద

పాలెం శ్రీకృష్ణాశ్రమములో సమావేశమై చేసిన ముఖ్యతీర్మానములు.

తీర్మానము:—౩. కాంగ్రెసు నియమించిన సామాన్య పనులుగాక విశేషమైన ప్రజాసేవ చేయవలసి వచ్చేయెడల, కార్యనిర్వాహక సభవారి యొక్కగాని అధ్యక్ష కార్యదర్శులలో పెట్టిన యొకరియొక్కగాని అనుమతి లేనిచో కాంగ్రెసు ప్రచారకులకును అందులో ప్రవేశించరాదు.

౪. ప్రతిప్రచారకుడును తేతనము పురుకొన్నను లేకున్నను ౪ రోజులకు మించిన సెలవుమీద పోదలచినయెడల సంఘ కార్యదర్శుల అనుమతిని పొందవలెను.

౫. ప్రతి ప్రచారకుడును తనవారపు నివేదికమును సెల సరి ఖర్చుల బిల్లును తాలూకాదారుద్వారా పంపవలెను. తాలూకాదారు వాటిని విమర్శించి తమ విభాగసలతో సెల కొక వర్గాయము జిల్లా సంఘమునకు పంపవలెను. తాలూకా దారువిభాగముమీదనే, సామాన్యముగా జీతములు ఖర్చులు యివ్వవలెను. వారపు నివేదికముల నకల్లను ప్రచారకులు జిల్లా సంఘమునకు పంప నక్కర్లేదు.

౬. ప్రతిప్రచారకుడును దూదిగాని యేకులుగాని అమ్ముటయు ఖర్చుల విక్రయించుటయు నూలుగాని ఖర్చుగాని కొనుటయు తయారుచేయుచుటయు నికమీదట ముఖ్యముగా చేయవలెను.

౭. ప్రతిప్రచారకుడును సెల ౧ కి రు ౧౦/-ల తేతనమున్ను ఆమ్మిన ఖర్చుమీద రు ౧౦౦/- లకు రు ౬-౪-౦ లు కమీషనున్ను ఆమ్మిన దూదిలేక యేకులమీద మునుగు ౧-కి రు ౦-౧౨-౦ లు కమీషనున్ను కొన్న లేక తయారుచేయించిన నూలులేక ఖర్చుమీద రు ౧౦౦/-లకు రు ౨/-లుక మిషనున్ను యివ్వవలెను. కైవసముల ఖర్చులు యివ్వబడవు.

౮. ఆహుదాబాదులో జూన్ నెలఖర్చున అఖిల భారత సంఘమువారు చేసిన తీర్మానములను యీ సభవారి మోదించుచు వాటిని అమలులో పెట్టవలెనని జిల్లా తాలూకా ఫిర్కా సంఘసభ్యులను గ్రామసంఘ కార్యనిర్వాహకసభ సభ్యులను సంఘాధ్యక్షులను హెచ్చరించుచున్నారు.

౧౦. హిందీకి సహాయమునగాను వచ్చిన దరఖాస్తులు వచ్చే సభవరకు ఆపుడల చేయవలెను.

౧౧. పెదపాలెం శ్రీకృష్ణాశ్రమం ధర్మకర్తలగు శ్రీసల వాటి హనుమంతరావుగారు ౨౪-౬-౨౪ న పంపిన దరఖాస్తు చదువవలెను. ఖర్చుబోర్డువారివద్దనుండి రు ౧౦౦/-లు అప్పు తీసికొని ఏప్రిల్, మేసెల కివ్వవలసిన బోర్డింగు వేతనములకింద శ్రీ కృష్ణాశ్రమంవారి కివ్వవలెను.

౧౨. గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ౮-౭-౨౪ తేదీన జాతీయ విద్యాపతనీయగ్రంథములు వ్రాయుటకు కావలసిన పుస్తకముల కొనుటకుగాను పంపుకొన్న దరఖాస్తు చదువవలెను. జాతీయవిద్యాపతనీయగ్రంథముల నిధినుండి రు ౧౦౦/- యిచ్చుటకు తీర్మానించవలెను.

౧౩. శ్రీ గుల్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు ౮-౭-౨౪ తేదీన వ్రాసినలేఖను చదువవలెను. కాష్మీరు జేకా ధర్మల జాబితానుండి ౧- ౨౪ తేదీనుండి వీరిపేరు తొలగించునని ఆం. రా. సంఘమువారిని కోరవలెను.

౧౪. వీరిపురుషముల పోస్టేజీవైరా బిల్లు రు 3౧-౧౫-౬ లకు ఆంగీకరించవలెను.

౧౫. శ్రీ మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు తాము న్యూ ఇండియా ఎడ్యుకేషన్ కంపెనీకింద ప్రైవేట్లెస్ తీసికొన్నవిషయమై ౨౫-౬-౨౪ న వ్రాసినలేఖ చదువవలెను. ఇతర ప్రచారకులకలె సెల ౧ కి ౨౦ రోజులు చొప్పున గ్రామాంతర ప్రచారము చేసేయెడల సవరు పనిని ఆంగీకరింపవచ్చును. వీరు కీభక్త కొండకొకటప్పయ్యపంతులుగారియొద్దప్రకార ఖర్చు కావడే ప్రత్యేకనిధినుండి జూలై ౧ వ తేదీనుండి ద్రవ్యమును స్వీకరించునని చెప్పినసంగతి రికార్డు చేయవలెను.

౧౬. కళావంతులకభుత సహాయుకొరకు వినపాల కంఠవలం గారు ౪-౭-౨౪ వ్రాసినలేఖను చదివి త్రోసి వేయవలెను. జూన్ నెలఖర్చుచేసిన రు ౧౦౦/-లు రద్దు చేయవలెను.

౧౭. గుంటూరుజిల్లా ఖర్చుబోర్డువారు వ్రాసిన లేఖ చదివి, అందులోనివిషయాల క్రిందిభాగములో గోపాలకృష్ణయ్యగారి గమలను ఖాళీచేయుచుటను గురించిన తీర్మానము ఆంగీకరించవలెను.

ఖర్చుబోర్డువారు తమ ప్రత్యేకపనులకు మోటారు నెవ యోగించేయెడల పెట్రోలు, మోటార్ ఆయిల్ ఖర్చులు వారే భరించవలెను. ఖర్చుప్రచారమునకు ఉపయోగించుకొన్న పుడు పదర ఖర్చులు జిల్లాసంఘమువారి భరించవలెను.

౧౮. తేనాల్లి తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆఫీసు అద్దెనుగురించి వ్రాసినలేఖను చదివి, తాలూకా ఆఫీసు అద్దె శ్రీధర ఆస్తులెలనుంచి సెలకు పదిరూపాయలకు మించకుండా యిచ్చుటకు తీర్మానించవలెను.

౧౯. డిటో వారి ఏప్రిల్ సెలబిల్లు దాఖలా రు ౨-౦-౦ లున్న, జూన్ సెలబిల్లు మొత్తములోనుంచి అద్దెబాపకు రు ౨-౦-౦ లు మినహాయించి మిగతా రు ౦-౬-౦ లున్న మంజూరి చేయవలెను.

౨౦. కుప్పా వెంకట గోపాలశాస్త్రిగారిని యీసెల ౧౫ వ తేదీనుండి మోటారు డ్రైవరుగా సెలకు రు ౨౫ ల తేతనముమీద నియమించవలెను.

౨౧. శేషలె తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారి లేఖ చదివి, ఆసంఘమును జిల్లాసంఘమునకు ఉపాంగముగాసంగీకరించవలెను. వారిసామాన్య ఖర్చులకు రు ౨౫ లు మంజూరి చేయవలెను. తాలూకా సంఘములు సరిగా ఏర్పడినచోట్ల తిరిగి దామను ఆసంఘమువారి మొన్నుకొనవచ్చును. అట్టివారు జిల్లా సంఘసభ్యులుగా నుండవలెను.

౨౨. గాంధీ పూజానిధిలోనుంచి అవ్వతీసికొనవలెను గూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు చేసిన తీర్మానమును యీ సంఘమువారు యోచించి రాష్ట్రసంఘమువారు పూజానిధిలో నుంచి రు ౨౫౦౦౦ లకు మించి అప్పు తీసికొనరాదనియు ఏ జిల్లాకుగాని ఆ జిల్లాలో వసూలైన పూజానిధిలో ముప్పాతికకు మించి రాష్ట్రసంఘమువారు యివ్వరాదనియు రాష్ట్రసంఘ కార్యనిర్వాహకసభవారి నిసంఘమువారు కోరుచున్నారు.

౨౩. నాళం మట్టపల్లిగారు జిల్లాసంఘసభ్యులు కాక పోవుటచే వారిని తాలూకాదారుగా నియమించిన తీర్మానమును రద్దుచేయవలెను.

౨౪. జూన్ ఆఖరువరకు ఆదాయవ్యయపట్టికనుచదివినట్లు ఆంగీకరించవలెను.

౨౫. జాతీయవిద్యాపతనీయములకు పంచములకు, గొడుగుకు, వేళ్లకు యితరనివ్వు జాతులకును, మహమ్మదీయులకుకా, జిల్లాసంఘకార్యాలయములో నిల్వయున్న రాటుములన్నియు (కడపజిల్లా సంఘమునుండి వచ్చినవిసహా) ఉచితముగా నివ్వవలెను. కార్యదర్శులకు, ఇతరాల నూర్వవారాయణగారికిని వచ్చే దరఖాస్తులు పరిష్కరించుటకు అధికార మివ్వవలెను.

౨౬. శ్రీశతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారిని జిల్లా ఆంధ్రజిల్లా ఖర్చు, ఏకులు హాక్ చేయుటకు నియమించవలెను.

వడ్డీ మూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు, జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి.

నోటీసు

“కొవ్వూరు, గ్రామంలో ప్రామ్మూకుట్టే నిమిత్తం కొవ్వూరు యూనియన్ బోర్డు ప్రకటించువారిద్వారా అక్టోబర్ కాలడ్డ ఎ 4 చొక్క 6 నాల్గవకరముల ఆరు చతురపు గజముల స్థలమును, శ్రీ కృష్ణాశ్రమబోర్డువారు కొరవెంటునే వారికి ఖాళీచేసి స్వాధీనపరచే వరకుమైన సవరుస్థలం 1924-25 సం॥యేనుసాలకు నేద్యంనిమిత్తం 1924 సం॥ జూలైసెల 20 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం 11 ఘంటలకు కొవ్వూరులో యూనియన్ ఆఫీసువద్ద శ్రీ యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటువారి వలన వేలంవేయించడ నువునని ఇందుమునుగా ప్రచురపర్చడ మయినది.”

కంఠమనిచిన ఆనందరాయుడు, ప్రెసిడెంటు, యూనియన్ బోర్డు, కొవ్వూరు. (1550) 12-7-24.

నక్సన్ దంతచూము సోటింగ్ నిష్కల్యాణం గొలను మాన్యును. పండ్లనోవ్వులు, ఇసుకలో నెత్తురు చీమకాము. నాముల దీనిన లన స్వస్థమును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగ ను. ఇవిస్వ చేత మూలకల డౌరములోను బొవధద్రవ్యములతోన చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2-౦. టి. ఎస్. స్వామినాథ శాస్త్రి. వజను 1.4-0 నం. 1 ఎ. అంగారా పిక్కిలి రిఫైన్డ్ శనీ మద్రాసు

వృత్తాంతలేఖలు

భీమవరము

[స్వకీయవిలేఖరి]

జిల్లా బోర్డు మీటింగు

జూలై 14: ఈ నెల 18 వ తేది ఉదయము 7 గంటలకు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు మీటింగు శ్రీరాజా వెంకటరామయ్య అప్పారావుగారు మీద్రాపురము జమిందారుగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగినది. అందు ప్రజల కుపయోగించు సంఘాలనుగురించి ఏమియు చర్చ జరగలేదు. ఆఫీసువ్యాపారములు మాత్రమే చర్చింపబడినవి. మూడు అరగంటలలో సభ ముగిసినది.

అనంతరము గం 7½ లకు కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ప్రత్యేక సభ సమావేశమయ్యెను. ఆసభ తాదాంకి బోర్డుమధ్యమసాళ కాలను జిన్నత పాతకాలగా మార్చుటకును ఈ సంవత్సరమే నాల్గవసార్ము తెరచుటకును గత మీటింగులో చేసిన తీర్మానమును సవరణచేసి ఆ గ్రామమునకు 2 మైళ్లదూరములోనున్న కపిలేశ్వరపురములో నున్న మధ్యమపాతకాలను ఉన్నతపాతకాలగా మార్చవలసినదనియు లేనియెడల రెండు గ్రామములలోను చెరి యొకపాతకాలను స్థాపింపవలయుననియు తీర్మానము ప్రవేశపెట్టుటకు పిలువబడినది.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు హాజరైనందున కపిలేశ్వరపురములో స్థాపించవలయు నను తీర్మానమును జల పరచుచు కపిలేశ్వరపురము ధనవంశమైనదనియు, ఎక్కువజనాభా గలిగినదనియు, లోగడ పాతకాలకు 15 వేల రూపాయల వైగా విరాళమునిచ్చియున్నదనియు, ఇప్పుడు తిరిగి 10 వేల నిచ్చుటకు సిద్ధముగానున్నదనియు, ఆ గ్రామమునకు చుట్టు ప్రక్కల రెండు మైళ్లదూరములో ననేక గ్రామములున్నదనియు చెప్పిరి. కైకూరుబోర్డు అధ్యక్షులు ఈ సవరణను నిరాకరించుచు ఇంతలోందరలో నిట్టి సవరణచేయుట మంచిది కాదనియు హాస్యాస్పదమనియు, తాదాంకి ప్రజలు వీడలయ్యు పట్టుచులే పనిచేయుచున్నారనియు చిరకాలమునుండి సాగుచున్న కపిలేశ్వరపుర పాతకాలలో నున్నంతమంది విద్యార్థులు నూతనముగా స్థాపించిన తాదాంకి పాతకాలలోగూడ నుండుట ఇందుకు రుజువనియు అందుచే తాదాంకినుండి పాతకాలను మార్చుట అసంపరమనియు నుడిచిరి. తరువాత కోవెలమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారు రెండు గ్రామములలోను ఒక సంవత్సరము పాటు 4 వ సార్ము స్థాపించి ఏది బాగుగా పనిచేయునో దానినుంచి మిగిలినదానిని తగ్గింపవచ్చునని తీర్మానమునకు సవరణ నుపహరించిరి. ఈ లోపున ఈ విషయమై అక్కడకువచ్చిన ప్రజలు సభ్యులతో సుసంగసలాడమొదలుపెట్టిరి. అప్పుడు తిరిగినిడి సుబ్బారాయుడుగారు అట్లు సభమధ్యమున సభ్యులతో మాట్లాడగూడదని అదలించిరి. మరియొక సభ్యుడు సుబ్బారాయుడుగారు చెయతగదనియు అధ్యక్షునకే అట్టియధికారమున్నదనియు నుడిచిరి. అధ్యక్షులు తాము తాదాంకి, కపిలేశ్వరపురములు చూచి ప్రాసినయభిప్రాయమును, జిల్లా విద్యాధికారి ప్రాసిన యభిప్రాయమును చదివి వినిపించినవెనుక సభ్యులు వోట్ల నిచ్చిరి. ఇది రు గోపాలకృష్ణయ్యగారితో నేకీభవించిరి. అందుననే తీర్మానము నెగ్గినదని సంకలించుమండగా బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడుగారు ఒకసభలో తీర్మానింపబడిన విషయమును, మూడుమాసములలోపున మార్చవలెనన్న ఆసలు సభ్యుల సంఖ్యలో సగముకన్న నెక్కువమంది ఆయోజింపవలెనను యాలును చదివి వినిపించిరి. అందుచే తీర్మానము తొడదా మెను.

తరువాత తాదాంకిస్థానునకు నెల 1 కి దు 100 నాణెములతో బి. ఎ. ఎల్. టి. నోకరిని ప్రధానోపాధ్యాయునిగా నియమించుటకు ధనమునీయవలయునని తీర్మానము పాదించింపబడెను. ఇదియును వైకారముచేతనే ఓడిపోయెను. ఇంతటితో ప్రత్యేక సమావేశము ముగిసెను.

అనంతరము నాధానిసమావేశములో బోర్డు వైరెరామరామయ్యగారు సామ్యుయియ్యల మొదలగు తీర్మానమును మారు యాభై ఒక గంటకాలములో ముగింపబడెను. సభ 12 గంటలకు ఆపి తిరిగి 2 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. మధ్యాహ్నము సభలో నీచిగువతీర్మానములు చర్చ తమడగా నావింపబడినవి.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు

జూన్ 15: జిల్లాసంఘమువారు తాలూకాబోర్డులు, యూనియన్లు మునిసిపాలిటీలు మున్నగువానిని కాంగ్రెసు వారు వశపరచుకొనుటయు అసంపరమగా తీర్పునిచ్చి యుండుటచే, రాగల 1925 వత్సరము మార్చి నెలలోజులగున్నయెన్ని కలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనునిలిపి వారికే వోట్లనిచ్చి విజయముగాంచుటకు గాగ్రామదులయందు తద్విషయము ప్రచారము చేయుమనెడిది. ప్రస్తుతము నెల్లూరుతాలూకా యందు చని ప్రారంభించి మోటారుబండిని బాడుగకు వైకొని శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, కె. వి. రాఘవాచార్యులు, తూములూరు శివరామయ్య, విస్సా రాజగోపాలరావు గార్లు మున్నగు నాయకులతో, ఇందుకూరుపేట, కొయిటూరు, మత్తుకూరు ఫిర్రాలయందలి గాగ్రామదులకువెళ్లి, రయికులతో ఈ విషయమును ముచ్చటించి, వారివాగ్దానములను బడసిరి. కర ప్రత్యులును ప్రత్యేకము ముద్రించి, ప్రతిగ్రామములోని తాలూకా బోర్డువోట్లకును పంచిపెట్టిరి.

ఇతర తాలూకాలయందు స్వయముగ వీరు ప్రచారము చేయబలపన్నున కరప్రత్యులు మున్నగువానిని ఆయాతాలూకాలయందును ప్రచారకుల కందతేసి రయికులయందు ప్రబోధముకలగజేయునట్లు ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నారు. కావలి తాలూకా బోర్డుసభ్యులను కొంత ప్రోత్సహించి కల్లుబహిష్కార ప్రచారమునకు రు 25 లు కాంక్షా చేయించుకొని, ఆ తాలూకా యందు కల్లుబహిష్కార ప్రచారము కూడ ప్రారంభించిరి.

వెనుకగిరి తిరునాళ్లసందర్భమున వీరు యచ్చటికిగి ప్రజలయందు గొప్పప్రభోధముగావించిరి.

పిచ్చముంతలు మాన్పించుట

కూలివారి విషయము రాఘవయ్యగారు కొంత ప్రచారము కూడ చేయుచున్నారు. వీరు నెల్లూరుతాలూకా యందు కొరుటూరు గ్రామమున రయికు లందరితో మాట్లాడి, పిచ్చముంతలతో కూలీలు యొసగుపద్ధతుల మాన్పించి వీడలయభివృద్ధికూడ పాటుబడుచున్నారు. శ్రీయుత గండవరపు హనుమారెడ్డిగారిని యావిషయమున యీగ్రామమునందు మార్గదర్శకులుగ జేయగలిగిరి.

1. కల్లు సారాయి మొదలగు, మత్తుపదార్థముల వ్యాపకమును తగ్గించుటకు తన ప్రయత్నములను చేయుటకు గవర్నమెంటువారిని కోరుట.
 2. లోకలుబోర్డు సభాదులలో కల్లుసారాయిదుకాణములు లేకుండా చేయుటకు గవర్నమెంటువారిని కోరుట.
 3. ఆరోగ్యకాభోద్యోగుల ద్వారా మద్యపాననిషేధమును గూర్చి తీవ్రప్రబోధము గావించుట.
 4. లోకలుభండు సభాదులలోని యీత తాటిచెట్లను కల్లు గీయుటకు యువకులందరిని తీర్మానించుట.
- చెజనాడ తాలూకా బోర్డు మూడు బోర్డులుగా విభజింపవలసినదని తెచ్చిన తీర్మానము, ఇదివరలో ఆతాలూకా బోర్డు తీర్మానములు చూచుటకుగాను రాబోవుసభలో చర్చకు మార్చబడినది.
- జిల్లాబోర్డు ఇంజనీయరుగారి ప్రయోగపు ఖర్చులు అన్వేషించు ఇంజనీయరులచే రు 200 కు పరిమితి చేయబడవలెనని కాజ వెంకట్రామయ్య చాడగారు తెచ్చిన తీర్మానము గతమాసములలో ఎంత భర్త్యము ఇంజనీయరుగారు తీసుకొనుచున్నారో తెక్కలు చూచి పరిమితిచేయుటకుగాను ప్రస్తుతము ఆపుచేయబడినది.

సభ మూడున్నరగంటలకు సమాప్తమైనది. అనంతరము, తాలూకాపాతకాలలో శ్రీరాజావారికి మోతాలూకాబోర్డువారు స్వాగతమిచ్చిరి. వర్ష సువచ్చుటచే సభ్యులందరను ఐక్యపరికరింపబడెను. బాలికలు నృత్యగీతములచే సభ్యుల నానందింపజేసిరి. అనంతర మందరను అల్పహారముల నానందించిన వెనుక శ్రీరాజావారికి అంబమైన మంచి గంధపు కట్టెడుములో స్థాపించిన స్వాగతపత్రమును, చదివి సమ్మించిరి. అందు ఈ జిల్లాలో త్రాగుడునైరా మాన్యుటకు కృషి సలుపవలసినదనియు, ప్రబోధయోగమైన తదితర పనులు చేయవలసినదనియు కోరిరి. శ్రీరాజావారును తమకు సాధ్యమైనంతలో ప్రజలయోగక్షేమములు మరలమన చెప్పిరి. ఆసంభు మార్కనారాయణరాజుగారి స్తోత్రపద్యములతో సభ ముగిసెను.

మగ్గుములనెలకొల్పుట
శ్రీరాఘవయ్యగారు ఖరదు అభివృద్ధికి గూడ కొంత పాటుబడుచు ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు తాలూకా బోర్డులను వశపరచుకొను సచారము చేయుచు, మోటారులో తమవెంట దూదనికూడ తీసుకొని పోయి గ్రామదులలో రైతులకు విక్రయించుచున్నారు. గండవరపుసమున మైపాడు గ్రామమునందు కొన్ని మగ్గుములను ఏర్పాచి, నేతకాఖిలు గూడ స్థాపించిరి. పూజానిధి కై ద్రవ్యమును వీలగు ప్రదేశములయందు విమూలు చేయుచున్నారు.

పూజానిధి

ఈ జూన్ మాసమున వీరు 14 గ్రామములు దర్శించిరి. 29 కాంగ్రెసు మెంబర్లుచేర్చి, చందాబు చుమూలుచేసిరి. పూజానిధి వాగ్దానములు రు 104. ఇందు రు 45. లు విమూలుచేసిరి.

మహమ్మదురాహింతుల సామెటుగారు

గండవర మాసమున వీరు 8 గ్రామముల యందు కాంగ్రెసు ప్రబోధము గావించిరి. సుమారు 50 మంది కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చిరి. వీరుముఖ్యముగా మలపాలెములలోను, మహమ్మదీయులలోను ప్రచారముచేయుచుండిరి. పామర జనమునకు వీరు దేశపరిస్థితులనుగూర్చి బోధించి, త్రాగుడు మానుమనియు ఖద్దరుధరింపుమనియు ప్రోత్సహించు చున్నారు. వీరికి ప్రమాణములు, వాగ్దానములు చేయించుకొనుటయు డెక్కుడు నన్నుకముకలిగి యుండుటచే, కాగితములవలన ప్రమాణపూర్వకమయిన ఆగ్రిమెంటులను న్రాయించుకొని, మరల ఆగ్రామములకు విచ్చేసినప్పుడు, వానిని ప్రజలకు జ్ఞప్తిచేయుచున్నారు.

హిందూమహమ్మదీయ వికమత్తము

నెల్లూరునందు హిందూ మహమ్మదీయ వికమత్తము రానున్న, మొహరమ్ పండుగలయందు వరల చెడకుండుటకై దీర్ఘ ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. హిందూ నాయకులతో, మహమ్మదీయ నాయకులతో సభ్యులైరి. ఒక మహాసభను సమావేశపఱచుటకై ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయులును వీరికి తగురీతిని తోడ్పడి సాయముచేయుదురని ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీయుత దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు

ఈ జూన్ మాసమునందు వీరు 10 గ్రామములు దర్శించి అచ్చట చక్కని ప్రచారముచేసిరి. వెంకటగిరి తిరునాళ్లయందు కచ్చటికి విచ్చేసి చలన పండియందు శ్రద్ధతో పనిచేసిరి. ఉపన్యాసముచ్చి ప్రజల గౌరవమునకు పాత్రులైరి. ముఖ్యముగా వీరు సామాన్యపాటకముల మనముల నాకర్షించి వారికి సచటి జెప్పగలిగిన శక్తియుండుటచే ఆ గ్రామమునందు మూడు గంధిరోపన్యాసము లొసంగి ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులను పంచమహిష్కారములు మున్నగు మహాత్ముని ఉపదేశములను ప్రజలకు చక్కగ బోధించి నూతనోత్సాహములు గల్గించిరి. వీరి ఉపన్యాసములు వినుటకై వేలకొలది జనులు గ్రామదులనుండి విచ్చేసియుండిరి.

పార్టీ కలహముల రాజీపఱచుట

మఱియు వీరు వరగల్ గ్రామమునందుండిన యిరుకత్తుల వారిని సమాధానపఱచి యిరువురి చిల్లరజగడములను తీర్చి రాజీ చేసిరి. ఎన్నిదినములనుంచెయో రాజుమండిన తగాదాలను శ్రీ శేషురెడ్డిగారు తమ శక్తి సామర్థ్యముల సుపయోగించి ఉభయ కత్తులవారిని మెప్పించి మాడు దినములలో మహాత్ముని తత్వమువారికి తెలిపి యిరుకత్తులవారికిని రాజీ కరుదుట్ట మండలమునకు శ్రీ శేషురెడ్డిగారునర్పించిన గొప్పమేలని చెప్పట అతిశయోక్తి గాజాలను.

వైద్యసహాయము

వీరు వైద్యులుగ నుండుటచే తమవెంట మందులనుకూడ తీసుకొని వెళ్లి ప్రజలకు ఉచితముగ నోసంగి గొప్ప సంఘసేవ చేయుచున్నారు.

BORAX - LEMON SOAP.

బోరక్సు నిమ నబ్బు

శరీరమునకు మృదుత్వము, చిల్లించనమునిచ్చును. సువాసనగలదు.

- 10 తులముల బోర్ 1 కి ఖరీదు 0.2-0
- 30 తులముల బోర్ 1 కి ఖరీదు 0.5-6
- 1 డజను 1.5-0, గ్రాసు 15-0-0
- కర్పూరపు సబ్బు 0.3-0, కార్బోలికు 0.3-0

Agents Wanted. ఏజెంట్లు కావలెను.

R. Venka appiah, Proprietor.

కృష్ణాసబ్బు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

గోదావరి యెజవీసీ పోలవరం

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

జూలై 14:—ఈ సంవత్సరము వర్షములు అలశ్యముగా ప్రారంభమగుటచే చాల ప్రదేశములలో పునానపైల్లు సకాలములో సాగు చేయబడియుండలేదు. కొన్ని స్థలములలో మాత్రము సకాలములో రెండుమాడు వర్షములు పడియుండటచే పునాన పైల్లు నాటబడినవి. నవ్వు, బుడమ, బోడి, గంటి మొదలగు పైల్లు అనుకూలముగా నున్నవి. ఈ సంవత్సరము వర్షములు అలశ్యముగా ప్రారంభమగుటచే నరియాకు మట్ల ఇంత యరకు తయారయియుండనందున ఈడుపులు ఇంకను ప్రారంభము కాలేదు. మరియు చెరువులలో నీరులేదు. పదిహేను కినుములలో మంచి వర్షములుకురికి చెరువులు నిండినచో పల్లె ప్రెరలకు కాలము అనుకూలముగా నుండును.

ప్రయాణ సౌకర్యములు

గోదావరిలోనికి ఈ వారములోనే క్రొత్త నీరు వచ్చినది. గూమాలకంటే ఈ సంవత్సరము మామూలు వారములు అలశ్యముగా నీరు వచ్చినందున సుమారు ఒకమాసమునుంచి పడవ ప్రయాణము మిక్కిలి బాధకరముగా నుండెడిది. రాజమండ్రి పోవరము మధ్య స్త్రీయరు సౌకర్యము ఈ నెల 13 వ తేదీని ప్రారంభమయినందున ఇప్పుడు ప్రయాణికులకు చాల సదుపాయము కలిగినది. కొలది రోజులలో రాజమండ్రి పోలవరము కుభ్య రెండు స్త్రీయరు, పోలవరము భద్రాచలము కుభ్య రెండు స్త్రీయరులు తిరుగుచుండునని తెలియచున్నది. మామూలు ప్రకారము కొత్తూరు, ప్రక్కలంక మధ్య మోటారు సౌకర్యము ఇదివరకువరేనే కలదు.

బకిరీదు పండుగ

ఈ పండుగ మామూలు ప్రకారము సమంజసముగా జరిగెను. యేజవీసీలో హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములు ఎప్పుడును లేవు. చాలమంది మహమ్మదీయులును పోలవరం గ్రామములోనే మహమ్మదీయులు నూటికి ఐదురుకంటే పెక్కున యుండరు. అయినను చిరకాలమునుండియు మహమ్మదీయుల హక్కులను హిందువులు గౌరవించుచుండిరి. మసీదునుటహిందువులు తమ హాయివ్యములు ఆపుజేయుటయు హిందూదేవాలయములవద్ద మహమ్మదీయులు తమ వాయివ్యములు నాపకుండ పోనిమట్టుయు ఇచ్చట ఆచారము కలదు. హిందువుల ఉత్సవములలో మహమ్మదీయులను, మహమ్మదీయుల యుత్సవములలో హిందువులను పాల్గొనుట కలదు. నిజముచేత హిందువుల కట్టి మతసంబంధమైన నియమములు లేవు. కాని మహమ్మదీయుల కట్టి మతసంబంధమైన ఆచారము కలదు. ఇచ్చటి హిందువులు అనవశరమయిన పట్టుదల పెట్టుకొనక మహమ్మదీయుల మతనియమములకు భంగము కలిగింప నిష్టపడరు. మరియు స్వల్పసంఖ్యాకులైన మహమ్మదీయుల మతవిశ్వాసములను గౌరవించుట, విశేష సంఖ్యాకులైన హిందువులయొక్క బౌద్ధార్యమును ఘనతయు వెల్లడిచేయుననియు, ఇచ్చట హిందువుల నమ్మకము. అందుచేతనే ఇచ్చట ఎన్నడును హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములకు తావులేకున్నది. భారతదేశమందు మహమ్మదీయులు విశేషసంఖ్యాకులుగా నుండినచో మాడనిది పాశ్చాత్యులైన హిందువులపై కెదుర్కొనక వారి మతవిశ్వాసముల గౌరవించినచో హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళన బలపడుటకు సందియము లేదు.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

గోదావరి ఏజెన్సీ అంతటికి పోలవరంలో డివిజనల్ కాంగ్రెసుకార్యస్థానము కలదు. జిల్లా నాయకులు గాని రాష్ట్ర నాయకులు కాని ఈ ప్రాంతముల కెన్నడును వచ్చి ప్రచారము చేసిన సాచారము లేకపోవుటచే ఇచ్చట కాంగ్రెసుపని తృప్తి కరముగా జరుగకపోయినను ఇచ్చటికొలదిమంది కాంగ్రెసు ప్రచారకులు తమకే క్రొత్తది స్వల్పముగా నైన దేశసేవచేయు గలుగుట సంతసము. ఈమధ్య ఇందలి పోలవరము డివిజను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో కలుపుటకు తీర్మానింపబడినది. ఇది రాష్ట్రసంఘమువారిచే అంగీకరింపబడునని నమ్ముచున్నాము. ఇక నైనను నాయకులు ఈ ఏజెన్సీ ప్రాంతముల ప్రచారకులకు తోడ్పడుటకు విశ్వసించుచున్నాము.

ఒక కన్నపు చోరీ

గతవారములో వైశ్యకులమైన నాళం సన్యాసిరాజుగారి పెంతుంటికి చోరులవలన కన్నము వేసి సుమారు 2000

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయ విలేఖరి)

గోపాలకేటరాణిగారిని నాటిపక్షమున సంస్థానపు న్యవహారములను చూచుచుండిన గూమస్తానును కలిగిన విచారములను పరిష్కరించుటకై ప్రభుత్వమువారిక కమిషన్ ఏర్పరచిరి. నవ్యాబు మహమ్మదు నవాజుజంగు బహద్దరుపాలనకమిషనరు, మరియు అగామహమ్మదులీసాహేబు (ఘామ్మాదాయఖా ఖ ఉప కార్యదర్శి)గారు పై కమిషనులో నియోజితులైరి. ఇటీవల ఈస్థానము కౌర్టు ఆఫ్ వాడ్సువారిపాలనయందు చుండుట వలయునని ప్రభువుగా రాజ్యాపించినట్లు తెలియవచ్చినది.

ఇచ్చటి ఇంజనీయరింగు పరీక్షకు తయారగుచున్న విద్యార్థులయందు విద్యార్థి వేతనమిచ్చు విషయమున పోటీపరీక్ష జరిగెను. ఇల్లెండుల నరసింహారావుఅను ఆంధ్రవిద్యార్థి ద్వితీయుడుగా విజయమొంది నెలబక్కటికి పదిహేను రూపాయల విద్యార్థి వేతనమును పొందుట కర్హుడయ్యెను.

నూర్జాపేట వర్తకసంఘములో నొకరిపై నెయ్యి చక్కగాలేదనియు వాసగలవనియుపోలీసువారు అభియోగము తెచ్చిరిని తెలియవచ్చినది. వికయింపబడిన నెయ్యిదుర్వాసన గలదని నూర్జాపేట డాక్టరుగారు సర్టిఫికేటు (నిరూపణపత్రము) నొసంగిరి. ఈ యభియోగమునందు ముకేసిపు (న్యాయాధిపతి)గారు తీవ్రమైనచర్య దీసికొనుటకు సంసిద్ధులైయున్నారని తెలిసినచోడనే అభియోగమును జిల్లాజడ్జి (న్యాయస్థానమునకు వర్తకులు మార్పుబడుటకేర్పాటుగావించిరి. జిల్లాజడ్జిగారు దీనిని స్వయముగా విచారించెదరు. వాయిదావేయబడినది. పర్యవసానము చూడవలసియున్నది. గతసోమవారము నాటిరాత్రి జిల్లాతాలూకదారు సాహెబు(కలెక్టరు) గారును, జడ్జిగారును, పోలీసుకాళాధికారి (మొహతెమియ)గారును, తహసీల్దారు (నల్గొండతాలూకాధికారి)గారును ఆకస్మాత్తుగా నూర్జాపేటకు విచ్చేసిరి. మరునాడు మధ్యమున వర్తకసంఘముయొక్క ప్రముఖులను పిలిపించి వస్తువులవిక్రయము మానుకొనుటకు కారణ మేమని విచారించిరి. వర్తకులు తమ కేమి తెలియదని చెప్పిన తరువరి తమవద్ద నున్న పట్టికలోనుండి అయిదారుగురిని పిలిపించి విచారించిరి గానివారిలో కొందరు తమకేమియు తెలియదనిపడిరి. అటుపై సరకు (సామాను) సరియైన ధరలకు అమ్ముచుండవలె ననియు, లేనివస్తువులను ఆర్జునైన తెప్పించి ఇవ్వవలె ననియు హితబోధ చేసి ఆప్రకారమే సదుచారమున కరారునామా (agreement) వ్రాయించుకొనిరి. అటుతరువాత గ్రంథాలయమును దర్శించి అచ్చటనున్న ఆంధ్ర (దిన), కృష్ణ, నీలగిరి, తెనుగు, మున్నగు పత్రికలను, అయిదారు గ్రంథములను వర్తక సంఘము ధర్మాదాయము వసూలుజేయు పుస్తకమును, సర్కల్ ఇక్వైస్ట్రరుగారు పోలీసు నూచరెన్ డెంటుగారి ఆజ్ఞానుసారము తీసుకొని రమ్మి ఇచ్చిరి. ఆనాడు నూర్జాపేట ప్రజలు వీధులయందు క్రిక్కిరిసియుండి జిల్లా ఉద్యోగవర్గమువారి యాకస్మికరాకకు కారణమును తెల్పరవసానమును చెప్పికొన గుత్తాపాలులై యుండిరి. పై ఉద్యోగస్థులు ఆదినమే మధ్యాహ్నము మోటుంటిలో నల్లగొండ చేరిరి.

మహబూబు నగరుములోని కొందరు వర్తకులు, తమ పైన పోలీసు అధికారులు ద్వేషభావమును బూనియున్నారని ఫీరియాదు చేయుటచే, ఆ పోలీసు అధికారులను తక్షణమే మరియొక స్థలమునకు మార్చి ఈ విషయమును పరిష్కరించుటకై ప్రభుత్వమువారు ఒక కమిషను యేర్పాటు జేసిరి.

బొలారములోని పాతకాల భవన నిర్మాణమునకు రాజా ప్రతాప్ గిడ్డిగారు (2,000) రెండువేల రూపాయల విరాళమును దయచేసిరి.

రూపాయిల విస్తృతుగల ఆఫీసి దోచుకొని పోయిరని తెలియచున్నది. ఇంటియజమానులు ఇంటిని, మైలుబడుటచే కొలదిరోజులవరకు నిషేధి ఆనందలో నున్న ఒకపాకలో నివసించుచుండిరి. ఈచోరీ జరిగినస్థలము బాచినవారికి పరిచయస్థుడేవడో ఈ నేరము చేసియుండవచ్చునని తోచగలదు. ఈ ఇల్లు సముమేజన్సీలుగారి ఇంటికి ప్రక్కను, పోలీసు సమయినప్పకరుగారి ఇంటికి ఏబది గజముల దూరములో నున్నది. సన్యాసిరాజుగారు ఈవిషయమై పోలీసువారికి తెలియజేసిరి. పోలీసువారు ఈ చోరీనేరమును దరియావుచేయుటకు ఎట్టి ప్రయత్నములు చేయుదురో చూడవలసియున్నది.

గుజరాతీ భాషలోనికి ఖురానును తర్జుమాచేయుటకు మహమ్మదీయమహింస (శ్రీ నిజాము చక్రపుగారు రెండువేల రూపాయలను హాకీంమహమ్మదు యానుబుగారికి దయచేయుట కంగీకరించిరి.

శ్రీమాన్ దూపాటి వెంకటరమణాచార్యులుగారి పరిశోధక సంబంధమైన నివేదిక హైద్రాబాద్ ఆంధ్రవిభజన సంఘమువారికి చేరినది. (28) క్రొత్తకాసనములను (4) తాళపత్ర గ్రంథములను సంపాదించినట్లు నివేదికవలన స్పష్టమగుచున్నది. అనేకచోట్లనున్న ముఖ్యమైన కాసనముల ప్రతిబింబములు తీయటకు వీలుకలుగలేదని నివేదిక చూచించుచున్నది. పలుతావులలో తాళపత్ర గ్రంథములను చూపుటకు గూడ కొందరంగీకరించలేదని తెలియచున్నది. వేసవికాలముందు ప్రయాణము ప్రయాణముగ నుండుటచేతను వారికిరమణాడ అస్పష్టమగుటచేతను వారొనర్చినపనివారికే తృప్తికరముగలేదని శ్రీమాన్ ఆచార్యులవారు విమచమున వెల్లెచ్చిరి. వీరిపర్యటనకాలము నెలరోజులవరకుంజెను. పర్యాణవ్యయములు సమా సుమారు (౧౨౦) నూట ఇరువది రూపాయలకు కల్దార్లు వీరి పర్యటనమున వెచ్చింపబడెను.

ఓరుగల్లులోని శ్రీ శబ్దానుశాసనాంధ్రభాషా నిలయముయొక్క ఆరవవార్షికోత్సవము ఆంధ్రభాషాసేవమి, దక్షిణి లందు మట్టివాడ మిడిల్ స్కూలువారులలో జరుపబడును. మోర్టీస్ భాషా అల్లావుమునేజ్ (వి. సి. వి. యం)దువ్వయు తాలుకదారు డివిజన్ ఓరుగల్లుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుట కంగీకరించిరి.

ప్రకటన

మామందులను వాడి మిక్కిలి ప్రశంసించిన ఆంధ్రులకోరిక ననుసరించి తెలుగుజిల్లాలవారి సౌకర్యార్థము రాజమండ్రిలో బ్రాంచి బౌద్ధధారయము నేర్పరచినాము. ఆంధ్రసాధులెల్లరు మహాదరింపకొరెదము. మందులు కావలసినవారును ఏజెన్సీలు కొరువారును మాబ్రాంచి మా సేజరు పేర వ్రాసినచో బహుగలను.

తెలుగు కేట్రాగు వుదితము.

మదరాసు ఆయుర్వేద షాస్త్రసీ లిమిటెడ్,

తెలూపెట్టె నెం 151 మద్రాసు.

The Madras Ayurvedic Pharmacy Ltd.,
Post Box 151 Madras.

కవహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాసకోములందు బుహినరతుల ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. కిరకాలమున ప్రబలిండు దగ్గు. క్యాసకోముల నూత్న సాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బునము, తయదగ్గు దగ్గుకు సేవిచలననన మయ దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

అమ్మతాంజనము డిపో మదరాసు - బొంబాయి

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (కుది అణాలు)

శ్రీమదుల్లభము! (పోస్తుఖర్వులుప్రత్యేకము) గుణబుధికము! శరీరములో ఉష్ణధిక్యముచే కలిగిడి కైత్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, ఆరుచి, ఆవులింతలు, అగ్ని మాయ్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతీయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, కరన్ను, క్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు చేచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే మాన్యును. యిందు అనేక దేహగుణులు చేరినవి. అనుభవము గల బౌద్ధధుగులుచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమొలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

అమృతాంజనము

మోహినీతైలము

5 తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇది మనోహరము శేయు విద్యార్థులు, స్త్రీధర్మశాస్త్రములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాప్తగు కురులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునకు కల రమణీయముగ నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాది దువ్వకొనిన ఇగురు పొరుగు వాగలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోయందును పుట్టు నివ్వదు. దీనియందు మనోహరముగ నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయుచి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి యున్నాము. వేయేలకసాపరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు

మూలశంకకుతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన అసనము దగ్గర చర్మము లావువారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైద్యశాస్త్రమునందలి వలన (Tordid liver) గలుగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలారోగ్య వలన బహిర్లత మునకు పోయినపుడును ఇతర కమయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బొడవడువారు కారము, అవ మొదలగు పదార్థములను తగ్గించితిమటయు విశేషన సాధకములగు హరిగాయల తినుటయు యుక్తము. ఈ తైలమును మొలలవైరాచిన బొడ వెంటనేపోయి రక్తముపడుట మానును. జాలాబీ మాత్రలవలన సుఖవిశేష మగును. ఈతైలము మందులను విడువక కొంతకాలము వాడిన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు.

కస్తూరిమాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-10 0

ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోశాఢము, అవిపచ్చికాన, పావుదాన, మంచికుంకుమపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవివైద్యము, శైత్యభాగము శైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, గన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము గైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలుగల గృహమునందుండగినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెట్టివీది మదరాసు.

నెల్ కె ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రాంటిన్ వేనా

పోర్టెన్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా అట్టేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇన్వేషిస్తున్న మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలిమీమాగా జవాదర చేయబడుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆగేట్" కలము

2957

మామాటగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆగేట్" గాజుపాతీ నువయోగించుట యద్భుతముగ నూతన శిఖరము. ఒకరూరి సిరాలో ముంచియెడల అందు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (2957)

మొలపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

నవనాగరికమునకు తెగిన సొగి నైర గాజులు

ఎస్ ర క ము గాజులు

3, 4 పవరములలో తయారు చేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజారిజత 1-కి రూ. 10.0-0.

పట్టులీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 పవరములలో తీరును.

మజారి చేదారముతో సహా జత 1-కి రూ. 10.0-0. సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

(3)

172, పుట్టులగలఅందమైన క్యాటలూరు ధర రూ. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెని,

(1842)

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమృతమైన మృతము మొకటిరకం కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు కర మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. అత్యేకరహస్య ఏకస్తువుగాని యిందులో చేరుటలేదు. తనదీర్ఘము, బాలు దు, బాలికలు, యవ్వముల తరబులు, ముగలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరోగము లన్నిటిని అను పానశేదముతో వాడతగినది. దీర్ఘత, బాలింతలకు ఇది సంతోషకరమిది. వేసకువేల బుడ్లు ఖర్చు అగుచున్నది 250-800 రూ.తలము గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పొందవచ్చును. ఈ దిగుత తొలపబడిన బొమ్మ ములు అది ఏ యే క్యాథిక్ గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినదో అందుకు యోజిత సంతోషమేలేదు. తప్పుక వాడి చూడుడు.

సారస్వతాశనం:—రక్తవృద్ధి, బుద్ధిశూన్యత, జ్ఞాపకశక్తి హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—బిడ్డ పిల్లలకు బలమిచ్చుచివ్యవహారము, తిరుగానుండును. గుణ్యవృద్ధిరహితము 0-12-0.

భావనలీక రసాయనం:—పిత్తసంబంధమైన క్యాటలు, వాంతులు, అజీర్తి కటాపంపలెపోవును. రూ 1-0-0.

వారణజ కేసరిలేహ్యము:—చర్మవారణకులకు అతి మందగించుటకు బలవర్ధకము మొదలగువా. పెట్టినది దీర్ఘము రూ 2.

హిమా బొమ్మముల నుజులు ఒకసారి కొనినవారికి తెలియను. ఒకడభా మాత్రం కొనిన విషయ ఎన్నడును మూడవ కొనెదరని మాధ్యధనము.

సా శేపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,

శ్రీ సీతారామవైద్యులు, మొదల.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

చుక్కలుల పొడిటి సంతతి మేహము, నిక్కాక కుళ్ల నవ్వు ము, నిస్సత్తువ, అతిమాత్రము, వీటిని హతించి మంచి బలమున, యావ్యమును, కాంతిని, పీర్వవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు వర్తపదార్థము. 2 డబ్బీలను వాడును.

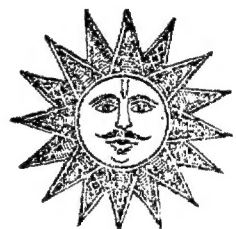
20 తులముల డబ్బీ రూ 1-4-0. వి.పి. చార్జి 0-8-0,

పి. శి. ఏ. అందు కంపెని,

అయ్యకేంద్ర సమాజం నెలదేసి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

కుంకుమపువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్య మార్కును గమనింపుడు.

కరస్పాడెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ శి కంపెని,
21, హామం వీధి, బొంబాయి.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుదహరించిన మిల్లులో తయారుచేయబడిన బసీ నులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలతోనున్నా, ఖర్చు నూలులో నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టు, పుష్పి, ప్రతి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాలు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలు శేలు) మొత్తపు బేరమునను, కం ట్రాప్టులకు, చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరనవారు యొక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ శేషండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రూ 8-0-0

మా నేజరు:— ఆంధ్రప్రదేశ్ బసీనులు,

(1458) బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రము.